This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het "watermerk" van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

1254

SCHOONE HISTORIE

VAN DEN RIDDER

MALAGYS

DIE HET VERVAARLIJK PEERD

ROS BEYAERT

OVERWON

Met vele wonderlijke en bovennatuurlijke dingen die hij met zijne kunsten in zijn leven bedreef.

Ridder Malagijs.

F 35

GENT

DRUKKERIJ SNOECK-DUCAJU EN ZOON

VELDSTRAAT 10

Hosted by Google

~~1142~~
~~762~~
1254
F35
UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK LEIDEN
02008048
Hosted by Google

Hosted by Google

Hosted by Google

3063

SCHOONE HISTORIE

VAN DEN RIDDER

MALAGYS

DIE HET VERVAARLIJK PEERD

ROS BEYAERT

OVERWON

Met vele wonderlijke en bovennatuurlijke dingen die hij met zijne kunsten in zijn léven bedreef.

NIEUWE UITGAVE
VERBETERD EN VAN SPELLING GEZUIVERD.

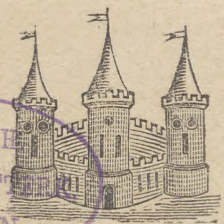

MAATSCH. NEDERL. LETTERK. LEIDEN.

GENT

DRUKKERIJ SNOECK-DUCAJU EN ZOON
VELDSTRAAT 10.

Hosted by Google

VOORWOORD.

Wij hebben verscheidene vlaamsche uitgaven van den ridder Malagijs nagezien, doch niet eene was gevolgd naar het oorspronkelijke werk : hier en daar waren belangrijke zinnen weggelaten en weer elders met onrijm en vervelende bijvoegsels opgepropt. Bij deze uitgave hebben wij getracht zooveel mogelijk bij het ware te blijven wij weten dat het een volksboek is, en hierom ook hebben wij vele spreekwijzen moeten veranderen om he meer verstaanbaar te maken. Malagijs, die als eene inleiding is van de Vier Heemskinderen, omdat hierin Aymijn geboren en de vangst van het Ros Beyaert verhaald wordt, zal aldus verbeterd en van spellin gezuiverd, door iedereen kunnen gelezen worden

Hosted by Google

HISTORIE

VAN DEN VROMEN RIDDER

MALAGYS

Hoe de hertog Buëvijn oorlog had met den graaf van Palerne, ter oorzaak van dezes dochter, en hoe den hertog twee zonen geboren werden.

De heidensche graaf van Palerne verstoord zijnde op de hertog Buëvijn van Eggermont, die in den oorlog zijn land verwoest en gansche hoopen volks gevangen weggevoerd had, maar nog meer omdat hij hem ook zijne dochter Rosa had ontvoerd, zwoer bij Mahomet en Apolijn, die schande te wreken. Hij riep dan zijne heeren te zamen en zeide : Gij, soudans en emirs, geeft mij raad wat ik doen zal; ik zou geern de schande wreken die mij is aangedaan. De emir Morgalijn nam het woord en zeide : Heer, was ik in uwe plaats, ik zou geheel mijne krijgsmacht vergaderen en met al mijn volk naar het land der Christenen trekken, en daar al vernielen wat ik vinden zou. Daarop sprak de soudan Cornewant : Graaf van Palerne, ik ben ook van gedacht dat gij al uw volk zoudt verzamelen, en er mede over zee varen naar het Christenrijk, om den laster en het nadeel te wreken, die Karel Magnus u deed : kunnen wij Eggermont winnen, dan zullen wij Karel veel leed doen en hem zelfs uit zijne stad Parijs verjagen. Er is niet een onder ons, of hij zal u willen helpen om den hoon uit te wisschen die u is aangedaan.

Hosted by Google

Als de graaf dit hoorde, was hij zeer tevreden; hij dankte de heeren hartelijk en zeide : Mahomet zal het u loonen. Alsdan beval hij zijnen heraut al zijne krijgsmannen te vergaderen om met hem op te trekken. De heraut deed wat hem bevolen was, en hij bracht wel vijftig duizend man te been; de emir, van zijnen kant, bracht er twintig duizend te zamen, en de soudan Cornewant wel dertig duizend. Vervolgens maakten zij hunne schepen gereed en vaarden met al die macht naar het Christenrijk om de stad van Eggermont te bestormen. Aldus reizende, kwamen zij eindelijk aan den hertog Buëvijns land; daar sloegen zij hunne tenten, stichtten brand en roof en vermoordden al wat zij vonden, mannen, vrouwen en kinderen. Sommige inwoners, die ontsnappen konden, liepen tot de stad van Eggermont, om het leed te gaan klagen, die hun de Sarazijnen hadden aangedaan.

Terwijl de Turken in zijn land vielen, hield de hertog Buëvijn open hof, met steken en tornooien, omdat hem twee zonen geboren waren. Als Rosa, de ontvoerde dochter van den graaf van Palerne, hoorde wat wrake haar vader nam omdat zij christene was geworden, ging zij in de zaal, bij vrouw Druwane, des hertogs echtgenoote, nam een der nieuwgeborene kinderen in hare armen, ging er mede tot den hertog en zeide met weenende oogen : Heer, wist gij wat u dreigt, gij liet uwe vermaken en dat tornooien staan. Waarom zou ik moeten droevig zijn? vroeg de hertog; God heeft mijn huis gezegend en er twee engelen gezonden. Dat is waar, edele heer, zeide Rosa; maar gij hebt mij christene gemaakt, waarover ik u danke, doch ik ben treurig over de schade die gij er door zult lijden; want ik heb vernomen dat mijn vader met eene groote heirkracht in uw land is gekomen, om wraak te nemen, voor wat gij hem hebt misdaan; uw volk heeft hij verdreven, en zijne tenten en paviljoenen heeft hij in het veld opgeslagen, om uw rijk te verderven. Jonkvrouw, sprak de hertog, wees

zonder zorg : wil God mij helpen, al uw vaders macht kan mij niet deeren; ik zal hem weten te wederstaan. Maar Rosa, die vreesde in haar vaders handen te vallen, vluchtte des nachts heimelijk met het kind uit de stad.

De hertog riep dan al zijne heeren bijeen, en zeide : Heeren, het is noodig dat zich ieder ten strijde gereed make, om de Sarazijnen tegen te staan; want zij zijn reeds diep in het land gedrongen. Dit bevel werd aanstonds volbracht.

Voor Eggermont stond een kasteel, waar de graaf van Palerne zijn volk heen zond. Op dit kasteel bevond zich Ysane, zuster der hertogin. De emir Morgalijn en de koning van Majorka belegden dit kasteel met eene groote macht van volk. Heeren, riep toen de koning, weest allen vroom, en beklimt stout en onverschrokken de burcht; wat gij daar vinden zult zal het uwe wezen. Daarop beklommen de heidenen met moed het kasteel. Die van binnen waren, verdedigden zich dapperlijk. Een der ridders, Joras genaamd, riep : Heeren, hebt allen een vroom hert; denkt op het bitter lijden Christi en wilt dat nu wreken op deze ongeloovigen : die hier verslagen wordt sterft als een martelaar Gods. Ysane, de edele vrouw, was over deze bestorming zeer bedrukt en zeide : Vrienden, de hemelsche Vader sta ons nu bij, of wij zijn allen verloren. O hertog Buëvijn van Eggermont, mijn lieve broeder, wist gij wat ons bedreigt, gij zoudt met al uwe macht te onzer hulpe snellen; maar, eilaas! gij weet het niet!

De Sarazijnen bestormden dan zoo hevig het kasteel, dat niets hun kon weerstaan; zij sloegen al dood wat er in was, buiten Joras, die het ontvluchtte, en de schoone Ysane, die gevangen en voor den koning van Majorka gebracht werd. De koning ontving haar zeer vriendelijk en sprak : Jonkvrouw, wilt ge aan mij zijn en uw geloof verzaken, ik zweer bij Mahomet u machtiger te maken dan eenige andere vrouw. Neen, nooit, Heer, sprak Ysane, liever sterf ik! Toen zwoer de koning bij

Hosted by Google

al zijne goden, dat hij haar pijnigen zou, of zij moest zich gewillig aan hem overgeven; maar de edele Ysane wankelde niet. Dan bevool hij zijne knechten haar naar zijn land te voeren en haar in den kerker op te sluiten, en haar twee maal daags brood en water te geven, tot dat hij zelf terug kwam.

Hoe de hertog Buëvijn gereed was om tegen den graaf van Palerne te strijden, en hoe deze laatste veel van zijn volk verloor.

De hertog Buëvijn van Eggermont hoorende wat al schade de Sarazijnen aanrichtten, vergaderde geheel zijne macht; hij verdeelde ze in drij scharen, ter eere van de H. Drijvuldigheid. De eerste stelde hij onder het bevel van den prins Aymar, de tweede onder den heer Huybrecht, die den standaard zou bewaren, en de derde leidde hij zelf. Van de Sarazijnen waren er wel drij duizend tegen duizend Christenen; maar 's hertogens volk trok toch moedig voorwaarts; want waar Gods hulp is, daar is het goed te strijden.

De graaf van Palerne en de koning van Majorka, ziende den hertog met al zijne macht aankomen, stelden zich in slagorde. De emir nam de eerste schaar onder zijn gebied, de tweede werd aan Cornewant toevertrouwd, de derde aan den koning Anfrades, de vierde aan de twee gebroeders Antipatris, met wel 100,000 mannen, en de laatste schaar werd door den koning van Majorka en den graaf van Palerne aangevoerd.

Alsdan deed de hertog Buëvijn het trompet steken en de Christenen vielen met woest gedruis onder de Sarazijnen: elk liep met gevelde lans op zijnen vijand, onder het ontzaglijk geroep van: Christus en Eggermont! zoodat er velen gedood werden. De graaf van Palerne, ziende dat zijn volk verslagen werd, zwoer bij zijne goden daar wraak over te nemen: hij reed dan zeer driftig den hertog Buëvijn te gemoet en bracht hem

Hosted by Google

eenen zwaren slag toe. De hertog hief daarop zijn zweerd en sloeg den graaf bijna den arm af, zoodat deze moest wijken. Dit zag een der gebroeders Antipatris, die op een snelloopenden dromedaris reed : hij wilde dat wreken, maar de prins Aymar kwam hem te gemoet, en zij gaven elkander menigen harden slag; doch eensklaps hief Aymar zijn slagzweerd in de hoogte, dat hij met beide handen vast hield, en sloeg dan zoo hevig op Antipatris, dat de heiden ter aarde dood viel van zijn strijdros. Toen kwam Antipatris broeder toegeloopen, om diens dood te wreken, en rende op Aymar, die reeds gewond was, gevolgd door al zijne krijgsmannen; daar ontstond dan tusschen hen een vreeselijke strijd. Aymar werd van alle zijden aangetast en zou daar gebleven zijn, had het de heer Huybrecht, de standaarddrager, niet gezien, die hem met veel moed en dapperheid kwam ontzetten.

Vervolgens vielen de heeren Anfrades volk zoo hevig aan, dat het moest wijken. Anfrades wendde zijn ros en meende te vluchten; maar de heer Huybrecht vervolgde hem driftig. Als de koning Anfrades zag dat hij niet vluchten kon, keerde hij weder van schaamte, en stelde zich met verbolgen moed op nieuw ter weer; hij hief dan zijn zweerd op en hij zou Huybrechts hoofd gekloven hebben, maar de onverschrokken held stak de heidensche koning met het speerijzer van zijn standaard tusschen den helm en het harnas, dat hij van zijn peerd viel. Intusschen bevocht de hertog Buëvijn den koning van Majorka.

Terwijl de heeren aldus aan het strijden waren, liep er een heidensche spioen de stad in. Al de Christenen waren op het slagveld of bewaakten de vestingmuren. De spioen kwam in de zaal, waar vrouw Druwane lag, en nam heimelijk het andere kind en vluchtte er mede naar het koninkrijk van Monbrant.

Intusschen dat dit plaats greep, sloegen de heeren zoo dapper onder de Turken, dat alles vlood. De koning

Hosted by Google

van Majorka en de graaf van Palerne weken naar hunne schepen en keerden met weinig eer naar hun land terug; de overige Sarazijnsche heeren waren daar het meestendeel verslagen met hun volk.

Als de hertog Buëvijn de heidenen zag vluchten, was hij uitermate verblijd en zeide: Heeren, gezegend zijn de handen, die heden zoo wel gewrocht en het lijden van Christus gewroken hebben! ik weet niet hoe u ten volle te prijzen en te danken voor den bijstand dien gij mij verleend hebt. Daarop zeide de heer Huibrecht, de standaarddrager: Indien ik mijn landheer niet had bijgestaan, voorwaar ik zou niet gedaan hebben wat ik schuldig was; alles wat ik vermag zal ik doen ter uwer liefde, zooals het ook een goed ridder betaamt. Bij alle heiligen! riep dan Angier, heeren, dat is waar; want bij onze ridderschap zwoeren wij Gods oneer te wreken en zijne vijanden te verdelgen: bijgevolg hebben wij onzen eed volbracht en begeeren geenen dank dan van God almachtig.

Terwijl de heeren in dezen zin voortspraken, kwam de slotvoogd Joras tot hen geloopen, en zeide: Heer hertog, ik breng u eene slechte en schadelijke tijding, die ons door de heidenen is aangedaan: ons kasteel is door den brand vernield; vrouw Ysane, de zuster uwer echtgenoote, is door de Turken naar hun land medegevoerd; uwe beide kinderen zijn geroofd, zoodat uwe vrouw als zinneloos is van druk en weedom.

De hertog verbleekte toen hij het verlies zijner kinderen vernam, te meer, omdat zij nog ongedoopt waren. Eilaas! sprak de hertog, ik heb wel reden tot klagen, nu ik mijne kinderen op zulke ongelukkige wijze verlies! en Ysane, de zuster mijner geliefde echtgenoote! Ach! ik heb het geluk gehad de Sarazijnen te overwinnen, maar nu overvalt mij een grooter ongeluk; ik weet van smart niet wat aan te vangen. Als de heeren dat hoorden, spraken zij: Heer hertog, wil u bedaren; wat God belieft, moet geschieden; uwe kinderen zullen

Hosted by Google

wel bewaard worden, want God zal ze bewaren; uwe schoonzuster staat mede onder Gods bescherming, en voor haar hebt gij niets te vreezen. Op deze wijze troostten de heeren den hertog zoo zij best konden.

Hoe Rosa met het kind in eene wildernis kwam, waar de wolven haar verscheurden, en hoe het kind gevonden werd.

Toen de jonkvrouw Rosa eenigen tijd gedoold had, kwam zij aan eene uitgestrekte wildernis. Och! zuchtte zij, hoe weinig weet dit kind, dat zijn vader en moeder in nood zijn; ik geef het den almogenden God op, dat ik aldus vol angst en vrees moet dolen in dit bosch, omdat ik Christene werd, en het zweerd mijns eigen vaders ontvlucht ben. Terwijl zij daar zat en jammerlijk klaagde, kwam van ver een vervaarlijke wolf op haar toe om haar te verscheuren; maar daar kwam ook eene wolvin, en zij bevocht den wolf om deze prooi; eindelijk werd de ongelukkige jonkvrouw, die zich niet kon verweeren, door de dieren verslonden; maar het kind misdeden zij niet en liepen weer het bosch in.

Niet ver van daar lag eene stad genaamd Rootsefloer, waarvan Baldaris de heer was en die een meester was in necromanciё of zwarte kunst; zijne zuster, Oriande, ging in het bosch kruiden zoeken, en kwam bij toeval op de plaats waar het kind lag. Zij nam het op, kuste en beklaagde het omdat het vader en moeder ontbrak.

Terwijl zij daar stond, kwam haar knecht, de dwerg Spiet, tot haar geloopen, die tot Eggermont geweest was om te zien hoe het daar verging. Oriande vroeg hem, hoe het met den hertog Buëvijn en zijn volk gesteld was? Waarop Spiet zeide: Jonkvrouw, de Sarazijnen hebben daar groote schade gedaan: jonkvrouw Ysane is gevangen weggevoerd, en des hertogen kinderen zijn hem ontstolen; ofschoon de hertog de Sarazijnen uit zijn land verdreven heeft, is daar alles in wee en in

Hosted by Google

getreur. Als Oriande dit hoorde, was zij zeer droevig om des hertogen ongeval. Jonkvrouw, sprak dan Spiet, hoe komt gij aan dit kind? Ik heb het gevonden in dit bosch, was het antwoord; zijne moeder moet van de wilde dieren verslonden zijn; ik zal het doen doopen en opvoeden; zijn goedgeluk heeft hem tot mij gevoerd. En zie, het kind sprak en zeide: Doe zoo als gij zegt, Oriande; God zal het u loonen. De jonkvrouw en haar knecht waren zeer verbaasd dat het kind sprak en aanzagen het voor een wonder. Spiet nam het kind op zijne armen en zij gingen naar de stad Rootsefloer. Het kind werd christen gedoopt en Malagijs geheeten. Het werd volgens zijnen rang en waarde opgevoed, want men had al ras bemerkt dat het van edele afkomst was.

Nu is het tijd dat wij van het andere kind spreken, dat de Sarazijn had mede genomen. Hij bracht het tot den koning Yvorijn van Monbrant en zeide: Heer, wij zijn tot Eggermont geweest in het Christenrijk, waar wij veel schade hebben geleden; niet te min ben ik met list in die stad gekomen en heb er de zoon des hertogen geroofd, die ik u hier aanbiede.

De koning dankte den Sarazijn zeer vriendelijk en gaf hem jaarlijks honderd bezanten rente. Dan gaf hij een zijner vertrouwelingen last, dat men het kind zou opvoeden; dat men het in de leer van Mahomet zou onderwijzen; dat men het heeten zou Viviaen van Monbrant en dat hij nimmer de stoutheid zou gebruiken anders te zeggen, dan dat de koning Yvorijn de vader van het kind was. De vertrouweling beloofde den koning alles te doen wat hij hem bevolen had, zoodat al de edellieden meenden dat het de zoon des konings was.

Hoe Malagijs de kunst der necromancië wilde leeren, waarom hem Baldaris sloeg.

Malagijs groeide op in het huis van Baldaris, en deed groote neerstigheid in zijne jeugd om te leeren lezen

en de kunst der necromancië te verstaan. Het gebeurde eens, toen hij twaalf jaren oud was, dat hij besloot om in de studeerkamer van meester Baldaris te gaan. Hoe geern toch zou ik de kunst der necromancië leeren, sprak hij in zich zelven; kon ik daar maar aan geraken. Gisteren las ik een boek vol schoone kunsten; maar mijn vader wilde niet hebben dat ik ze voort las: kan ik die weer in handen krijgen, ik zal ze leeren, al sloeg hij mij dood. Malagijs ging dan in de studiekamer van Baldaris en begon de boeken te lezen; maar eer hij de bezweering lezen kon, kwam de meester binnen en sloeg hem op de wangen, zeggende: Dwaas! het behoort u niet hier te studeeren, want daartoe zijt gij nog veel te jong en daar hangt ziel en lichaam aan; dus, doe het niet meer of het zal u berouwen! Dit gezegd hebbende, ging Baldaris heen. Malagijs was over deze berisping zeer droevig; want de tranen liepen hem uit de oogen. Terwijl hij daar stond, kwam Oriande bij hem, en vroeg waarom hij weende? Moeie lief, zeide Malagijs, Baldaris heeft mij geslagen, omdat ik in de studiekamer was gegaan om te leeren lezen. Gij hebt ongelijk, sprak Oriande: necromancië te willen leeren is geen kinderwerk; want ik heb meermaals hooren zeggen, dat daar lichaam en ziel aan hangt; dus laat die grilligheden varen: vader deed het ten uwen beste.

Malagijs liet haar praten en dacht: Kan ik ooit daar aan komen, ik zal die kunst leeren, er kome van wat er wil. Hij zocht dan gelegenheid om in de studiekamer te komen; eindelijk gelukte het hem: hij vond daar allerlei boeken van necromancië, en hij begon de bezweering te lezen. Terwijl hij las viel hij in slaap; middelerwijl kwamen daar vele duivelen, die hij door de bezweering opgeroepen had; zij namen hem op, voerden hem door de lucht en zouden hem voorzeker gedood hebben, indien de engel-bewaarder van Malagijs de duivelen niet bevolen had dat zij hem niet mochten misdoen. Daarop wierpen zij Malagijs in een put in het bosch.

Hosted by Google

Als de jongeling tot zich zelven kwam en zag dat hij in een put lag, wist hij niet hoe hij daar was gekomen, en hij begon zoo luid en zoo lang te roepen en te klagen, tot dat het een eremijt hoorde, die daar omtrent eene kluis bewoonde. De eremijt liep dan in het diepst der delling en zag de jongeling liggen : Ach, Jesus van Nazareth ! riep hij, hoe komt gij in dezen put? wie heeft u daarin geworpen? Vader, zeide Malagijs, help mij, ik zal het u zeggen. De eremijt nam dan de jongeling bij de hand en trok hem met moeite uit den put. Mijn zoon, herhaalde de oude man nog eens, hoe komt gij hier? Weerde heer, gaf de jongeling tot antwoord, mijn vader is een meester in de necromanciё; ik heb zoo veel lust om die kunst te leeren, dat ik geheel mijn gedacht daar op zet. Dezen morgen liet mijn vader zijne studeerkamer open, ik drong er binnen en las zoo diep en lang, dat ik in slaap viel en dat de booze geesten mij al slapende wegdroegen ; zij zullen mij in dezen put geworpen hebben. Lieve zoon, sprak de eremijt, zulk werk placht ik ook te hanteeren ; ik bezit een boek vol met dergelijke kunsten.

Toen Malagijs dit hoorde, sprong hij op van blijdschap en nam den grijzen man in zijne armen. Weerde heer, sprak hij, wilt gij mij dat boek geven, ik zal u daarvoor dienen, zoo lang als het u belieft? De eremijt zeide daarop : Neen, jongeling, dat boek komt uit mijne kluis niet ; maar ik zal het u laten uitschrijven en u leeren wat gij daarvan weten moogt. Daarop gingen zij in de kluis en Malagijs liet geen dag voorbij gaan zonder het boek na te schrijven.

Oriande had intusschen overal naar Malagijs gezocht, en toen zij in de studiekamer kwam en hem daar ook niet vond, was zij in groote zorg : zij kon niet denken waar hij gevaren was. Zij bad dan onze lieve Vrouw al weenende en met een angstig hert, dat zij het kind onder hare bescherming nemen zou en het bewaren.

Malagijs had nu vlijtig het boek van den ouden eremijt

Hosted by Google

nageschreven en van hem geleerd hoe men er gebruik moest van maken. Als hij nu alles grondig wist, nam hij oorlof van den ouden man, en zeide : Eerweerde vader, hoe kan ik u loonen voor het goed dat gij mij deedt? Jongeling, sprak de eremijt, wat ik gedaan heb, heb ik geern gedaan ; wist ik meer, ik zou u nog meer leeren. Ga nu en dat God u behoede. Weerde heer, sprak Malagijs, ik zal uwe dienstvaardigheid nooit vergeten en God zal het u voorzeker loonen. Ik wil thans naar Rootsefloer gaan, want ik verlang daar te zijn ; nog slechts eene groote dagreis en ik ben er. Alsdan scheidde Malagijs van den eremijt en trok naar de stad.

Als Oriande hem zag terug komen, was zij uitermate verblijd en ging hem reeds van ver te gemoet. Lief kind, riep zij, wees welkom ! waar hebt gij zoo lang verbleven? Moeie, antwoordde Malagijs, ik dank u voor uwe zorgen en teedere belangstelling in mij. En hij verhaalde haar alsdan hoe de booze geesten hem weggevoerd en in een put in het bosch geworpen hadden. Bij het hooren der gevaren die Malagijs geloopen had, begon Oriande bitter te schreien, en zeide : Jongen lief, gij hebt ons reeds veel kommer en verdriet aangedaan ; over vele jaren vond ik u hier in het bosch ; ik nam u op en bracht u in de stad ; ik heb u doen doopen en met groote zorg opgevoed. Baldaris is uw vader niet ; maar gij hadt hem des niettemin moeten eeren alsof hij uw vader was, en zijnen wijzen raad niet tegengewerkt hebben.

Toen Malagijs dit van Oriande vernam, begon hij te weenen, omdat hij zijn vader of moeder niet kende, en dat hij als eene arme wees op de wereld was. Lieve Oriande, sprak hij, hoe zal ik u loonen voor al uwe goedheid? Wee mij, arme jongeling! die noch vader noch moeder meer heeft ! Eilaas, ik mag wel droef zijn ! maar u zal ik eeren, edele vrouw, als mijne moeder, zoo lang ik leef.

Als Baldaris hoorde dat Malagijs was terug gekeerd,

Hosted by Google

kwam hij uit zijne studiekamer en zag den jongeling stuursch en toornig aan. Wat hoogmoedig gedacht kwam in u op, dwaas die gij zijt, sprak hij, om mijne kunsten te willen plegen! God heeft er u voor gestraft, en gij verdiendet het. Meester, zei daarop de jongeling, ik behoef uwe kunsten niet langer; meent gij die kunsten maar alleen te kennen? toch niet: er is een die beter is, en die heeft mij geleerd. Als Baldaris den jongeling aldus hoorde stoffen, grijnslachte hij en meende hem met zijne kunsten te beschamen, maar deed hij er eene, Malagijs deed er vier kunsten tegen; aldus wrochten zij eenigen tijd met den grootsten iever tegen elkander voort. Ten laatste voelde Baldaris dat hij overtroffen zou worden, en hij maakte met Malagijs vriendschap. Vervolgens besloten zij om te zamen naar de school van Toletten te reizen, om zich daar in de kunst te volmaken.

Zij namen dan oorlof van Oriande en trokken naar Parijs. Voor die stad stond een kasteel, waarop een meester in de necromanciё woonde, meester York genaamd. Als hij de beide heeren voorbij zag trekken, riep hij ze toe uit het venster en vroeg hun in het latijn waar ze gingen? Naar de school van Toletten, antwoordden zij; wij zouden geern meer leeren dan wij weten. Als de meester dat hoorde, verzocht hij aan de heeren om op het kasteel te komen, opdat hij hooren zou hoe ver zij in die kunst bedreven waren. Zij voldeden aan dat verzoek, en meester York deed ze aan tafel zitten en liet ze bedienen van spijzen en wijn; zij haalden daar veel van hunne kunsten op, zoodat meester York blijde was dat hij ze bij hem had genoodigd. Hij stelde hen dan voor om met hen te blijven, en te zamen hoogere wetenschappen te gaan aanleeren. Zij namen dat voorstel aan, reisden dan stedewaarts en vroegen daar naar de beste herberg. Zoohaast zij daar waren, ging Malagijs ter markt en kocht er allerhande kostelijke spijzen, zoodat de burgers onder elkander vroegen, wat heeren het waren die daar in de herberg

Hosted by Google

verbleven? Dewijl zij daar eenige kunsten verrichtten, kwam de mare in het hof van koning Karel de groote, dat er drij meesters in de kunst der necromanciё te zijner stede verbleven. Het was toen omtrent het hoogtijd van Sinxen, als koning Karel, volgens gewoonte, open hof hield.

Hoe koning Karel open hof hield en hoe de koningin hem kennis gaf van de kunsten der drij meesters, en hoe Malagijs uit het rijk van koning Karel gebannen werd.

Zooals gezegd is hield koning Karel eens in het jaar, met groote pracht en heerlijkheid, open hof; dat geschiedde op het hooge feest van Sinxen. Daar kwamen toen bij den koning de edelste van het land, zoo wel geestelijke als wereldlijke, als koningen, bisschoppen, ridders, schildknapen en edelvrouwen; de rijke burgers en koopmans, en allerhande volk dat daar samen stroomden, was ontelbaar. Koning Karel zat dan met de bisschoppen, de twaalf genooten van Frankrijk en zijne hooge baronnen aan tafel; aan de andere tafels zaten de edellieden, hertogen en graven; ieder werd daar gediend volgens zijnen rang. Als de maaltijd gedaan was, liet men daar luitspelers en zangers komen, die het hof met hun spel en zang zeer vermaakten. Alsdan zeide de koningin: Heer koning, ik heb vernomen dat hier in stad drij meesters zijn, die met hunne kunsten wonderheden bedrijven. Wat meesters zijn dat? vroeg de koning. De eene is meester York, antwoordde de koningin, de tweede heet Baldaris, maar de laatste, Malagijs genaamd, overtreft hen allen in de necromanciё. Ik verzoek dus ootmoedig den koning, dat hij Malagijs hier laat ontbieden.

De koning zond dan den graaf Roelant om Malagijs ten hove te brengen. Toen deze laatste voor 's konings tafel verscheen, die daar zat in volle heerlijkheid en

Hosted by Google

met een gouden kroon op het hoofd, viel hij voor hem op de knieën en groette hem eerbiediglijk. Men zegt, sprak koning Karel, dat gij meester zijt in de necromanciё; ik verzoek u dus dat gij aan de heeren en edelvrouwen iets van uwe kunst laat zien, want allen branden van begeeren om er kennis mede te maken. Ik wil volgaarne aan uw verzoek voldoen, heer koning, zeide Malagijs; en daarop stelde hij aanstonds zijne kunst in het werk. Hij deed het eerst in de zaal sneeuwen en regenen, vervolgens liet hij er alle soorten van vogels al zingende vliegen, en meer dergelijke kunsten, die ieder vermaakte en waarvoor hij van allen lof ontving. Maar op eens begon hij kwaadaardig te lachen, sprak eene bezweering uit, en riep den duivel Bleccas ten zijnen dienste. Doe koning Karel roerloos in zijn stoel zitten, alsof hij een steenen beeld ware, beval hij den boozen geest, en doe geheel het hof dansen; maar raak den bisschop Tulpijn noch een der andere bisschoppen niet aan. Spoedig voldeed de booze geest aan dit bevel en geheel het hof begon te dansen en te springen, en op alle slach van muziektuigen te spelen en een verward gehuil van stemmen te maken. Als de koning dat zag, ontstak hij in gramschap, om de schande die Malagijs hem aandeed; maar hij kon het niet beletten; want hij werd roerloos in zijnen zetel gehouden.

De bisschop Tulpijn, die dit niet langer wilde gedoogen, beval de booze geesten hun bedrijf te staken en heen te vlieden. Als dit volbracht was, sprong koning Karel op uit zijn zetel, en de edellieden liepen naar hunne zweerden; maar in het gedrang was Malagijs het ontvloden. Toen zwoer de koning den tooveraar te doen zoeken en hem te laten hangen.

Terwijl koning Karel nog in de zaal was, kwam Juliaan, een van Malagijs' leerlingen, daar ook binnen. Hij had zijn meester, zoodra hij het gebeurde had vernomen, in slaap gelezen en voor koning Karels zaal gedragen. Juliaan groette den koning en sprak: Machtige

Hosted by Google

heer, Malagijs, die de schandige daad tegen u bedreef, is de zoon van hertog Buëvijn van Eggermont; ik kan hem nog heden in uwe handen leveren. Kunt gij dat doen, zeide de koning, ik zal u koninklijk beloonen. Heer koning, sprak Juliaan, ik begeer daarvoor anders niet dan het bisdom van Parijs. Waarop de koning, hevig vergramd over die vraag, hem toevoegde: Uw eisch is grof, onweerdig! zou ik u een bisdom moeten geven? Neen, nimmer! Ik gebied u mij spoedig den tooveraar te leveren!

Juliaan was zoo zeer verschrikt over 's konings vergramden blik en stemme, dat hij aanstonds met den voet de deur open stiet en sprak: Heer koning, zie, hier ligt Malagijs voor uwe voeten. Zoodra de koning hem zag was hij blijde: Malagijs, riep hij, sta op! maak u gereed, want gij moet sterven! Als Malagijs den koning zag en zich aldus gevangen voelde, sprak hij: Maria, moeder Gods! hoe kom ik hier! Ha, Juliaan, snoode schelm! waarom hebt gij dus uwen leermeester verraden? Juliaan antwoordde: Meester, gij leerdet mij zoo hoog niet als uwe andere scholieren, en dat kon ik niet lijden. God straffe u, verrader! riep Malagijs; had ik mijne boeken hier, ik zou u geene genade schenken! Heer koning, sprak hij toen stoutmoedig, het zou u tot groote schande strekken, indien gij een edelman deedt sterven met zulke verscheurde kleederen; ik bid dus uwe majesteit dit gewaad te mogen veranderen, opdat ik in mijn laatste uur niet beschaamd worde.

Dat scheen den koning redelijk, en hij beval, dat men Malagijs zou ontbinden. Zoodra hij los was werd hij verblijd, hij haalde een boek van onder zijne kleederen, bezwoer de duivelen, en de booze geesten kwamen aanstonds toegesneld, en dat met zoo veel gerucht, dat het scheen alsof des konings kasteel vernietigd werd. Koning Karel stond als verpletterd. Dat men Juliaan, mijn leerling, vatte! riep Malagijs den booze toe, en hang hem tot Montfaucon op! Dit bevel werd dadelijk

Hosted by Google

ten uitvoer gebracht. Terwijl dus geheel het hof nog in vrees en in roere was, ontvlood het Malagijs met zijne vrienden en reed weder naar Rootsefloer. Toen gaf koning Karel een bevel tegen Malagijs en bande hem uit al zijne landen.

Hoe Viviaan door een Engel zijne afkomst geboodschapt werd, en hoe hij in God begon te gelooven.

Viviaan werd dan aan 's konings hof van Monbrant opgevoed; men vond geen vromer noch schooner jonkheer dan hij; het hert des konings werd blijde als hij zijn aangenomen zoon zag. Het gebeurde eens dat de koning van Persen afgezanten tot koning Yvorijn zond, om diens dochter, de schoone Benfloer, tot echtgenoote voor hem te vragen; maar de koning werd door de edelen zijns rijks geraden, dat hij zulks weigeren zou. Koning Yvorijn zeide dan tot de afgezanten, dat zijne dochter reeds verloofd was, en hij zond ze naar hun land terug. Toen de afgezanten dit den koning van Persen bekend maakten, ontstak hij in toorn en zwoer wraak te nemen op den koning van Monbrant; hij wapende zijn volk en viel in Yvorijns rijk, overal brandende en roovende, en omringde en belegde zijne stad. Hij had bij zich een stoutmoedige ridder en vervaarlijke reus, Broysijn genaamd. Als deze zag dat koning Yvorijn zich bereid maakte om de stad te bewaren, reed hij onder de muren, zoo dat hij met de belegerden in gesprek kon treden; hij daagde dan koning Yvorijn uit of een van zijne heeren om met hem te kampen: zij mochten de plaats bepalen waar zij zouden komen, en hij deed zijnen eed, dat hij zich daar zou laten vinden.

Als Viviaan die hoogmoedige woorden hoorde, werd hij gram en ging tot koning Yvorijn, tot wien hij zeide: Heer vader, ik begeer dat niemand dan ik met dien reus zal kampen, en daartoe zal Mahomet mij beschermen. Op het hooren dezer taal, werd de koning blijde, en hij

Hosted by Google

sprak : Viviaan, mijn zoon, gij strekt mij tot eere. Ook stemden al de edellieden in deze woorden toe en voegden er bij : Wij kennen niemand zoo vroom als uwen zoon, noch weerdiger om den strijd met den vermetelen reus aan te gaan.

Toen ging Viviaan de poort uit en nam den handschoen van Broysijn op, die de reus daar tot uitdaging geworpen had. Vervolgens zwoer hij, dat hij ter plaats zoude gaan, waar men het strijdperk schikte af te teekenen. Viviaan ging zich dan wapenen, en als hij van Yvorijns kasteel afreed, eer hij ter plaats kwam die Broysijn tot den kamp uitgekozen had, dacht hij in zich zelven : Waaraan toch hangt uw geloof, Viviaan? kunnen dat Goden wezen, die gij aanbidt, die niet eens de macht hebben om eene bloem of een nietig kruidgewas te doen groeien, en daarbij sterfelijke menschen zijn geweest zooals wij? In dit gepeins werd hij vervuld van den H. Geest; hij sprong van zijn peerd, en op zijne knieën vallende, sprak hij : God, die alles geschapen hebt, dien schoonen hemel en die met bloemen en planten versierde aarde, hoe zal ik tot volkomen verstand geraken om u te kennen? Wie is hij die heerscht over land en zee? want alles zegt mij dat er eene Almacht is, die dat alles gemaakt en weder vernietigen zal. Ik bid u dus, o God, dat gij mij gelieft te aanhooren, en mij te helpen tegen den vijand, dien ik nu bekampen moet.

De hemelsche God, ziende het verlangen van Viviaan, zond een engel tot hem af, met eene banier en een schild, waar in gewerkt stond hoe hij voor ons aan het kruis was gestorven, en sprak : Leer hem het christen geloof en zijne afkomst kennen.

Koning Yvorijn, met zijne heeren en zijne dochter Benfloer met hare twaalf jonkvrouwen, waren in schoonen stoet en rijkelijk versierd de poort uitgereden om den kamp bij te wonen; zij kwamen zoo ver, dat zij Viviaan konden zien. De koning deed dan zijn volk stil staan, en vroeg aan een zijner oudste baronnen, wat dit wel

Hosted by Google

mocht beteekenen, dat Viviaan daar geknield lag, met gevouwen handen, alsof hij van den reus genade afsmeekte. Neen, heer koning, sprak de grijze man, hij bidt Mahomet om zegepraal : gij zult hem den kamp zien winnen en met eere wederkomen. Daarop beval de koning, dat een ieder zou blijven staan, zoo lang zijn zoon in het gebed was. Jonkvrouw Benfloer was zeer bezorgd voor haar broeder en zij wende haar oog van hem niet. Ik ben treurig, sprak zij tot haar zelve, dat mijn broeder Viviaan die gevaarlijke zaak op zich heeft genomen; moest hem een ongeval overkomen, nooit meer zou ik een blijden dag beleven.

Toen Viviaan op de knieën lag, de oogen ten hemel gericht en bad : O God, laat mij toch volmaakt verstand van u verwerven, is de engel neergedaald, in de gedaante van een schoonen blonden jongeling, gekleed met een hemelsblauw kleed vol gouden sterren; hij was omgord met een band van kostbare en glinsterende gesteenten; het schild droeg hij in de eene en de banier in de andere hand; de banier of vaandel was vierkant en van witte zijde, kostelijk en prachtig versierd, en in het midden stond een kruis, waaraan onze lieve Heer hing; het schild was even versierd als de banier.

De engel sprak : Jonkheer, gij, die groote begeerte hebt om God, die alle dingen gemaakt heeft, te leeren kennen, sla uwe oogen op en zie hoe hij voor u gestorven is.

Als Viviaan dat kruis zag, werd zijn hert van mededoogen zoo diep ontroerd, dat hem de tranen uit de oogen sprongen, en dat hij riep : Zij wellekom, mijn Heer en Verlosser! Toen sprak de engel met zoete stem : Viviaan, gij zult een strijder worden van Christus, die ons van den hemelschen Vader gezonden en door de wille van den H. Geest uit eene Maagd geboren is; dit zult gij vastelijk gelooven; want het is het voornaamste punt van het christen geloof. Dat wil ik uit den grond des herten gelooven, zei Viviaan; want nu gevoel ik dat

Hosted by Google

onze Goden duivelen zijn; want zij hebben noch reuk noch smaak. De engel leerde hem dan verder, hoe Christus besneden is, hoe hij gepredikt en mirakelen gedaan heeft, hoe hij op den Palmzondag feestelijk in Jeruzalem is ontvangen, door zijn eigen discipel is verraden, van de Joden gebonden, schuldeloos ter dood veroordeeld en op den Kalvarieberg gekruist is. Op het hooren van dit alles, werd Viviaan met zoo veel droefheid aangedaan, dat hij zuchtend uitriep: God! hebt gij zoo veel voor ons geleden, wat zal ik, arme sterveling, doen om u te behagen! De engel zeide daarop: Hij begeert anders niet dan dat gij u uit het ongeloof begeeft, waarin gij zijt opgevoed, en naar de plaats reist waar gij geboren zijt, want uw vader en moeder zijn christen.

Bij het hooren dezer bekentenis, sprong Viviaan van den grond op, en sprak met ontroerde stem: Heer, wees over mijne vraag niet misnoegd: ben ik geboren uit christenen bloed? is koning Yvorijn van Monbrant dan mijn vader en is Benfloer mijne zuster niet? Neen, zeide de engel, zij zijn uwe bloedverwanten niet: uw vader is hertog Buëvijn, uwe moeder is vrouw Druwane, en Malagijs is uw broeder; gij zijt in de stad Eggermont geboren; toen zij belegd werd door den graaf van Palerne, zijt gij door een heiden heimelijk aan uwe ouders ontnomen en in Monbrant gebracht, waar koning Yvorijn u als zijn zoon aannam. Viviaan viel dan op zijne knieën en dankte God vurig, omdat hij van christene ouders geboren was. Legt dat heidensch wapen af, sprak dan de engel, het voegt u niet; hangt dit kruis aan uwen hals, en neemt dezen standaard: daarmede zult gij zegepralen en uwe vijanden overwinnen.

Nadat de reus Broysijn voor de stad had geweest, en hij gezien had dat zijn handschoen door Viviaan was opgenomen, keerde hij tot de tent van den soudan van Persen terug, waar hij zijn wedervaren al spotlachende verhaalde. Hoor naar mijn raad, heer Broysijn, zeide

Hosted by Google

daarop de soudan, schat uwen vijand niet te klein; hij is jong, maar men zegt dat hij dapper is en uitermate kloek in den strijd : niemand mag zijn vijand te gering achten. Toen spotlachte de reus op nieuw en sprak : Heer soudan, meent gij mij te beproeven? Al kwamen er twaalf als hij, ik achtte ze geen zier! Dan zeiden de emir en de andere heeren : Wat heer Broysijn zegt is waar : al kwamen de twaalf vroomste heidenen, hij versloeg ze allen; hoe zou dan zulk een jongeling hem kunnen wederstaan!

De reus beval dan zijnen knecht zijn peerd te halen. Dat ros was bovenmate groot en sterk, en in den strijd sloeg en beet het zoo gevaarlijk, dat het meer aan een duivel geleek dan aan een peerd. Broysijn sprong op dat ros en sprak : Heer soudan, eindelijk is de dag gekomen dat uwe edelheid zal gewroken worden over den smaad die de koning Yvorijn u gedaan heeft. Vervolgens nam hij oorlof, stak zijn peerd met de sporen en reed naar het strijdperk.

De soudan ging dan in het midden zijner heeren staan en zeide : Gij, heeren, die mijne zijde nooit ontweken zijt, wapent u! want moest mijn kampioen overwonnen worden, moest Yvorijns zoon hem onvoorziens verslaan, en sneuvelde hij, nimmermeer zou ik een blijde uur beleven. De heeren deden wat hun bevolen was; elk trok zijn harnas aan, zette zich te peerd, en zij reden wel met drij honderd mannen naar het perk.

Intusschen leerde de engel aan Viviaan al de begrippen van het christen geloof. Koning Yvorijn kon niet denken waarom zijn zoon zoo lang geknield bleef, en hij drukte zijne verwondering hierover uit. Waarop zijne dochter Benfloer uitriep : Heer, ik zie bij Viviaan een schoonen jongeling, in blinkend hemelsblauw gekleed, en zijn aanschijn straalt als de zon. Op dit gezegde was de koning en zijne heeren nog meer verwonderd, omdat niet een van hen dien jongeling bij Viviaan zag. Toen nam de calif der synagoge het woord en zeide : Heer

Hosted by Google

koning, gij moogt het uur dat uwen zoon Viviaan geboren is gebenedijden; de jongeling, dien uwe dochter ziet, is gewis de bode van Mahomet; onze oogen kunnen hem niet zien noch zijnen glans verdragen: eene reine maagd alleen kan hem aanschouwen.

Als Viviaan nu in alles onderwezen was, hielp de engel hem op zijn peerd, maakte hem een kruis op het voorhoofd, en sprak: Viviaan, ga moedig ten strijde; ik zal bij u wezen en uw vijands oogen verblinden; want in het begin zult gij het lastig hebben. Als de strijd gedaan is, keer dan in de stad en zeg opentlijk, dat gij Christen zijt geworden. Viviaan beloofde alles te doen wat hem bevolen werd, en hij reed dan met de banier in de hand, die de engel hem gegeven had, naar den kamp. Alsdan riep koning Yvorijn tot zijne heeren: Spoedig, laat ons voort rijden! mijn zoon Viviaan gaat ten strijde! het is wonder, aan zijne lans zie ik eene wimpel, die hij niet had toen hij de stad uitreed.

Hoe Viviaan den reus Broysijn het hoofd afsloeg, en hoe hij ontvangen werd van koning Yvorijn.

Als de kampioenen elkander naderden, zeide Viviaan tot Broysijn: Waarom kwaamt gij hier, met den soudan van Persen, in koning Yvorijns land? Heeft hij u kwaad gedaan, zoo is het recht dat gij u wreekt; maar weet gij daartoe geene reden op te geven, zoo bid ik God mij bij te staan, opdat gij niet meer zonder vrijgeleide in des konings land komt. Daarop zwoer de reus bij Mahomet en al zijne goden, en sprak: Hooveerdig schepsel! ik ben gekomen om den soudan van Persen te wreken, die uwe zuster Benfloer tot echtgenoote heeft doen eischen en die hem smadelijk geweigerd is. Ik zeg het u: Mahomet mag mij straffen, al waren er twaalf als gij, indien ik u meer zou achten dan een kind! Welnu, sprak Viviaan, ik ben hier maar alleen, en hoop op hem wiens beeld ik in mijn schild voer.

Hosted by Google

Toen de reus het schild bezag, vroeg hij : Waarom voert gij een kruis en niet het wapen van Monbrant? Mij denkt dat ik dit teeken onder het christen volk gezien heb. Genoeg gepraat, riep Viviaan, laat ons den strijd aanvangen.

Dan staken zij hunne peerden met de sporen en elk reed naar het einde van het park, waar hunne tenten gespannen waren. Viviaan nam tot voedsel vijf broodsopkens, gedoopt in rooden wijn, ter eere van de H. vijf Wonden onzes Heeren. Dan werd de trompet gestoken, en als Viviaan de derde maal hoorde blazen, gaf hij zijn peerd van de sporen, hetwelk de reus insgelijks deed, en zij liepen met zoo veel kracht op elkander, dat hunne speren braken en dat Viviaan van zijn peerd werd geworpen; daarbij was het speerijzer den jongeling door den halsberg gedrongen, en had hem eene wonde veroorzaakt, waaruit het bloed overvloedig stroomde. Hij bleef dan plat ter aarde liggen, alsof hij dood was. Als de reus dat zag, greep hij zijn zweerd en meende hem te verslaan, maar de engel beschermde den jongeling; waarop de reus in woede uitriep : God straft mij! ik geloof dat ik betooverd ben; want al had ik daarvoor geheel de wereld, ik zou toch dien man niet kunnen zien.

Toen Benfloer Viviaan aldus zag liggen, begon zij te weenen, en zuchtte : Ach, rampzalige die ik ben! nu mag ik wel het uur mijner geboorte beklagen; mijn allerliefste vriend en broeder moet nu sterven voor mij! O, beliefde het Mahomet, ik zou met hem willen sterven.

Alsdan lichtte de engel Viviaans helm op, zoodat de jongeling weer tot zich zelve kwam : hij sprong dan met vernieuwden moed op, als iemand die uit eenen zwaren slaap opspringt; hij nam het schild en kuste het kruis : God van den hoogen hemel, bad hij, sta mij bij, want het uur van gevaar is nu gekomen.

Toen de reus Viviaan weer overeind zag, wendde hij zijn ros, kwam snel en met grootere kracht aangereden, en sloeg eenen zwaren slag naar den jongeling; maar

Hosted by Google

Viviaan ontweek het zweerd en sloeg den reus de linker hand af. Toen steeg Broysijns woede ten top; hij greep zijn zweerd, sloeg naar den jongeling en bracht hem aan den schouder eene nog al diepe wonde toe. Als Viviaan zich nog eens gekwetst voelde, week hij achterwaarts; maar de reus drong op nieuw met verbolgen moed op hem aan. Toen nam de jongeling zijn zweerd in beide handen en sloeg met geweld naar Broysijn, dat hij diens ros de beide voorste pooten afsloeg, zoodat het ter aarde viel.

Aldus bevochten de kampioenen elkander met grooten drift; de reus verhief het zweerd en sloeg Viviaan op de helmkroon, dat hij meende zijn hoofd gekloven te hebben; maar de jongeling bracht eensklaps Broysijn zulken hevigen slag toe, dat hij achterwaarts viel en uitriep : Vermaledijd zij die slag! ik zal het besterven! Sta op, heer ridder! sprak Viviaan, gij kunt er immers twaalf verdelgen zooals ik ben. Toen nam hij zijn zweerd en sloeg Broysijns hoofd af.

Als de soudan van Persen zijnen kampioen verwonnen zag, riep hij gansch ontsteld : Heeren, wat gaan wij verrichten : zullen wij het zweerd trekken? Gij ziet, koning Yvorijn is met zijne dochter als in triomf en ongewapend naar het strijdperk gekomen. Daarop zeide de koning van Meden : Wilt gij het wagen, ik zal u met al mijne macht bijstaan. Doch de emir riep : Heeren, wat wilt gij aanvangen? Zoudt gij met drij honderd mannen tegen koning Yvorijn durven opkomen? Wie weet of zij geen harnas onder hunne kleederen dragen en of er niet een deel van zijn volk in lagen ligt! Ik denk het dus dwaas en vermetel hier te willen vechten. De anderen heeren spraken ook in dezen zin. Wat zullen wij dan doen? vroeg de soudan. Laat ons vluchten, antwoordden allen, opdat wij niet verslagen worden gelijk Broysijn, die heldhaftige man! Alsdan reden zij naar hunne krijgsmacht en trokken met weinig behaalde eer weder naar hun land.

Hosted by Google

Als Viviaan den reus verslagen had, nam hij het hoofd op zijne speer en reed er mede tot koning Yvorijn. De koning kwam hem te gemoet en hij leidde Viviaan met groote eer bij de verzamelde heeren. Broeder Viviaan, sprak Benfloer, wees wellekom met uwe zegepraal. Heb dank, edele jonkvrouw, antwoordde Viviaan, en met grooten ernst sprak hij verder : Weet dan, Benfloer, gij, koningsdochter, dat ik Christen ben geworden, en als zoodanig heb ik Broysijn kunnen overwinnen. Op dit gezegde was Benfloer, die ook het wezen des engels gezien had, zeer getroffen en sprak bij zich zelve : Ik wil ook christene worden en mij laten doopen.

Als de heeren in de stad en in het paleis waren, ging Viviaan, de vrome ridder, voor den koning en viel op de knieën ; vervolgens sprak hij met ernstige woorden : Heer koning, toen ik uwen vijand versloeg, droeg ik dit teeken tot wapen ; het is mij uit den Hemel gezonden. Dit zeggende, toonde hij zijn schild met het kruis. De koning was daarover verwonderd en zeide : Viviaan, mijn zoon, gij spreekt tot mij als of ik uw vader niet ware. Hierop antwoordde Viviaan : Heer, ik dank uwe edelheid, omdat gij mij opvoeddet en onder uwe bescherming naamt als ik hier eerst in het land werd gebracht ; zonder dat ik wist waarom, heb ik altijd alles gedaan wat mogelijk was om u dit te loonen.

De heeren, die niet begrepen wat Viviaan wilde zeggen, zeiden verbaasd : Zijn heer vader bewijst hem alle eer, en hij durft hem nog onredelijke woorden toevoegen. Doch Viviaan sprak tot den koning voort : Heer, ik ben hier van mijne jeugd opgevoed, waarover ik u niet genoeg kan bedanken ; maar hertog Buëvijn van Eggermont is mijn vader, en vrouw Druwane is mijne moeder. Toen de graaf van Palerne voor de stad Eggermont lag, werd ik heimelijk door een heiden genomen en hier te lande gebracht, zooals mij door Gods wil is geopenbaard, en door wiens toedoen ik ook ben Christen gemaakt ; ik kom dan oorlof van u nemen, en wil de zee

Hosted by Google

oversteken; ik wil zoeken te water en te land tot dat ik mijne ouders vinde.

De koning, dit hoorende, wilde van smart zijne kleederen scheuren, maar de heeren beletteden hem zulks. Dwaze jongeling, riep hij dan, hoe kunt gij zoo ras geloof hechten aan des duivels boodschap? Laat die droomen varen, en geloof in Mahomet, die u de overwinning schonk. Waarop Viviaan antwoordde: Die mij de overwinning schonk zal en wil ik eeuwig dienen. Bij deze woorden ging hij de zaal uit. De koning was dan vol gramschap en droefheid. Hij sprak tot zijne heeren: Zeg mij wat ik moet doen, om Viviaan hier te houden en zijn gedacht van dat rampzalig voornemen af te trekken. De heeren gaven tot antwoord: Heer koning, aangezien Viviaan uw zoon niet is, geef hem uwe dochter tot vrouw, op die wijze zult gij hem kunnen behouden, en zal hij uwe vijanden op nieuw bevechten.

Als de koning zich nu lang beraden had, dacht hem dit voorstel goed, en hij deed Viviaan tot zich komen. Heer Viviaan, sprak de koning, ik heb u van uwe jeugd af aan als mijn zoon beschouwd, en gij hebt mij geëerbiedigd en gediend als of ik uw vader ware geweest; ik verzoek u dus blijf aan mijn hof, gij zult daar in eer worden gehouden, en ik zal u mijne dochter Benfloer tot vrouw geven. Heer koning, antwoordde de jongeling, God zal u uwe edelmoedigheid loonen; doch mijne ouders.... die zal ik nimmer vergeten.

Koning Yvorijn had den jongeling uiterherte lief, hetzij hij Christen was of niet. Hij gaf dan zijne dochter aan Viviaan tot vrouw, die haar zeer beminde en haar hertelijk genegen was. Benfloer bezat eene rechtschapene ziel, die in het geheim wenschte gedoopt te worden, zoodra zij een priester kon vinden. Als nu de bruiloft, die prachtig en heerlijk was geweest, gedaan was, zat Viviaan op zekeren dag in de zaal met gebogen hoofd en de armen kruiswijs op de borst. Wat deert mijnen heer Viviaan? vroeg de goede Benfloer, als zij haren

man aldus in droefheid zag.. Maar Viviaan zweeg. Waarom zit gij, heer, dus spraakloos en in diep gepeins verzonken? vroeg de vrouw op nieuw. Och, wat baat het mij, riep Viviaan zuchtend uit, dat ik hier schatten bezit en groote eer word bewezen, ik moet toch leven in het midden der heidenen, bij de vijanden Gods, zonder hoop ooit mijne ouders weer te zien. Kan men ter wereld ongelukkiger man vinden dan ik ben! Lieve heer, zeide de vrouw, spreek zoo niet, het zijn hier al geen heidenen en vijanden Gods. Weet gij niet, dat ik Christene door begeerte ben, dat ik mij wil laten doopen, en u in nood noch dood verlaten.

Toen Viviaan die woorden hoorde, verhelderde zijn gelaat, hij hief het voorhoofd van blijdschap op, en hij sprak zeer ontroerd : God loon u dit, edele en goedhartige vrouw! Ja, ik weet dat, en ik dank onzen Heer van hier boven, voor zijne goedheid ten uwen opzichte. Zie, nu ben ik bereid te reizen tot dat ik mijnen vader en mijne moeder gevonden heb; gij zult niet van mij wijken, ik zal u in het Christenrijk leiden. Heer, sprak de zachtmoedige Benfloer, waar gij ook gaan zult, zal ik u volgen; gij zijt mijn heer, het is mijn plicht u in leven en dood getrouw te zijn.

Terwijl zij dus die samenspraak hadden, waren daar twee snoode ridders in het hof, Ferret en Raphas genaamd, die al hunne woorden hadden verstaan. Die ridders hadden reeds lang Viviaans geluk benijd, en zij zeiden dus : Wij zullen dit gesprek den koning laten weten, en hij zal gewis hen beiden doen sterven.

Hoe de twee verraders Viviaan beschuldigden, en hoe de koning hem tot den graaf van Palerne zond.

De verraders gingen dan tot den koning, en vroegen, of het zijne edelheid beliefde dat zij hem iets mede deelden. Wat droeve mare brengt gij ons? vroeg de koning. Wij doen het niet geerne, zeiden de valschaards;

het betreft Viviaan, uw schoonzoon, dien gij eert boven al de edelen. Spreek vrijlijk, hernam de koning; om de helft van mijn rijk wilde ik niet, dat den edelen jongeling iets miskwam. Daarop sprak een der verraders : Heer koning, 't is waar, hij diende u als een goed ridder; maar door hem zal u zoo veel weedom overkomen, dat gij hem weldra meer zult haten, dan gij hem ooit lief hadt. Maar, neef, zeide daarop de andere, wat waagt gij te zeggen, weet gij dan niet dat Viviaan 's konings zoon is? Alsdan sprak koning Yvorijn streng : Heeren, ik houd ze voor mijne vrienden, die mij datgene zeggen waaraan mijne eer is gelegen! De verraders zeiden dan : Heer, Viviaan is Christen geworden; uwe dochter hebt gij hem tot vrouw gegeven, doch hij heeft haar ook tot Christene gemaakt; zij hebben daarbij besloten naar het Christenrijk te vluchten, en een deel van uwen schat mede te nemen.

Als de koning dat hoorde, ontstak hij in zoodanigen toorn, dat hij zijne goden vermaledijdde, en dat hij zich zelven met een zweerd zou doorstoken hebben, hadden de verraders het niet belet. Haalt mij den schurk! riep hij bleek van woede, ik zal hem het hoofd doen afslaan en mijne dochter doen verbranden. Maar de verraders zeiden : Neen, heer koning, laat hem hier niet dooden : hij is te zeer bemind van al de heeren; maar zend hem tot den graaf van Palerne, en beveel dat men hem daar doode, dan zijt gij gewroken.

Deze raad vond den koning goed; hij deed Ferret een brief schrijven en zond Raphas om Viviaan; maar deze kwam den verrader juist te gemoet. Als de heldhaftige krijgsman voor den koning stond, groette hij hem eerbiedig; maar de koning keerde zijn gelaat van hem af en zweeg. Wat deert u, edel heer en koning? vroeg Viviaan. Heeft u iemand iets misdreven, dan zal ik hem dit met het zweerd doen boeten. Mijn hoofd is zoodanig ontsteld, zeide Yvorijn, dat ik de oogen op u niet vestigen kan.

Hosted by Google

Intusschen werden de brieven geschreven. De koning hernam dan : Viviaan, gij, dien ik als mijn zoon vereer, zoudt ge, in vergelding van de diensten die ik u bewees, voor mij eene boodschap willen volbrengen, waaraan mijne eer vast is? Wat begeert gij, heer koning? vroeg Viviaan driftig; al moest ik ter dood gaan, ik zou mij voor u niet sparen. De koning, die eenigszins getroffen was, zweeg; maar een der verraders zeide : Viviaan, spreek van de dood niet; want de koning verloor liever zijne kroon dan u; de graaf van Palerne is hem een schat schuldig en, omdat gij wel ter tale zijt, denkt de koning niemand beter te kunnen zenden om dien op te eischen dan u. Vervolgens gaf de andere den brief in 's konings handen, en verzocht ter zelver tijd den jonkheer zijn best te doen, om te verkrijgen hetgeen daarin gevraagd werd, hetwelk Viviaan hem ook beloofde. Daarna wilde Viviaan 's konings hand kussen, maar Yvorijn trok ze terug, zeggende : Laat af, Viviaan, ik kan dat niet verdragen, het doet mij zeer.

Viviaan vertrok dan uit het hof, zonder zelfs oorlof van Benflour te nemen. Hij zat te peerd en reed in haast de stad uit. Eenigen tijd nadien kwam Benflour in de zaal, waar de koning aan het schaakspel zat met de twee verraders. Heer, vroeg zij haren vader, waar is de edele Viviaan? ik zie hem niet in het hof, zooals naar gewoonte : waar is hij gevaren? De koning zag met vlammende oogen naar zijne dochter en sprak : Wat komt u over, dat gij hier durft komen vragen naar dien dief? Waarop Benfloer met zoete stem antwoordde : Heer, hoe kunt ge zulke woorden zeggen van den heldhaftigen man, die u van den soudan van Persen verloste en den reus Broysijn versloeg! Maar de koning voegde haar in hevige gramschap toe : Bij Mahomet! hij is een dief! hij heeft mij mijn dierbaarste pand ontroofd! ik wilde dat ik hem zag hangen, al moest ik er ook de helft van mijn rijk voor geven! Op deze harde woorden, vouwde Benfloer de handen, zij werd doodbleek en de

Hosted by Google

tranen sprongen haar uit de oogen. Heer, sprak zij bevend, wie heeft u aangestoken om zulke beschuldiging uit te spreken? ik vrees dat gij hem gedood hebt of hem ter dood hebt gezonden! Toen stond een der verraders op en zeide : Edele vrouw, wat hij met u heeft gedaan, verdiende wel den dood. Waarop Benfloer verontweerdigd uitriep : Ridder, indien Viviaan hier ware, gij en Ferret zoudt niet durven denken wat gij nu durft zeggen! Maar de andere verrader sprak dan : Edele vrouw, meent gij dat uw heer vader niet weet dat gij met Viviaan besloten hebt naar het Christenrijk te vluchten en den schat uws vaders mede te nemen? Vader! riep Benfloer in wanhoop uit, ik voorzie het, gij hebt mijnen lieven echtgenoot ter dood gezonden! hij, die zijn leven gewaagd en zijn bloed heeft gestort voor uwe eer en uw rijk! die mij beveiligd heeft voor den dwingeland van Persen! Vader! vader! Viviaan heeft den reus overwonnen met de hulp van den God der Christenen. Dien God wilde hij mij leeren kennen : en daarom hebt gij mij alles ontnomen! Wat zoudt gij zeggen, vader, als uwe dochter, in hare wanhoop, nu naar Eggermont reed, en zijne vrienden en bloedverwanten met alles kenbaar maakte! Dit zeggende, verliet zij weenend de zaal en liet den koning met een diep geschokt hert achter. Dan wenschte hij vurig, dat hij Viviaan niet ter dood had gezonden en aan de snoode beschuldigingen der beide ridders het oor niet had geleend. Ferret en Raphas zochten hem te troosten; maar hij, toen zij spraken, ontstak in eens in zulke hevige gramschap, dat hij zijn zweerd trok en den een er mede het hoofd afsloeg en den anderen doorstak. Hij sloot dan in woede de zaal vast, en hij ging drij dagen en drij nachten op zijn bed liggen, zonder eten of drinken.

Hosted by Google

Hoe Benfloer met haren kamerling naar Eggermont vlucht, en hoe Viviaan den brief bracht aan den graaf van Palerne.

Als Benfloer de zaal verlaten had, ging zij naar hare kamer, waar zij Dalsijn, haren kamerling, vond; zij vroeg hem, of hij met haar naar het Christenrijk wilde reizen, dat zij hem rijkelijk zou beloonen. Ach! voegde zij er bij, misschien zal God mij genadig zijn, en zal ik Viviaan nog eens weder vinden. Edele vrouw, sprak daarop Dalsijn, wat gij mij verzoekt doe ik geerne. Luister dan, sprak zij verder: als gij mijne peerden te water leidt om te drinken, zadelt er dan een voor mij en een voor u; laat ze aldus buiten de poort staan, dan kunnen wij met haast van hier vlieden.

Zij nam dan goud zoo veel als hare beurs kon inhouden, en kwam tot aan de poort, die gesloten was; maar zij gaf den poortier eenige bezanten, die seffens voor haar de poort opende. Zij kwam dan in het veld en vond daar haren kamerling met de peerden; in het paleis had zij eenen mantel genomen, waarmede zij haar bedekte. Zij stegen dan te peerd, en reisden des nachts tot zij aan Akers of Saint-Jean d'Acre kwamen.

De heeren in het hof vroegen dan elkander, waar toch de koning en de prinses mochten wezen. Toen kwam daar een Sarazijn van Akers, zeggende, dat hij des konings dochter met haren kamerling te Akers had zien rijden. De heeren zeiden daarop bevreesd: Hoe zullen wij den koning die droeve mare bekend maken? Als hij verneemt dat zijne dochter naar het Christenrijk gevlucht is, zal zijne gramschap schrikkelijk wezen!

Zij beraadslaagden dan wat zij zouden doen. Eindelijk besloten zij tot den koning te gaan. Zij klopten aan de deur en werden binnen gelaten. Heer koning, zeiden zij, wij moeten u eene droeve tijding zeggen, maar.... Verder dierven zij niet spreken. Doch Yvorijn

Hosted by Google

antwoordde : Wat droeve tijding kunt gij mij brengen? Ik weet dat mijne dochter naar het Christenrijk is gevaren, maar ik zal het wreken! Toen zagen de heeren de twee verraders daar op den vloer verslagen liggen, waarover zij hevig schrikten; zij vreesden des konings gramschap op te wekken, en ieder zweeg. Doch Yvorijn riep : Dat elk zich bereid make om met mij naar het Christen land te varen : ik wil mijne dochter Benfloer zoeken, daartoe helpe mij Mahomet en Apolijn! De heeren gingen dan heen, riepen hunne krijgsmachten te zamen, en allen gingen te scheep.

Als nu Viviaan van koning Yvorijn was gescheiden, reed hij zoo lang, tot hij in het rijk van den graaf van Palerne kwam, in de stad Cortisanen, waar de graaf toen open hof hield. Hij ging naar diens kasteel en zeide tot den poortier : Ga tot den graaf van Palerne en geef hem kennis dat een bode van koning Yvorijn aan de poort staat en hem verlangt te spreken. Edele heer, antwoordde de poortier, ik zal uwe boodschap aan den graaf gaan doen. Hij liep dan tot de zaal, en de graaf beval hem, dat men den bode zou laten binnen komen.

Nadat Viviaan hem eerbiedig en met hofsche manieren gegroet had, sprak hij : Edele graaf, koning Yvorijn van Monbrant zendt mij tot u met dezen brief; hij bidt u deszelfs inhoud te volbrengen : hij zal u daarvoor zeer verplicht zijn. Toen deed de graaf den brief open en las daarin, dat de drager des briefs de zoon was van Buëvijn van Eggermont, de onverzoenlijke vijand van den graaf van Palerne; dat, omdat de koning van Monbrant den graaf lief had, hij hem een van zijns vijands kinderen zond om zijn leed daar aan te wreken; hij verzocht verder den graaf dat hij Viviaan zou laten dooden, want dat die jonkheer de Sarazijnen meer kwaad zou doen dan zijn vader ooit gedaan had.

Als de graaf den brief doorlezen had, sprak hij : Jonkheer, wat hebt gij koning Yvorijn misdaan, dat hij u met dezen brief herwaarts zendt, en u aan mijne

wraak overlevert? Hebt gij niet jaren lang in zijn hof gewoond? Viviaan fronste dan de wenkbrauwen en zeide : Ja, heer! en ik heb hem uit de handen van den soudan van Persen verlost; om zijne dochter te beschermen versloeg ik den reus Broysijn; dat, ja, dat heb ik hem misdaan! Maar, bij het heilig kruis! was hij zoo dicht bij mij, als gij, heer graaf, nimmermeer zou hij nog iemand zoo onredelijk verraden! Toen zeide de graaf : Uw vader Buëvijn heeft mij veel leed gedaan; hij heeft mijne dochter Rosa met veel van mijn volk gevankelijk weggevoerd; op u zal ik den smaad mij aangedaan wreken. Daarop gebood hij dat men den jonkheer in den kerker zou werpen. Viviaan werd dan naar het gevang geleid, en de knechten daalden mede naar beneden. Toen zij in de diepe kelders kwamen, greep hij de knechten vast, en bond ze beiden; hij nam hun vervolgens de sleutels af en sloot den kerker van binnen, zoodat niemand bij hem kon komen.

Terwijl nu Viviaan in den kerker zat, was Benfloer met haren kamerling zoo ver gereden, dat zij tot voor de poort van Eggermont kwamen. Het volk, toen het hare komst vernam, liep uit om de prinses te zien; want zij was kostbaar en op vreemde wijze gekleed. De mare harer komst kwam ook seffens ter oore van vrouw Druwane, die haar liet vragen, van waar zij kwam. Benfloer vroeg oorlof en ging dan naar de zaal waar Druwane was. Edele vrouw, sprak zij, ik ben de dochter van den koning van Monbrant; ik reis door alle landen om mijn echtgenoot te zoeken, de edele Viviaan van Eggermont, die over twintig jaar als kind bij mijn vader werd gebracht. Hij was voornemens naar het Christenrijk te reizen, maar, eilaas! ik vind niemand die iets van hem weet of hoorde.

Als vrouw Druwane dit vernam, vatte zij Benfloer vol blijdschap in hare armen en riep : Wees wellekom, edele prinses! de eerste tijding dat mijn kind nog leeft, verneem ik uit uwen mond. Doch Benfloer, daaruit

Hosted by Google

hoorende dat Viviaan daar niet was, sprak zuchtend : Viviaan, teedere vriend ! ik meende u hier te vinden; gij zijt er niet; tot wie zal ik, arme bedroefde vrouw! nu mijnen toevlucht nemen? Doch Druwane, die uitgelaten was van blijdschap, zeide : Ween niet, lief kind, gij zult bij mij blijven als mijne dochter.

Benfloer bleef dus daar aan het hof, en niet lang nadien bracht zij een zoon ter wereld, die Aymijn genaamd werd. Dit kind werd met allen pracht en luister ten doop geleid.

Hoe Viviaan met geweld uit den kerker kwam en tot koning Antenor van Spanje vluchtte.

Terwijl koning Yvorijn van Monbrant reisde om zijne dochter te zoeken, kwam hij in het rijk van den graaf van Palerne, en werd door hem met zijne heeren feestelijk ontvangen. Viviaan, die van uit den kerker het gerucht der peerden en wapens hoorde, dacht bij zich zelven : Wat mag er nu geschieden. Maar toen hoorde hij de koks tot elkander roepen : Maakt dat de tafel wel voorzien is van spijs en wijn, want koning Yvorijn van Montbrant is tot onzen heer koning gekomen met veel edelen en ander volk, opdat de graaf ons na den maaltijd dank zegge. Daaruit verstond Viviaan dat de koning hem spoedig moest nagereden zijn, want hij was nauwelijks drij dagen in den kerker. Hij opende dan de gevangenis met den sleutel dien hij den cipier ontnomen had en kwam geheimzinnig in het paleis.

Koning Yvorijn was nu met den graaf ter zijde gegaan en vroeg hem : Wat hebt gij met den jonkheer gedaan dien ik u gezonden heb? Hij zit nog in den kerker, antwoordde de graaf; maar ik zal mijne knechten zenden, om hem te halen en te dooden. Als hij dat gezegd had, trad Viviaan in de zaal; zoodra koning Yvorijn den ridder zag, werd hij geheel ontsteld, om de verraderij die hij aan hem gepleegd had, en hij vluchtte uit de

Hosted by Google

zaal; maar de graaf trok zijn zweerd. In 's duivels naam! riep hij, wie heeft u aan mijne macht onttrokken? Mahomet loone u met schande! Dit zeggende, sloeg hij met hevig geweld naar Viviaan; maar deze ontweek het, nam dan zijn zweerd in beide handen en sloeg daarmede den graaf op het hoofd, dat hij voor zijne voeten nederviel. Alsdan ontdeed hij den graaf van zijnen mantel, wikkelde er zich in en verliet schielijk de zaal; hij liep dan naar den stal, nam het beste peerd, sprong er op, en reed dan zoo spoedig hij kon de poort uit.

Toen kwam koning Yvorijn met knechten en soldeniers toegesneld, om den ridder in de zaal te omringen en hem te vangen. Maar als zij in de zaal kwamen, vonden zij daar den graaf verslagen liggen. Wee onzer! riepen zij uit; wat is hier gebeurd! onze heer graaf ligt verslagen en die hem gedood heeft is weggevlucht!

Als nu Viviaan het gevaar ontweken was, reed hij snel voort, maar hij wist niet werwaarts zich te begeven; ten laatste nam hij het besluit naar Spanje te gaan, bij den koning Antenor. Hij reed dan zonder zich ergens op te houden naar dat land, en als hij het steenen paleis des konings was binnen getreden, klom hij den trap op, ging in de zaal waar de koning zich bevond en groette hem zeer eerbiedig. Jonkheer, sprak de koning, wat begeert gij? Waarom komt gij hier? Heer koning, antwoordde Viviaan, ik ben een ridder wien de fortuin tegenwerkt; zoo gij het toestaat, wil ik u geerne dienen tegen uwe vijanden. Wie zijt gij, heer ridder? vroeg koning Antenor. Ik ben Viviaan van Monbrant, gaf hij tot antwoord. Dan zijt gij Viviaan, de vrome ridder, die den reus Broysijn heeft verslagen? vroeg de koning. Bij mijn woord, gij zult huisvesting bij mij vinden!

Aldus bleef Viviaan aan het hof van koning Antenor van Spanje, en stond hem getrouw bij in menigen strijd tegen zijne vijanden.

Hosted by Google

Hoe Malagijs het ros Beijaert voor de eerste maal zag en overwon; hoe de heidenen Rootsefleur belegden, en hoe Malagijs met zijn broeder Viviaan in het strijdperk treedt.

Malagijs, om zijne tooverij door koning Karel in den rijksban geslagen, hield zich op in de stad Rootsefleur. Op zekeren dag dat hij ter jacht was gereden, en dat zijn volk wat ver vooruit was, zag hij tusschen twee zwarte bergen eenen damp opgaan, als van een grooten brand. Toen hij van de jacht was terug gekeerd, vroeg hij aan Oriande : Wat mogen die dampen des vuurs beduiden, tusschen de bergen daar ginder? Dat is, antwoordde zij, de vulkaan Duwiere; daar wordt een peerd opgehouden door den duivel Ramas, het felste dat ooit door de zon beschenen werd; het moet schoon en uitermaten sterk zijn. Als Malagijs dat hoorde, kwam in hem de begeerte op, om dat ros te winnen. Jonkvrouw, sprak hij, dat ros zou ik willen hebben! Maar Oriande was over dien wensch bekommerd en zeide : Jonkheer, laat dat gedacht varen; want menige vrome ridder is daar om dat ros reeds verslagen. Oriande, zeide daarop Malagijs, ik begeer dat ros en niemand zal mij van mijne begeerte doen afwijken. Bij het heilig kruis! ik zal dat peerd bedwingen, al moest het mij het leven kosten. Als Oriande zag dat zij met geen smeeken Malagijs van zijn gedacht kon afwenden, beval zij hem in Gods genade.

Malagijs wapende zich dan en begaf zich op weg. Als hij buiten de stad kwam, vond hij daar een schipper met een vaartuig. Vriend, sprak hij, voer mij naar het gindsche eiland ; toon dat gij een hert hebt en uw handwerk verstaat. Malagijs zeide dit, omdat het ros op een eiland werd bewaard tusschen de bergen. De schipper stak dan af, en als Malagijs aan de Duwiere kwam, stapte hij aan land en ging de delling in, naar

Hosted by Google

het ros zoekende. Als hij diep in de vallei gegaan was, zag hij het ros Beijaert staan, tusschen twee bergen. De ridder bewonderde het ros, en vooral zijne schoone leden en manen; het was zwart over geheel zijn lichaam; de snelheid en sterkte, die het blijken liet, waren boven mate. Malagijs nam dan eenen dikken stok in de hand en ging Beijaert moedig te gemoet. Als Beijaert hem zag naderen, grinnikte hij en sloeg Malagijs met de achterste pooten een zoo hevigen slag, dat de ridder voorover op zijne wapens nederviel.

Zoodra de schipper hem zag vallen, liep hij naar zijnen boot, stak van het eiland af en keerde weder naar Rootsefleur. Toen Oriande den schipper voor de stad zag drijven, vroeg zij hem van den toren, waar de jonkheer verbleven was? Edele vrouw, antwoordde de schipper, zoo God hem niet helpt, zal de ridder Malagijs daar niet levend van daan komen; ik heb hem zien vallen : Beijaert heeft hem verslagen. Maria, moeder Gods! riep Oriande weenend, zou hij daar dood gebleven zijn! Ik durf hopen dat het zoo niet zal zijn. Toen riep zij Spiet, haren vromen schildknaap, en zeide : Gij zult met den schipper overvaren en uwen heer Malagijs dezen drank dragen, die hem, als het nog mogelijk is, zal sterken en verkwikken. Ik zal intusschen God bidden, dat hij hem voor verder ongeval beware.

Spiet beloofde alles te doen wat hem bevolen was. Hij sprong terstond in den boot en stak over naar het eiland. Dan liep hij tot de Duwiere en vond daar zijn meester liggen, als of hij dood was. Hij ontdeed hem van zijn helm, waardoor Malagijs van zijne machteloosheid bekwam; toen schonk hij hem den drank en zeide : Deze drank zendt u Oriande, uwe moeie, die u tevens laat bidden, om van uw vermetel voornemen af te zien. Als Malagijs den drank had gedronken, sprak hij : Ik voel mij geheel verkwikt : bij Sint Jan! ik zal dat moedig dier wel bedwingen. Dan wil ik u helpen, zei de schildknaap. Malagijs liep dan met grammen

Hosted by Google

moed op Beijaert, en Spiet volgde hem; maar het ros sloeg en beet zoo vreeslijk, dat Spiet verbleekte en weer achterwaarts vlood; doch Malagijs ontweek behendig Beijaerts beten en slagen, en toespringende, bevocht hij met den dikken stok het ros en sloeg daarmede zoo hevig en geweldig op Beijaert, dat de stok brak. Nu was de heldhaftige ridder buiten raad en moest achterwaarts vluchten. Als Spiet, die op eenen berg geklommen was, dit zag, riep hij luidkeels: Heer, laat uwen moed niet verflauwen: hier is hout genoeg! Welnu, Spiet, riep Malagijs terug, breng mij iets om mij te verdedigen, of ik moet hier schandelijk wijken. Ik betrouw mij niet zoo dicht bij te komen, zei de knaap; maar ik zal u een stok toewerpen. Malagijs lachte en nam den stok op; hij ging dan weder naar Beijaert, en het ros, hem ziende naderen, begon te slaan en te brieschen, dat het veeleer een duivel geleek dan een peerd. Al gebaart gij u nog zoo fel, riep de ridder, ik zal u temmen of hier sterven. Toen viel hij Beijaert op nieuw aan, greep hem als met eene ijzeren hand in den neus, sloeg hem den arm over den nek en hield hem vast bij de manen; deze woedende strijd duurde zoo eenige stonden; dan sleepte Beijaert Malagijs voort en wierp hem met kracht van zich. De ridder vloog dan weer op het ros, en sloeg het met zijn ijzeren handschoen zoo duchtig, dat het dier niet wist waar zich te keeren; maar het sloeg toch altijd vol woede naar Malagijs, dat eindelijk zijnen helm afvloog en de moedige strijder ter aarde viel. Maar Malagijs liet het peerd geene rust: hij sprong schielijk op, en, ofschoon ongedekt, liep hij Beijaert als een vromen ridder weer te gemoet. Als het ros dat zag, begon het te sidderen. Toen nam Malagijs haastig eenen breidel, dien hij van zijnen gordelriem gemaakt had, wrong dien het ros in den mond, sprong op Beijaert en gaf hem van de sporen.

Als Spiet zag dat het dier gewonnen was, kwam hij van den berg geloopen, om den boot aan te brengen

Hosted by Google

voor Malagijs en Beijaert; maar het ros vloog in grammen moed vooruit en sprong met zijnen ruiter in den stroom. Als Spiet dat zag, wrong hij uit wanhoop de handen, en dacht zijn meester verloren; maar Beijaert zwom over, schoon het water op die plaats wel eene mijl breed was. Als het ros op het land kwam, was het moede; Malagijs gaf het dan van de sporen, en het draafde zachtjes heen en weder, werwaarts hij wilde.

Intusschen was Spiet met den schipper ook overgevaren en kwam te Rootsefleur. Als Malagijs hem zag, spotlachte hij en sprak : Spiet, mijn dappere gezel, nu moet gij Beijaert ook eens berijden, zoo zullen de heeren kunnen oordeelen, hoe moedig gij Beijaert hebt helpen bedwingen. Het is mij onmogelijk dat ros te berijden, zeide Spiet; ik kan het met mijne hielen niet raken of dwingen; maakt het sprongen, ik moet dan voorzeker vallen, en van die hoogte blijf ik op den slag dood. Maar Malagijs wilde naar zijne beweering niet luisteren, de schildknaap moest tegen wil en dank het peerd berijden en de ridder hielp hem in den zadel. Als het ros gevoelde dat het door een vreemde bereden werd, schudde het zich brieschende, en Spiet vloog uit den zadel. Heer! schreeuwde hij toornig, ik moet vallen! God zal u straffen, want gij wilt mijne dood!

Toen nam Malegijs zijn stok, en bracht hem onder de oogen van Beijaert, zeggende : Wilt ge dan op nieuw mijne krachten beproeven? Beijaert neeg dan het hoofd, tot teeken van onderdanigheid, en Malagijs hief Spiet op nieuw in den zadel. Zoo reed de schildknaap de stad door; het volk kwam dan van alle kanten toegeloopen, om dat groot en vreeslijk ros te zien, dat door Malagijs overwonnen was; maar als Beijaert sprongen maakte, liepen zij allen uiteen van vrees.

Als Malagijs in de zaal was gekomen, zag hij door het venster van ver een bode komen. Bij mijn geloof! sprak hij, wij zullen nieuwmare gaan krijgen. De bode

Hosted by Google

kwam dan de zaal binnen, en groette de heeren en edele vrouwen met grooten eerbied. Edele heer, sprak hij tot Malagijs, ik kom eene slechte tijding brengen : de heidensche koning Antenor van Spanje is uitgevaren om zijne vijanden te bestrijden, en als hij met zijne schepen hier in de omstreken kwam, is zijn volk aan land gestapt en het rooft en brandt al wat het te gemoet komt; hij wendt zijne schreden hier naar toe : dat is mij bevolen u te komen boodschappen. Als Malagijs dat hoorde, ontstelde hij. Hij ging dan tot het venster en hij zag den koning van Spanje met eene groote macht van volk aankomen en zich voor de stad neerslaan, die hij begon te beleggen. Toen Oriande dat leger voor de stad zag liggen en het overal insluiten, was zij zeer droevig en achtte zich verloren.

Koning Antenor bereidde zich dan om de stad te bestormen, en zoodra hij gereed was, deed hij Viviaan, den vromen ridder, en den koning van Grenaden tot zich roepen, om te beraadslagen, wien men als afgezant naar de stad zoude zenden. De koning van Grenaden zei : Mij denkt, dat wij niemand beter dien last kunnen opdragen dan den ridder Viviaan. Dit gedacht vond koning Antenor ook goed, en hij zeide tot Viviaan : Heer ridder, ik verzoek u naar de stad te gaan, en haar in mijnen naam op te eischen : wordt het u geweigerd, dan zullen wij er henen gaan en ze vernielen met het vuur en het zweerd. God loone u, heer koning, antwoordde Viviaan, dat gij dien last aan mij opdraagt; ik hoop uwe eer daar te bewaren, dat men het nergens schande spreken zal. Hij reed dan naar de stad, met een olijftak in de hand, en als hij voor de poort kwam, stak hij tegen de wachters, die daar op de tinnen lagen, de hand in de hoogte, tot teeken dat hij, met degenen die binnen waren, begeerde te spreken. De poortier stak dan het hoofd door het kijkgat en vroeg, wat zijne beliefte was? Doe de poort open, riep Viviaan; ik ben als afgezant tot den landheer gezonden. Edele heer,

Hosted by Google

antwoordde de poortier, gelief een weinig te wachten, het is mij niet geoorloofd iemand binnen te laten zonder oorlof van de heeren en de landsvrouw. De poortier liep dan tot de zaal, waar Oriande en de heeren vergaderd waren. Edele vrouw, sprak hij, er staat voor de poort een afgezant des konings van Spanje; hij vraagt om binnen te mogen komen. Doe dan de poort open, zeide Baldaris, opdat wij hooren wat hij ons te zeggen heeft.

Terwijl de poortier Viviaan in de stad liet, bereidde men in de zaal een zetel, dien men met een tapijt behing, gansch doorwrocht met goud en zijde; langs weerkanten van den zetel stonden zes kruisstoelen. In den zetel zette zich Oriande in kostbaar gewaad, en op de stoelen namen de raadsheeren plaats, Baldaris aan de eene, en meester York aan de andere zijde.

Als Viviaan dan in de zaal kwam, groette hij Oriande en de heeren met grooten eerbied. God behoede u, edele vrouw, sprak hij, met al de heeren die hier vergaderd zijn. Dat God het u loone, edele heer ridder, antwoordde Oriande, en wees wellekom. Viviaan sprak dan : Gelief mijne reden te aanhooren : ik ben gezonden door koning Antenor van Spanje, die u doet vragen, hem deze stad over te leveren. Bij het hooren deze woorden, riep Oriande de raadsheeren te zamen, om te beraadslagen wat hen te doen stond. Baldaris nam toen het woord en zeide tot Viviaan : Op mijne eer, heer ridder, gij weet maar al te wel dat zulks niet geschieden kan ; het zou ons tot schande strekken ; men zou het ons tot oneer nazeggen, dat wij het niet dierven laten en de stad uit vrees hebben overgegeven, zonder ons te verweeren. Dan moet ik u de waarheid zeggen, sprak Viviaan daarop : de koning heeft besloten, zoo gij hem de stad niet gewillig overgeeft, hij met al zijne macht zal komen om haar tot den grond te verdelgen.

Terwijl Viviaan die woorden sprak, kwam Malagijs in de zaal, en zeide : Heer ridder, wat gij daar zegt, zal niet gebeuren. Wilt ge dan de stad tegen den koning

verdedigen? vroeg Viviaan. Zeker ja, heer, antwoordde Malagijs; bij mijn geloof! dat zullen wij doen. Na dit gezegde, nam Viviaan oorlof en reed weder tot den koning, aan wien hij het besluit der belegerden mededeelde. De koning Antenor bereidde zich dan tot den aanval, hij liet zijn oorlogstuig stellen en wierp pijlen, steenen en allerhande verdelgings voorwerpen met alle kracht tegen de stad; en die er binnen waren, vielen van tijd tot tijd uit en versloegen veel van 's konings volk. En zoo duurde dat beleg voort.

Op zekeren dag kwam Viviaan voor de stad, en liet er twee valken vliegen; een der vogels ontvloog hem en trok over de muren der stad; daarover was de ridder zeer spijtig. Hij reed dan tot onder de muren; Malagijs zag hem komen en ging tot het kijkgat van een der muurtorens. Heer ridder, riep Viviaan, ik bid uwe edelheid mij den vogel weer te geven, die mij ontvlogen is. Waarop Malagijs spotlachend antwoordde : Meent gij dat ik een vogelkoopman ben! hebben mijne knechten den vogel gevangen, dat gaat mij niet aan. Het ware eene onbeschoftheid, hernam Viviaan geraakt; het ware lomp en onbeleefd, zeg ik u, heer, mij den vogel niet terug te geven. Heer ridder, riep Malagijs hevig vergramd, als gij denkt dat ik den vogel heb, dan liegt gij! Ik lieg niet, heer! antwoordde Viviaan; op mijne eer! zoo gij dat woord niet herroept, daag ik u ten kamp. Ik zeg u dat gij liegt, heer! hernam Malagijs; en dewijl gij mij tot een kamp uitdaagt, neem ik den handschoen aan. Dan zal men u morgen verwachten, sprak Viviaan, en hij reed weg. Als hij bij koning Antenor kwam, verhaalde hij hem wat er was voorgevallen. Ridder, zeide daarop de koning, ik wil niet dat gij in het strijdperk treedt, ik zal mijn kampioen in uwe plaats zenden. Neen, heer koning, riep Viviaan, dat zal nimmer gebeuren! zou ik, die den kamp voorstelde, niet in het strijdperk treden? maar dat zou mij tot eene eeuwige schande dienen; nimmermeer zou ik nog een harnas

Hosted by Google

durven dragen; ik ging liever dolen door bosschen en woestijnen, dat niemand zou weten waar ik gevaren ben.

Des anderdaags vroeg ging Malagijs zich wapenen; maar als Oriande hem zag komen, was zij uitermate bedroefd. Malagijs troostte haar en zeide: Zou ik, die Beijaert overwon, dan voor een heiden moeten schroomen? Intusschen was Viviaan reeds in het strijdperk en zag gedurig naar zijn vijand uit. Ik meende dat gij niet zoudt gekomen zijn, riep hij Malagijs toe, die op Beijaert kwam aangereden. Stoutmoedige ridder! antwoordde Malagijs, het ware u beter dat ik niet gekomen was, dan zoudt gij door mijne hand niet sterven! Maar Viviaan hernam koel: Wij zijn hier niet gekomen om te kijven, maar wel om te kampen: dus maak u bereid. De twee kampioenen scheidden dan van een, en elk reed naar zijne tent, aan het einde van het park gespannen.

De trompetten werden dan geblazen, en de kampioenen kwamen te voorschijn: hunne halsbergen en malierokken waren de fijnste en sterkste die men vinden kon, en het deksel hunner peerden was kostelijk en met goud belegd. Het heidensche leger had zich voor het park in schoone slagorde gesteld, en Baldaris en meester York trokken ook de poort uit, met al hunne banieren en krijgsvolk, om den kampstrijd bij te wonen. Koning Antenor reikte zelve aan Viviaan de lans over en wenschte hem den zegepraal. Dan blies men de trompetten nog eens, de ridders staken hunne peerden met de sporen, en reden met zulke kracht op een, dat de lansen in stukken sprongen en beide, man en peerd, ter aarde geworpen werden. Viviaans ros was zoo deerlijk gesteld, dat men het uit het strijdperk moest slepen; maar Beijaert sprong ongedeerd weer op.

Als Oriande Malagijs zoo zwaar zag nedervallen, liep zij tot hem en ontbond zijnen helm; zij stak hem vervolgens een heilzaam kruid in den mond, waardoor hij weder begon te ademen. Koning Antenor dat ziende, liep ook in het strijdperk en ontsloot insgelijks den

Hosted by Google

helm van Viviaan. Zoodra hij lucht had, bekwam de dappere man, als of hij uit eenen diepen slaap schoot, en zag Malagijs nog liggen.

Malagijs, gij, die ik als mijn zoon beschouwde, riep Oriande klagend uit, zijt gij nu verslagen! ligt mijn kind daar nu dood! Vervolgens riep zij hem bij zijnen naam, zonder antwoord te krijgen. Als Viviaan dat hoorde, herkende hij zijn broeders naam, dien de engel hem gezegd had. Hij ontroerde hevig en sprak droevig zuchtende : Eilaas! zijt gij het, broeder Malagijs! God vergeef het mij dat ik aldus uwe dood heb veroorzaakt.

Intusschentijd was Malagijs ook bekomen, en als hij Viviaan zag, schaamde hij zich, richtte zich op en greep zijn zweerd. Maar Viviaan bleef roerloos voor hem staan en beschouwde zijn broeder met teedere oogen. Heer, riep Malagijs woedend, neem uw zweerd en laat ons den strijd herbeginnen! Malagijs, broeder! sprak toen de jonge ridder aangedaan, zijt gij het! God rekene het mij tot geene schuld dat ik u heb uitgedaagd en bestreden : ik ben Viviaan, uw broeder. Als Malagijs dat hoorde, wierp hij zijn zweerd van zich, nam Viviaan in zijne armen, kuste hem vuriglijk en begon van blijdschap te schreien. Viviaan, broeder, sprak hij, naar wien ik zoo vele jaren verlangd heb, zijt gij het!

Dan namen zij elkander bij de hand en gingen naar de tent, waar Oriande was. Als koning Antenor dat zag, ontstelde hij en riep woedend uit : Bij Mahomet! hier wordt verraad gepleegd! Hij trok dan zijn zweerd, liep naar de tent waar de twee broeders waren en gaf Malagijs een zoo hevigen slag, dat deze duizelde. Maar de ridder, zich omkeerende, sloeg met zijn zweerd op koning Antenor, dat hij dood aan zijne voeten viel.

Als de heidenen hunnen koning zagen vallen, hieven zij een groot noodgeschrei aan en liepen verschrikt naar hunne legerplaats ; de Christenen maakten hiervan gebruik en volgden hen op de hielen ; waardoor zij vluchtende naar hun land weken, beladen met oneer en schande.

Hosted by Google

Hoe koning Karel den hertog Buëvijn van Eggermont hulde en manschappen afvorderde; hoe des konings zoon Lothair door Buëvijn verslagen werd; hoe de hertog gevangen werd en hoe Viviaan en Malagijs hun oom ter hulp kwamen.

Hoor nu wat ik te verhalen heb : het was omtrent Sinxen ; koning Karel zat te Parijs in zijn paleis en hield er open hof; daar waren eene menigte ridders en baronnen, de edelste uit het Christenrijk, om het feest bij te wonen. Als koning Karel nu daar zat, sprak hij : Edele heeren, gelieft naar mijne woorden te hooren : ik heb zoo menig gewest overwonnen, zoo menige rijke stad bedwongen, zoo veel heidenen ten onderen gebracht, en overal is daar het heilig geloof gevestigd geworden. Wittikind, den snoodaard, heb ik in het groote Saxen verslagen; maar daar verloor ik Boudewijn, mijn lieve neef, want ridders noch baronnen zijn mij daar gevolgd : alleen Salomon van Bretanje en de hertog van Normandië; zonder hen, ik beken het, zou ik niet eens de weerde van een paar sporen gewonnen hebben. Ook hertog van Buëvijn is daar niet gekomen, gij weet het; ook niet de heer Lambert, noch Lohaus van Friesland, noch Gaïffer, die zoo menig schoon land van mij te leen houden : hadden zij mij bijgestaan, zeker zouden wij zoo vele edelmannen niet verloren hebben, en onze neef Boudewijn zou gewis nog in leven zijn. Om die reden ben ik voornemens den heer Buëvijn van Eggermont te bevelen, dat hij mij kome dienen en mij tevens vier duizend man bezorge. Weigert hij, dan zal ik zijne landen verwoesten en verderven. Wie van u, heeren, vervolgde de koning, zal de bode zijn, die zich met die zending zal gelasten?

Als de koning had gesproken, stond Namels van Beieren op; het was een eerbiedweerdig man : zijn haar was wit als zilver, en zijn baard reikte hem bijna tot

Hosted by Google

den gordel. Voor hij spreken zou, legde hij den mantel af en begon dus : Heer koning, dat God u behoede! ik bid u, laat uwe gramschap varen, en doe Buëvijn niet zoo schielijk oorlog aanzeggen; geloof den raad, dien ik u geven zal : kies vooral een bode met kloeken moed, en doe hem wel wapenen met staal en ijzer; geef hem daarenboven honderd goede ridders tot gezellen, laat ze aldus naar Eggermont rijden en den hertog uwe boodschap overbrengen : ik twijfel niet of hij zal aan uwe begeerte voldoen. Heer Namels, zeide koning Karel daarop, gij hebt wijslijk gesproken. Toen verhief hij zijne stem en vervolgde : Heeren, gij hebt gehoord wat de heer Namels daar gezegd heeft; wie uwer zal nu mijne boodschap tot Eggermont dragen? Ik begeer een bode, wien het aan eer en dapperheid niet ontbreekt; wie zeggen durft al wat hem door mij zal bevolen zijn en uit vrees of angst geen woord daarvan verzwijgt.

Van al de aanwezigen was er niemand die het wagen dierf koning Karels boodschap aan te nemen; ook was het meestendeel der heeren bloedverwanten of vrienden van den hertog. Als de koning zag dat zich niemand aanbood, ontstak hij in gramschap, en van spijt zwoer hij, dat hij den hertog tot zulke vernedering en schande zou brengen, dat zelfs de geringste ridder het zich onweerdig zou achten nog met hem te willen kampen. Hij liet dan zijn zoon Lothair roepen, en zeide : Mijn zoon, u alleen voegt het om naar hertog Buëvijn te gaan, vergezeld van honderd kloeke ridders, en den hertog te zeggen, dat ik eisch, dat hij te Kerstmis mij kome dienen, en met zich brenge menige gewapende mannen, alsmede graven en baronnen. En voldoet hij mijnen eisch niet, zeg hem dan, dat ik de toekomende lente Eggermont zal komen beleggen, dat ik zijne landen zal verwoesten, en zijne muren afbreken, hoe hoog of hoe sterk zij ook mogen zijn. Heer koning, antwoordde Lothair, uw wil zal ik volbrengen; ik zou niet meer van die boodschap willen afzien, al bood men mij de stad Parijs;

Hosted by Google

daarbij, al wat gij mij bevolen hebt zal ik hem zeggen : morgen, zoodra de dag aanbreekt, begeef ik mij op reis.

Toen koning Karel dat hoorde, sprongen de tranen hem uit de oogen; thans gevoelde hij, dat hij in zijnen drift te haastig had gehandeld : hij wilde voor schatten goud dat hij het zijnen zoon niet verzocht had; maar zijn woord kon hij niet intrekken, al ware het om geheel zijn koninkrijk te doen geweest.

Des anderdaags vroeg was Lothair reisvaardig. Hij had malierok en halsberg aangetrokken en den helm opgezet; zijne sporen, van zeer groote weerde, had hij aangespannen; zijn zweerd met gouden gevest hing aan zijne zijde; hij sprong op zijn ros, dat appelgrauw geteekend was, en onder zijn gebied waren honderd goede ridders, allen te peerd en wel gewapend. Alsdan is Lothair bij zijn vader gekomen. Vader, sprak hij, ik ben gereed naar Eggermont te trekken. Mijn zoon, zei koning Karel daarop, ik beveel u aan God, die voor ons aan het kruis heeft gehangen : dat hij uw beschermer zij!

Lothair is toen rustig en welgemoed opgetrokken. Eilaas! koning Karel zal nog om dien zoon grooten rouw bedrijven : nooit zal hij den jonkheer wederzien, dien de hertog in zijne zaal dooden zal. Dan zal er veel droefheid wezen en menigen traan gestort worden; want vele mannen zullen er den dood vinden; de kerken zullen er door verwoest worden, dat men onzen Heer niet meer zal kunnen dienen, en dat zal tien jaren duren, eer die oorlog eindigen zal.

Zoodra koning Karel den gezegden last aan zijnen zoon had opgedragen, was een ridder van Buëvijns maagschap in allerhaast naar Eggermont gereden : zijn peerd was sterk en snel, zoodat hij veel vroeger aan 's hertogs kasteel aankwam dan Lothair. Hij verhaalde Buëvijn alles wat er aan het hof des konings was omgegaan en gaf hem bericht dat koning Karels bode zeer nabij was. Als de hertog dat vernam, riep hij zijn volk te zamen en legerde het binnen zijn kasteel van Eggermont, want

Hosted by Google

hij was niet voornemens den koning hulde te doen. Als nu Lothair met zijne heeren tot Eggermont kwam, zat de hertog Buëvijn in de zaal met menigen ridder en schildknaap. De jonkheer reed met zijne manschappen de brug over en ging recht naar de zaal, waar Buëvijn aan tafel zat. God, die alles bestiert, moge heer Buëvijn van Eggermont in zijne eer houden, sprak Lothair bij het binnen komen met hofsche manieren. Wees wellekom, heer, antwoordde de hertog; kom, zet u bij mij aan tafel en laat u dienen van spijs en wijn : het moge u wel bekomen. Heb dank, edele hertog! zeide Lothair, maar gelief mij eerst te aanhooren waarom ik hier gekomen ben. Koning Karel van Frankrijk laat u zeggen, dat gij met aanstaande Kersttijd hem moet komen dienen met menig gewapenden man, van edel geslacht, zooals het een trouw leenman schuldig is. Dit hebben Salomon van Bretanje en vele hooggeborene edelmans ook gedaan. Wat ik u zeg, zal moeten geschieden met wil of met dwang; doet gij het niet, dan zal de koning met al zijn volk u daartoe komen dwingen, ondanks u en uw geslacht. Hij zal het land, dat gij van hem in leen houdt, verwoesten en verbranden. Beraad u dus wat gij liever hebt, vrede of oorlog, opdat ik het den koning kan gaan overbrengen.

Als de dappere hertog dat hoorde, antwoordde hij zonder zich te bedenken : Prins, ik heb uwe boodschap verstaan; maar zeg den koning, uwen heer vader, dat ik geen hoefijzer geef om hem en al zijne bedreigingen; van groot noch klein houd ik mijn land te leen, dan alleen van God, ons aller Heer. Zegt dit den koning, zonder iets te verzwijgen, dat bid ik u bij uwe riddertrouw. Toen Lothair dat hoorde, werd hij rood van verontweerdiging en gramschap. Bij onze lieve Vrouw! riep hij, gij drijft den spot met den koning, uwen rechtmatigen heer; maar dat zal u van daag of morgen tot leed wezen! Zoudt gij de gramschap van koning Karel durven trotseeren! Schande kome nog over u voor deze

Hosted by Google

hoogmoedige taal. Op deze voor hem beleedigde woorden, schoot hertog Buëvijn in gramschap en hij trok het zweerd tegen den zoon van koning Karel. Als de ridders dat zagen, trokken zij allen het zweerd; maar des hertogs volk kwam aanstonds toegeloopen, en er ontstond een helsch gewoel en gedruisch in de zaal. De ridders van Buëvijn, meenende dat hun heer verraden was, vielen onder Lothairs mannen, waardoor er zulken hevigen strijd plaats greep, dat er menig edelman verslagen en gewond werd, en dat het bloed over den grond stroomde. Lothair stelde zich in den hoek van eene venster te weer en sloeg vroomlijk onder de aanvallers, waardoor hertog Buëvijns volk begon te wijken. Als de hertog dat zag, liep hij met opgeheven zweerd op Lothair en sloeg hem het hoofd af. Daarop ontstond er een onbeschrijfelijk getier en geroep: alles vocht ondereen; de heeren, die met Lothair gekomen waren, weken al strijdende en voerden zijn lijk met zich.

Koning Karel zat voor eene venster op zijn kasteel en zag een bode komen aanrijden: zijn harnas was doorgeslagen, en zijne kleederen bebloed: zoo was hij uit de zaal van Buëvijn ontvlucht.. Wat droeve mare genaakt ons! sprak de koning als hij hem zag naderen; ik ben in angst voor mijn zoon Lothair.... Meer kon hij niet zeggen. Als de bode dan voor den koning stond, zeide hij: Heer koning, ik ben met uwen zoon Lothair tot Eggermont bij hertog Buëvijn geweest; ik breng u voorwaar eene slechte tijding, die menig man beschreien zal. Waar is mijn zoon Lothair? vroeg de koning ontsteld. Heer koning, antwoordde de bode, nauwelijks waren wij in de zaal des hertogs getreden, of er ontstond een vreeselijk gevecht, waarin uw zoon Lothair door Buëvijn het hoofd werd afgeslagen.

Als de koning dit schrikkelijk nieuws vernam, begon hij van overgroote droefheid te zuchten en te weenen: Wee! wee! riep hij, mijn zoon Lothair is dan daar verslagen! Met deze woorden ging hij ter zaal uit, en

Hosted by Google

ging elders zijnen zoon beweenen. Als zijne droefheid een weinig bedaard was, maakte de koning zich bereid om het lijk zijns geliefden zoons te gaan ontvangen. Hij trok dan met zijn volk de stad uit, en ging wel twee dagreizen ver het lijk te gemoet. Bisschoppen en priesters, met kruisen en vanen, gingen voor hem, en als hij de bare zag, waarop het lichaam van Lothair lag, sprongen hem de tranen uit de oogen, en de handen ten hemel heffende, riep hij met gebroken stem : Het roept wraak bij God dat mijn zoon Lothair door het zweerd van Buëvijn zoo deerlijk verslagen is!

De oude koning, geheel ter neder gedrukt, ging te voet achter de bare tot Parijs toe; van smert en rouw vielen hem de tranen in den grijzen baard, en de heeren moesten hem ondersteunen : zoo zeer was hij afgemat van weedom en wanhoop. Als de koning te Parijs was aangekomen, liet hij zijn zoon heerlijk begraven, en riep dan onmiddellijk al zijne edelen en de genooten of pairs bijeen. Gij, heeren, sprak hij, gij moet mij de moorder mijns zoons helpen straffen en zijne dood wreken!

De heeren voldeden haastig aan dit bevel, en weldra waren allen gewapend en tot den strijd vaardig. Koning Karel kwam dan met geheel zijne heirkracht, zoowel edelen als onedelen, in het land van Buëvijn. Zoohaast zij daar den voet hadden gezet, begonnen zij te rooven en te branden; zij reden door dorpen en velden, en niemand, hetzij klein of groot, kon hun ontgaan : allen werden geplunderd en doodgeslagen, zoowel de weerloozen als degenen die zich verdedigden.

Als dit Buëvijn ter ooren kwam, trok hij met zijn volk daartegen op : hij legde koning Karel langs alle kanten lagen en strikken, verborg zich achter hagen en bosschen, en hij ving van zijn leger af wat hij maar betrappen kon. Nu en dan ontmoetten afgezonderde benden zich elkander, en dan werd er vreeselijk gestreden. Buëvijn plaatste de beste en dapperste ridders

Hosted by Google

in zijne burchten en kasteelen, en de dorpelingen vloden naar de vaste steden om zich daar te verschansen. Aldus oorlogden koning Karel en Buëvijn ter oorzaak van Lothairs dood, waardoor er menig goed ridder verslagen en menig kind van zijne have en erve beroofd werd; de grond werd er om verwoest en geheel het land ten onder gebracht.

De koning werd dan geboodschapt, dat Buëvijn geheel zijn leger voor Dijon vergaderd had, om hem die stad af te winnen. Zoodra Karel dat vernam, trok hij met al zijne krijgsmacht daar heen. Als Buëvijn den koning zag naderen, ontrolde hij van hoogmoed zijne banier en gaf ze in bewaring aan zijnen broeder, den graaf van Montcler, een stoutmoedig ridder; hij trok dan in de vlakte en schikte zijn leger in slagorde, om den koning af te wachten.

Als allen nu strijdvaardig stonden, viel koning Karel met zijn volk op 's hertogs scharen. De strijd was hevig: zij vochten als dappere mannen van den morgen tot den avond, zonder zich een oogenblik rust te gunnen; van beide kanten werd er veel volk verslagen. Buëvijn scheen onvermoeid in het strijden; niemand was er, die hem dien dag in dapperheid evenaarde; hij hield met beide handen het zweerd en verbrak met vreeselijke slagen de altijd toestroomende benden van koning Karel. Terwijl hij aldus vocht, werd zijn peerd eensklaps onder hem doorstoken. Als Ganelon den hertog zag vallen, reed hij met gevelde speer op hem en stak hem door den halsberg, dat het bloed uit de wonde ter aarde stroomde. Toen kwam ook Guweloen van Hautefeullië toegesneld en nam den hertog gevangen.

Als Buëvijns volk zag, hoe het met hunnen heer gesteld was, nam het de vlucht en verschanste zich binnen Eggermont; maar de graaf, zijn broeder, verzamelde zoo veel manschappen als hij kon en trok naar Montcler.

Koning Karel gaf dan aan twintig ridders bevel, dat zij Buëvijn zouden bewaren en hem naar Parijs voeren,

Hosted by Google

opdat hij later recht over hem zou doen. De hertog werd dan gebonden aan handen en voeten weggevoerd, en koning Karel ging naar Montcler, om die stad te beleggen en ze tot overgave te dwingen. Toen de graaf van Montcler het leger des konings zag komen, deed hij de poorten met ketens en slagboomen sluiten; hij liet groote steenen op de stadsmuren dragen, bracht er sterke bogens en plaatste er allerlei werptuigen, om de bestorming te kunnen wederstaan.

Beneden in het veld deed koning Karel zijne tenten spannen; vervolgens liet hij de grachten vullen en begon de stad hevig te bestormen. De graaf, die deze moedige werking niet uit het zicht verloor, begon voor zijne stad te vreezen en zond een bode tot den koning, om dezen ootmoedig te smeeken van in vredes-onderhandeling te treden; hij zou zijn land van hem ter leen ontvangen en voortaan hem dienen met lijf en goed. Als de koning den bode had gehoord, sprak hij : Het is nu wel tijd om van vrede en verdrag te komen spreken, nu ik ze in mijne macht heb, die mijn zoon Lothair hebben vermoord! En hij zond den bode, zonder hem een woord meer te zeggen, tot de stad terug.

Toen dit gebeurde, zaten Malagijs en Viviaan op het kasteel te Rootsefleur. Eensklaps kwam daar een schildknaap in volle haast aangereden en sprak : Weet gij wel, edele ridders, dat koning Karel uw vader Buëvijn gevangen heeft en hem zal doen sterven, en dat uw oom, de graaf van Montcler, door hem belegerd is? Bij sint Amand! riep Malagijs, in mijn leven werd mij geen droeviger tijding medegedeeld. Gij, heeren, riep hij tot de ridders die daar vergaderd waren, wie uwer zal mij helpen om mijn vader te verlossen? Ons leven stellen wij voor u te pande, spraken allen. Dat zal God u met het Paradijs loonen! antwoordde de heldhaftige man. Toen wapende zich de heeren, en Malagijs zond den graaf boodschappen, dat hij de stad verdedigen zou, want dat een dapper leger naderde om hem te ontzetten.

Hosted by Google

Zoodra de vereenigde ridders met hun volk reisvaardig waren, reden zij zoo lang tot zij de stad Montcler in de verte zagen. De graaf zag het eerst Malagijs, die boven de anderen uitstak, vermits hij op het ros Beijaert gezeten was; daarop ontsloot hij de poorten en ontving de heeren met alle teekens van blijdschap. Wees wel te moede! zeide Malagijs; want wij hopen den koning van deze muren te slaan en onzen vader te verlossen. Viviaan sprak ook in dezer voege en beloofde den koning op de vlucht te jagen. Laat ons dus wachten tot morgen, sprak de graaf, om koning Karel slag te leveren; intusschen kunt gij mij raad geven hoe wij best onze legerscharen zullen schikken. Als het u aangenaam is, hernam Malagijs, zal ik uw volk schikken, dat gij er eer van zult halen. Doe zooals gij best denkt, antwoordde de graaf; want gij zijt wijs en dapper.

Elk hield zich dan onledig met zijne wapens na te zien en alles in orde te stellen; des anderdaags morgens ontsloot men de poorten, en met groot geluid van trompetten en horens trokken zij naar het slagveld. Malagijs was aan het hoofd der voorste schare; de tweede werd aangevoerd door Viviaan, en de graaf had het opzicht over de laatste, waar de standaard bewaard werd.

Zoodra deze heirmacht naderde, geraakte Karels leger in opschudding; elk sprong te peerd en reed onder zijne banier. De koning stond geheel gewapend in het midden der genooten. Heer koning, sprak Roeland, zie eens wat peerd daar voor hen uitrijdt! Neef, zeide daarop de koning, in mijn leven heb ik vele schoone peerden gezien, maar van zulk een heb ik nooit hooren spreken.

Intusschen kwam Malagijs aangereden : de grond dreunde van Beijaerts sprongen. De heeren reden dan van weerszijden tegen de speren op, waardoor menig edelman uit den zadel werd geworpen, en dood of gewond ter aarde viel. Beijaert bracht groote verwoesting in Karels leger; met een verbolgen moed doorreed hij de scharen en brak 's konings slagorden; ook Viviaan

Hosted by Google

vloog met het blanke zweerd in de hand onder de vijandlijke scharen, en bracht er dood en verderf, zoodat iedereen voor hem vluchte. Als bisschop Tulpijn en de genooten hun volk aldus zagen sneuvelen en uiteen drijven, waren zij droevig. De koning gaf dan zijn ros van de sporen; Roeland en al de genooten reden hem achterna. Toen galmde hij zijnen oorlogskreet en vloog Malagijs te gemoet, om hem van Beijaert te steken; maar het ros sprong schielijk ter zijde, en sloeg en beet zoo vreeselijk, dat Karel tot onder zijne tent wijken moest. Daarna reed Malagijs met Viviaan en al zijn volk weer de stad in.

Als Karel dus uit het veld geweken was, sprak hij gram en droevig : Wee over mij en over den slag, die hier geleverd is! Koningen en hertogen plachten mij onderdanig te zijn; maar nu ben ik met schande geweken en mijn volk ligt daar verslagen. Dan zeiden bisschop Tulpijn en de genooten : Geen krijgsman heeft ons ooit zooveel schade gedaan als dat ros en degene die er op zat. Het was Malagijs zelf die er op zat, zeide Roeland; ik heb hem zeer wel erkend.

Toen de koning nog in gesprek stond met de genooten, zagen zij een bode aankomen. Hij groette den koning met allen eerbied en sprak : Heer koning, de ridders Viviaan en Malagijs laten u groeten, en bidden uwe edelheid om verzoening; zij bidden dat er tusschen u en hun geslacht een traktaat van vrede moge gemaakt worden; want zij begeeren geen oorlog tegen u, die de koning zijt. Daarop zeide de dappere Roeland : Heer koning, mocht ik u raden, zoo laat Buëvijns geslacht met u verzoenen. Laat ons liever de heidenen bevechten : menige stad en burcht is daar te winnen en groote eer te behalen. Maar de koning voerde hem bitsig toe : Neef Roeland, zijt gij dan bevreesd voor Malagijs?

Bij het hooren dezer woorden, kon Roeland nauwelijks zijne gramschap bedwingen. Voorzeker niet, heer koning, sprak hij; maar leid uwe scharen in heidensche

Hosted by Google

streken; want tegen Christenbloed strijd ik niet geern. Dit zeggende, verliet hij de zaal.

Nadat Roeland vertrokken was, zwoer de koning in gramschap, dat hij geene verzoening van dat geslacht wilde aanveerden en dat hij Buëvijn zonder genade zou doen hangen. Hij liet dan den bode met dit bericht vertrekken. Als Malagijs 's konings besluit vernam, trok hij gansch alleen de poort uit; door zijne tooverkunst veranderde hij zich in eenen ouden eremijt. Hij droeg eenen wijden samaar of kleed, waaraan stukken stonden van allerlei kleur. Hij ging steunende en gebrekkig voort tot aan de tent van koning Karel, en groette hem eerbiedig. God zij met uwe koninklijke edelheid! sprak hij. Dat moge onze Heer u loonen, antwoordde de koning. Edele heer, vervolgde Malagijs, bevende van ouderdom, ik kom u een groot gevaar aankondigen, waartegen gij op uwe hoede moet zijn. Eremijt, vroeg de koning, wat wilt gij daarmede zeggen? Waarop Malagijs stoutweg antwoordde: Heer koning, Gods straffe wacht u, omdat gij oorlog voert tegen het Christenbloed, waar reeds zoo menig vroom man om gestorven is. Dus, heer, aanvaard de verzoening die u van dat christen geslacht wordt aangeboden, en strijd slechts tegen Gods vijanden.

Al de genooten hoorden die woorden met genoegen aan, en bisschop Tulpijn bad den koning ootmoedig, bij het lijden onzes Heeren, dat hij Buëvijn niet zou doen hangen, maar zich laten verbidden.

De koning stond dan in beraad en sprak geen woord. Malagijs nam nog eens het woord en zeide: Heer koning, laat Buëvijn in vrede gaan; God mocht anders zijne dood op u wreken; gij hebt het gehoord, het wordt u gebeden in naam van het lijden onzes Heeren. Eremijt, sprak toen Karel, mijn hert wordt tot genade gestemd: ofschoon Buëvijn zeer veel tegen mij heeft misdaan, wil ik hem echter, om het lijden onzes Heeren, den manslag vergeven, dien hij aan mijn zoon beging.

Malagijs, op het hooren dezer woorden, begon van

Hosted by Google

blijdschap te lachen; maar Guweloen, die dat zag, zeide halfluid : Ik vrees dat Malagijs, de booze tooveraar, hier bedrog in mengt. De koning, dit hoorende, sloeg een vorschend oog op Malagijs; maar deze sprak met vleiende stem : Heer koning, denkt gij dat ik u misleiden wil, dan wil ik liever van hier vertrekken. En hij keerde zich om, als of hij wilde henen gaan. Doch Karel greep hem bij den mantel en sprak : Vriend Gods, blijf; ik wil uwe bede niet verstooten. Daarop gebood hij zijnen lijfknaap naar Parijs te rijden en te zeggen, dat de koning beval Buëvijn van Eggermont uit den kerker te halen en in vrijheid te laten. Maar de lijfknaap, stouter dan men ooit van een knecht kon verwachten, riep onvervaard : Heer koning, hoe laat gij u dus misleiden! bij sint Jan-Baptiste! hij, die daar voor u staat in eremijtsgedaante en u smeekt, is Malagijs zelve, die zijn vader geerne uit den kerker zou helpen.

De koning trad dan nader en herkende Malagijs. Ha! sprak hij, zoo zal hij eindelijk het zweerd niet ontgaan! Malagijs, die zijne hoop aldus vernietigd zag, schoot in toorn, nam den dikken stok, waarop hij geleund had, met beide handen en sloeg den lijfknaap op het hoofd, dat hij dood ter aarde viel. Daarop werd Malagijs van Wulsaert gevangen, die de neef was van den lijfknaap.

Hoe koning Karel Malagijs wilde doen het hoofd afslaan.

Als Malagijs nu stevig gebonden was, sprak koning Karel tot hem : Ha, snoodaard! die mij zoo deerlijk meende te bedriegen, hoe durfdet gij zoo stout zijn om God zelve met zware leugens te beliegen! Beef, dat hij zijn toorn op u niet laat nederdalen! Uwe tooverij zal nu haast een einde hebben. De koning begeerde dan van de genooten, dat zij dadelijk het vonnis over Malagijs zouden uitspreken. Maar de heeren spraken geen woord. Toen zag Karel den kring der edelen met donkere oogen rond en zeide tot Tulpijn : Heer bisschop, wilt

Hosted by Google

gij vonnis vellen over dezen tooveraar? Doch bisschop Tulpijn antwoordde : Heer koning, zoudt gij van ons die schande begeeren? zouden wij het vonnis durven uitspreken, nademaal wij u reeds de verzoening hebben aangeraden. Zoo ook spraken al de andere heeren, en in het geheim morden zij : Als hij Malagijs of zijn vader laat dooden, zullen wij toonen wat wij vermogen.

Doch ondanks dat alles, zwoer de koning in hevige gramschap, dat hij Malagijs en Buëvijn zou laten dooden. Neef Roeland, sprak hij toen, neem uw zweerd en doe recht over Malagijs : ik zal het u grootelijks dank weten. Heer koning, zeide Roeland, ik heb mij zelven niet aangegeven, om hier als rechter op te treden.

Toen de koning zag dat al de heeren weigerden hem te gehoorzamen, werd hij meer en meer toornig en riep tot Wulsaert : Steek den tooveraar een prop in den mond, opdat hij ons niet zou belezen, en neem dan uw zweerd en slaat hem het hoofd af. Wulsaert wrong dan Malagijs met groote kracht een bal in den mond, en trok zijn zweerd. Als bisschop Tulpijn en de genooten dit zagen, zeiden zij onder elkander : Wat staat er ons te doen? Malagijs kan den dood niet ontgaan. Dan sprak de bisschop : Heeren, laat ons tot den koning gaan, en hem om het lijden onzes Heeren bidden, dat hij Malagijs, als hij dan toch sterven moet, eerst voor zijne dood zijne biecht laat spreken.

De heeren vonden dat goed en gingen te zamen tot den koning. Intusschen had Wulsaert de oogen van Malagijs verbonden en stond nu gereed om hem den hals af te houwen; maar bisschop Tulpijn weerhield het zweerd, en viel met de genooten voor den koning op de knieën : Heer koning, zeide de bisschop, gij, die altijd de rechtveerdigheid bemind hebt, wilt nu tegen haar misdoen. Op dit gezegde trad de koning achterwaarts, zijne gramschap bedaarde een weinig, en hij vroeg : Waarin zou ik tegen de rechtveerdigheid misdoen, met dezen booswicht te straffen? Tulpijn gaf daarop zeer minnelijk tot

Hosted by Google

antwoord : Heer, gij doet recht met Malagijs te willen straffen, want zijne tooverij, die zondige kunsten zijn, verdient het; maar, heer, gij hebt wel recht over zijn lichaam, doch niet over zijne ziel, die niemand anders behoort dan God alleen. De koning zweeg. De bisschop sprak verder : Heer, bedenk dat de mensch, die zonder biechte sterft, misschien voor eeuwig verloren gaat, volgens hij geleefd heeft; gij wilt Malagijs doen sterven zonder biecht en zonder berouw : wilt gij dus zijne ziel te gelijk met zijn lichaam niet veroordeelen?

Op deze woorden liet de koning zich bewegen, en hij gaf bevel om Malagijs van den prop te verlossen, opdat hij zijne biecht zou kunnen spreken. Als hij van den bal verlost was, viel Malagijs op zijne knieën en dankte de heeren, die voor hem gebeden hadden. Alsdan begon hij zijne kunsten te toonen : hij maakte zich los, begon te zingen en met zijnen stok verscheidene teekens in den grond te schrijven, en dan ontroerde hij ze allen zoodanig met zijne tooverij, dat ze in onmacht vielen. Hij nam dan koning Karel en den vromen Roeland in zijne armen en droeg ze beiden stedewaarts in de zaal van den graaf van Montcler.

Hoe de genooten, toen koning Karel door Malagijs op het kasteel was gedragen, het beleg opbraken, en hoe de broeders hunnen vader Buëvijn uit den kerker verlosten.

Malagijs ging dan naar de plaats waar hij zijn broeder Viviaan en den graaf kon vinden, en gaf hun kennis dat hij koning Karel en den dapperen Roeland in de zaal had gedragen. Als Viviaan dat hoorde, ontstelde hij en sprak : God bewaar ons, broeder! gij hebt zeer tegen den koning misdaan. Hebt gij dan vergeten, dat God den koning onzen heer altijd onder zijne bescherming neemt? Ik hoop, met hetgeen ik gedaan heb, onze verzoening te bewerken, antwoordde Malagijs, en onzen

Hosted by Google

vader te verlossen. Bij mijne ziel, ik ben den dood zeer nabij geweest, ik lag reeds met gebonden oogen geknield, en hadden het bisschop Tulpijn en de genooten niet verkregen, dan hadt gij mij nooit meer levend gezien.

Toen gingen de heeren naar de zaal, waar zij den koning vonden, en vielen te zamen voor hem op de knieën : zij baden dan ootmoediglijk, dat het zijne edelheid zou believen hunne verzoening te aanvaarden. Maar de koning keerde zwijgend en somber het hoofd van hen af. Toen sprak Malagijs : Heer koning, ik bid met alle onderdanigheid, laat toch onzen vader in vrijheid gaan. Booze tooveraar! riep daarop de koning in gramschap, God zal u straffen! Was ik te Parijs, ik liet aanstonds uwen vader te Montfaucon hangen. Heer koning, hernam Malagijs, gelief het mij dan niet te wijten, dat ik hem, ondanks u, uit zijne gevangenis zal verlossen.

Toen de bisschop Tulpijn, Olivier en de graaf Ogier zagen dat koning Karel met den dapperen Roeland gevangen waren, stonden zij verlegen en zeiden : Wat zullen wij nu aanvangen? De koning is door de kunst van necromancie gevangen ; blijven wij hier voor de stad liggen, dan zullen wij misschien ook tot onze schande aan de willekeur van dien tooveraar bloot staan.

Bisschop Tulpijn was uitermaten droef dat Malagijs van zijne goedheid aldus misbruik had gemaakt, en hij dacht op middelen, om alles ten beste te doen keeren. Wilt gij mijnen raad volgen, sprak hij, luistert dan wat ik u te zeggen heb : zoo lang de koning ons hier ziet liggen, zal hij niet tot verzoening willen komen. Laat ons dus het beleg opbreken : de stad is niet te winnen, nu vooral dat wij den koning en Roeland missen. Geeft aan eenieder oorlof om naar zijn huis te keeren, dan zal de koning lichtelijk hunne verzoening aanveerden. Deze raad vonden de heeren goed. Toen lieten zij door het leger uitroepen, dat eenieder naar zijn huis mocht trekken, tot verdere bevelen.

Hosted by Google

Als de graaf van Montcler bemerkte dat 's konings leger opbrak, was hij verheugd en dankte God. Maar koning Karel, het groot gerucht hoorende, vroeg den graaf Roeland wat er gebeurde. Heer, sprak Roeland, ons volk breekt van voor de stad op. Toen stond Karel driftig op, en sloeg van uit het hooge venster een vergramden blik over het veld. Al zijne manschappen zag hij langzaam aftrekken, hunnen keizer en koning aan zijn noodlot over latende. Met een hert vol droefheid zeide dan de koning : De beste van allen, de oudste mijner vrienden, verlaten mij; wee mijner! wat kleine eer bewijst mij bisschop Tulpijn. Had hij er niet in toegestemd, zij zouden niet durven opbreken. Hij zweeg dan den ganschen dag van overgroote droefheid, en Roeland deed dit insgelijks.

Intusschen waren Malagijs en Viviaan in pelgrimsgewaad naar Parijs getrokken. Onderweg zeide Malagijs tot zijnen broeder : Als wij in de zaal zijn, waar de pelgrims eten, zult gij bij het minste woord dat ik zal spreken, gedurig weenen.

Men moet weten, dat er in het hof van koning Karel altijd eene tafel met kostelijke spijze gedekt stond : ieder pelgrim, die door Parijs trok, mocht daar aan gaan zitten en eten. De beide broeders kwamen dan ook in de zaal en zetteden zich aan tafel; terwijl zij aten, begon Viviaan, bij elk woord, dat Malagijs sprak, te weenen. Toen de koningin dit vernam, liet zij vragen, waarom de pelgrim altijd weende. Malagijs viel dan voor haar op de knieën en zeide : Edele vrouw, dat is hem door den Paus van Rome tot boete opgelegd, ter oorzaak zijner zware zonden. De koningin was over het gezegde van Malagijs zeer verwonderd, en liet daarom de pelgrims van alles in overvloed voorzien. Terwijl zij daar waren, kwam een bode in allerhaast toegeloopen en riep met luider stemme : Alles is verloren! alles is verloren! Koning Karel is met Roeland, door den vermaledijden tooveraar Malagijs, gevangen genomen. Wacht u voor

Hosted by Google

dien verrader, want ons is ter ooren gekomen, dat hij reeds hier henen reist, om zijn vader uit den kerker te verlossen. Als Malagijs dat hoorde, kon hij zich niet langer bedwingen : hij sprong op, vatte zijn dikken stok, en sloeg daarmede naar den bode, dat hij voor zijne voeten duizelend neerviel. Nu, sterf daar, boef! riep Malagijs uit, gij zult nu geen edelmans meer voor verraders schelden! Na dit gezegd te hebben, vlood hij de zaal uit, gevolgd door Viviaan.

Als de koningin dat alles zag en hoorde, was zij geheel ontroerd en klaagde met luide stem, terwijl zij in wanhoop de handen wrong : Och! zuchte zij, wat zal ik beginnen! Karel, mijn echtgenoot, zit gevangen; al de genooten zijn te velde getrokken : hoe zal ik dien tooveraar kunnen wederstaan? Reeds heeft hij een trouwe bode verslagen, wie weet wat hij niet nog zal doen!

Op dit oogenblik trad Guweloen in de zaal en vroeg : Edele vrouw, wat is de oorzaak van uw leed? Waarop de koningin antwoordde : De koning, onze heer, zit gevangen; Malagijs, de tooveraar, is reeds in het hof, om zijn vader ondanks ons te verlossen. Dus, geef mij raad wat mij te doen staat. Guweloen zeide dan : Edele vrouw, mag ik hier handelen zooals het mij best voorkomt? De koningin gaf hem hiertoe de macht. Haal mij Buëvijn, sprak Guweloen tot eenige bedienden, opdat ik hem het hoofd afsla, voor dat Malagijs hem vind. Terstond liepen er vier mannen om Buëvijn van Eggermont te halen. Grijze booswicht! sprak Guweloen tot den hertog, als deze voor hem was gebracht, wij mogen ons wel beklagen over de schande, die ons door uwe beide zonen wordt aangedaan.

Toen hertog Buëvijn van zijne zonen hoorde spreken, schudde hij het hoofd en zeide : Heer, wat spreekt gij van mijne zonen! Twee zonen heb ik gehad; maar zij zijn mij beide kort na hunne geboorte heimelijk ontroofd. Zwijg, boef! sprak Guweloen, uwe kinderen doen ons niets dan schade en eeuwige schande : daarom zult

Hosted by Google

gij het bezuren; bereid u dus om te sterven. Men deed dan aanstonds eenen priester komen, om Buëvijns biecht te hooren, en hem met den hemel te verzoenen.

Intusschen doorliep Malagijs met Viviaan al de kerkers; hij deed door zijne kunst al de sloten springen. Eindelijk kwamen zij aan eene cel, waar er een man lag, die een peerd van koning Karel gestolen had, en aan deze vroegen zij, of hij niet wist in wat cel Buëvijn van Eggermont zat. Wijs hem ons, spraken zij, wij zullen u mede vrij laten. De koningin, zeide de man, liet hem daar seffens halen; ik zag hem voorbij brengen en men sprak van hem het hoofd af te slaan. Bij het hooren dezer woorden, ontroerde de beide broeders, maar Malagijs schoot daarna in woede en liep met haastige stappen door al de kamers.

Hertog Buëvijn zat reeds bereid om den hals afgeslagen te worden; maar eensklaps sprongen de broeders in de zaal. Gij, heeren, verwijdert u! riep Malagijs, of bij het heilig kruis, wien ik raak is dood! Daarop begonnen de broeders zoo vreeselijk met de zweerden in het ronde te slaan, dat elk van schrik wegvluchtte. Toen gingen zij bij hunnen vader, ontbonden hem en groetten hem vriendelijk. Mijne kinderen, sprak de hertog, na hun teederlijk omhelsd te hebben, hoe kan ik u naar weerde danken dat gij mij uit dezen kommer hebt gered! Heer vader, zeiden zij, wij deden niets dan hetgeen wij u schuldig zijn.

Nadat zij elkander nog eenige teedere woorden gezegd hadden, las Malagijs eene bezwering, en allen die weder in de zaal waren gekomen of er buiten stonden, begonnen te dansen. Toen liepen de broeders met den vader de poort uit. Penabel kwam daarna in het hof, en zag allen die hij ontmoette zoodanig dansen, dat hun het zweet van het aangezicht liep. In 's duivels naam, houdt op met dansen! riep hij; want de koning is gevangen, en dus zoudt gij met recht eerder droevig en ter neergeslagen moeten zijn. Toen werd hem ver-

Hosted by Google

teld wat daar gebeurd was, en eerst met den avond hield hun dansen op.

Als hertog Buëvijn met zijne zonen voor de stad Montcler kwam, liep de poortwachter naar de zaal bij den graaf en zeide : Heer, zoo ik mij niet bedrieg, heb ik hertog Buëvijn met zijne zonen voor de poort zien staan. Dit is de beste tijding, die ik sinds lang vernomen heb, sprak de graaf opstaande. Hij liet dan aanstonds die blijde nieuwmare den bisschop overbrengen, die zich dadelijk met al de priesters bereid maakte, om met kruisen en vanen de drij heeren te gemoet te gaan.

Toen Malagijs den stoet in het zicht kreeg, zeide hij tot zijn vader : Zie, heer, uw broeder komt u te gemoet. Inderdaad, als de graaf van Montcler zijn broeder ontwaarde, sprong hij van zijn peerd en nam Buëvijn met groote blijdschap in zijne armen. Wellekom, broeder! sprak hij, ik dank God dat ik u weder zie! De hertog dankte hem zeer over zijn vriendelijk onthaal, en zij gingen dan, allen vergenoegd, aan tafel, waar er lustig geëten en gedronken werd. Als de eerste vreugde een weinig was bedaard, overlegden zij onder elkander, om gezamentlijk tot den koning te gaan en hem te bidden, dat hij zich tot verzoening zou laten bewegen.

Na dit besluit gingen zij te zamen tot koning Karel : toen zij voor hem kwamen, vielen zij allen op de knieën en bewezen hem diepen eerbied. Maar als Karel hertog Buëvijn van Eggermont zag, ontstak hij in gramschap en keerde het hoofd van hem af. Buëvijn sprak dan met zoete woorden : Heer koning, ik bid u ootmoedig, dat gij mijne onderwerping tot verzoening wilt aanveerden : ik zal uwen zoon Lothair tegen goud opwegen en het onze lieve Vrouw opofferen; ik zal mijn land van u ter leen ontvangen; ik en mijne zonen zullen u dienen met lijf en goed; trekt gij ten strijde tegen de heidenen, wij zullen u vergezellen; dus, heer koning, aanveerd de verzoening. Maar koning Karel geweerdigde zich niet hem antwoord te geven. Toen nam Malagijs het woord

Hosted by Google

en zeide : Heer koning, ik smeek u, hoor ons aan en neig u tot verzoening. Vermetele tooveraar! riep de koning, gij hebt mij tegen wil en dank uwen vader ontvoerd, ga uit mijne oogen. Daarop beval hertog Buëvijn, dat men den koning in vrede zou laten, en zij gingen allen ingetogen en eerbiedig de zaal uit.

Hoe koning Yvorijn van Monbrant de stad Eggermont belegde.

Als de graaf van Palerne door Viviaan was verslagen, kwam de tijding daarvan tot zijnen zoon, en de jonkheer zwoer bij Mahomet en Apolijn, dat hij de dood zijns vaders wreken zou. Koning Yvorijn van Monbrant beloofde hem bij te staan met veertig duizend mannen, en zij maakten een verbond om naar het Christenrijk te trekken. Voor dat zij henen gingen, vermaande hen de calif der synagoge, dat zij den afgod Belsap, die de patroon van Akers was, offeranden moesten doen. Na dat zij dit gedaan hadden, zeide de koning : Laat ons nu vertrekken; want ik heb vernomen dat Viviaan en Malagijs tegen Karel Magnus in oorlog zijn en dat hertog Buëvijn gevangen is : nu kunnen wij de stad Eggermont en al het land dat er aan toebehoort verdelgen, zonder dat iemand ons zal hinderen. Toen gingen de heidenen te scheep en staken over naar het Christenrijk. Zoodra zij aan land kwamen, begonnen zij te branden en te rooven al wat hun te gemoet kwam, tot dat ze na vele wederwaardigheden eindelijk voor de stad Eggermont kwamen; zij kozen eene groene vlakte en sloegen daar hunne tenten op. Als de inwoners der stad dat zagen, maakten zij zich bereid om de heidenen weerstand te bieden : zij deden dan van tijd tot tijd eenen uitval, en deden veel van 's konings volk sneuvelen.

Als dit beleg nu reeds meer dan een half jaar had geduurd, begon men in de stad gebrek aan levensmiddelen te krijgen. Eilaas! klaagde de edele vrouw

Hosted by Google

Druwane, nu zullen wij nog in der Turken handen vallen : wist Buëvijn het leed en gevaar, waarin wij verkeeren, hij zou zich haasten om ons ter hulp te snellen! Ook Benfloer weende bitterlijk met haar. Edele vrouw, sprak zij, al deze ellenden overkomen u om mijnent wil! och, het ware beter geweest hadt gij mij nooit gezien of huisvesting verleend.

Toen zij aldus in geklaag waren, troostte hen de jonge Aymijn zooveel hij kon. Op zekeren dag vond hij een harnas in de zaal en deed het aan; hij zette zich te peerd en reed dan fier tot de plaats waar hij zijne moeder en vrouw Druwane vond, tot wien hij zeide : Edele vrouw, en gij, moeder, ik vraag u oorlof om te velde te trekken. Mijn lieve zoon, sprak de moeder bevend, waar wilt gij aldus gewapend rijden? Ik wil ook Yvorijns mannen bevechten, sprak de jonge Aymijn, en ze van hier doen vertrekken, of hem tot den kamp uitdagen. Het is voor ons eene eeuwige schande dat wij zoo lang belegerd worden zonder iets ridderlijks uit te voeren! Zijne moeder en grootmoeder verzochten hem dringend het niet te doen. Kind, spraken zij, neem u in acht dat gij uw grootvader niet beleedigt! Wat durft gij bestaan : gij zijt nauwelijks achttien jaren oud, en zoudt gij gaan kampen tegen zijn ongeloovig volk? Kom, laat deze gedachte varen. Moeder lief, antwoordde Aymijn, wees niet bevreesd : dien turkschen boef zal ik bestrijden, al moest ik er bij sterven. Dit zeggende, gaf hij zijn ros van de sporen en reed de poort uit.

Zoodra de Sarazijnen hem zagen naderen, brachten zij hem voor koning Yvorijn, en als de jonkheer daar voor hem stond, vroeg hij deze, waarom hij het waagde zoo stoutelijk in het leger te komen? Heer koning, antwoordde Aymijn onverschrokken, ik kom u vragen, waarom gij mijne moeder zoo lang belegerd houdt? Jonkheer, vroeg de koning, wie is uwe moeder? Uwe dochter Benfloer, heer, gaf Aymijn tot antwoord ; en ik kom u bidden dat gij zoudt afzien haar te vervolgen

met uwe gramschap. Heer koning, sprak daarop de stoutmoedige reus Galles, de kampioen van Yvorijn, gelief dien Christen niet aan te hooren : ik sloeg hem veel liever dood! Nooit zal ik eene verzoening aanveerden, zei de koning; ik zal die stad verdelgen tot den grond. Dan daag ik u uit tot eenen kampstrijd, sprak Aymijn stoutweg. De koning lachte op die woorden en zeide : Omdat gij zoo stout zijt zal uwe uitdaging geschieden. En hij beval Galles den kamp te aanvaarden, die het spotlachend deed. Maar, God van den hemel! hij wist niet wat kracht die jongman in den strijd zou laten blijken!

Aymijn wapende zich dan, en als hij in het strijdperk kwam, voerde Galles hem overmoedig toe : Jonkheer, het ware beter voor u geweest had men u met roeden geslagen, dan dat men u zond om met mij te kampen. Waarop Aymijn antwoordde : Al ben ik jong, God zal mij de macht geven om u te overwinnen. Na die woorden, reed hij op zijne tegenpartij, en sloeg hem zoo hevig op het hoofd, dat deze dacht dat zijnen helm gebroken was. Galles sloeg dan vol toorn en kracht naar Aymijn; maar het ros van den jongman sprong ter zijde, zoodat de reus zijn eigen peerd aan het hoofd kwetste, waardoor het ter aarde viel. Aymijn sprong dan ook van zijn ros en liet Galles den tijd niet zich te herstellen; maar hij liep tot hem en sloeg hem de hand af. Hel en duivel! vloekte de kampioen, moet ik van een kind overwonnen worden! Mahomet vergeet mij! laat ons morgen den kamp hernemen. Maar Aymijn riep spottend : Mahomet zal u morgen zoo min helpen als van daag; dus, stel u ter weer, ik spaar u niet!

Galles sloeg dan zoo hevig hij kon naar Aymijn; maar de jongeling ontsprong het en kapte de andere hand van den reus ook af. Wat denkt u, riep hij, zou men het kind nog met roeden moeten slaan? Toen viel Galles uitgeput ter aarde : Aymijn vroeg hem of hij Christen wilde worden, en omdat hij dit weigerde, sloeg

Hosted by Google

hij hem het hoofd af en dankte God voor dien wonderlijken zegepraal.

Terwijl de kampioens aan het strijden waren, was Spiet in het leger geslopen; maar hij ging onzichtbaar met de tooverringen, die hij aan de hand droeg.

Als koning Yvorijn zag dat Galles verslagen werd, riep hij tot zijn volk : Slaat dood, heeren! slaat dood! En bijna geheel het leger vloog naar Aymijn om hem dood te slaan. Doch Spiet sprong toe en sprak : Jonkheer Aymijn, wat dierft gij bestaan! zonder mijne hulp zoudt gij hier op de plaats blijven! spoedig, steek dezen ring aan de hand, gij zult onzichtbaer wezen. Toen Aymijn den ring aan de hand had, zag hij Spiet en verheugde er zich over. Intusschen kwamen de Sarazijnen toegeloopen; maar Aymijn en Spiet sloegen met het zweerd en den kolf in den hoop en vochten zoo lang tot zij bij koning Yvorijn kwamen, wien Spiet ook een ring aan de hand wrong, waardoor hij uit de oogen van zijn volk verdween. De koning zag zich dan door de stoutmoedige krijgers gevangen nemen; hij zag zijne mannen wel, maar zij konden hem niet zien. Hij riep dan met luider stem : Slaat dood, heeren! de vijand heeft mij gevangen en voert mij stedewaarts. De heidenen sloegen dan in 't wilde rond, want zij hoorden hunnen koning wel roepen, maar zij zagen hem niet.

Intusschen reden Aymijn en Spiet met den koning tot aan de poort : toen deden zij de tooverringen van hunne handen en men zag hen. Benfloer keek juist van de stadsmuren en zag haren vader voor de poort gevangen staan. Zij liep aanstonds tot Druwane en sprak : Edele vrouw, Aymijn en Spiet voeren den koning, mijnen vader, hier gevangen heen! Daarop liep Druwane ook tot den stadsmuur en de poort werd dadelijk open gedaan. Benfloer ging dan met smeekend gelaat haren vader te gemoet en sprak met zoete woorden : Heer, wees wellekom! Ik erken u niet meer voor mijn kind, zeide de koning in gramschap; gij hebt mij te veel leed

gedaan! Bij Mahomet! had ik Viviaan hier, ik doorstak hem als een eerlooze dief!

Aymijn, de laatste woorden hoorende, vatte met gramschap zijn veldmes en zou den koning te keer gegaan zijn; maar Spiet greep zijn arm en sprak : Wat wilt gij doen? zoudt gij den koning aanvallen terwijl hij gevangen is? Dat waar eene eeuwige schande! Maar Aymijn riep : God zou het mij tot schande rekenen, indien ik zulke woorden over mijnen vader liet spreken; ik wil ze niet meer hooren, of ik zal het wreken, al was het op mijn grootvader zelven! Mijn zoon, sprak de bedroefde Benfloer, bedaar u! de koning is thans opgewonden; maar hij zal onze verzoening aanvaarden.

De koning werd dan aan Galaffer overgeleverd, met bevel hem streng te bewaken.

De stad begon meer en meer gebrek aan levensmiddelen te hebben, tot zoo ver, dat zij hunne peerden opaten. De belegerden werden wanhopig. Laten wij van daag ons goedgeluk beproeven, zeide Spiet; is het met Gods wil, dan eten wij nog voor het avond is de spijze der heidenen. Hij liep dan met zijne tooverringen onzichtbaar uit de stad, en als hij in het vijandlijk leger kwam, vond hij daar menigvuldige spijze bereid staan; hij nam eene zwaan uit den schotel en verborg ze. Bij Mahomet! riep de kok tot zijn gezel, waar is de zwaan gevaren, die voor de heeren moest opgediend worden? Dat weet ik niet, antwoordde de andere, zij moet hier nog zijn. Gij liegt als een schelm! riep de kok; gij hebt ze genomen en opgeëten. Dat mag u tot schande strekken, sprak zijn gezel in woede; zoudt gij geern het gemis van de zwaan op mij laden, die gij zelf verslonden hebt! Toen begonnen zij elkander te verwijten en te slaan, al roepende : Waar is de zwaan gebleven, die in den schotel lag.

Als zij dus lang hadden gekeven, ging de kok weer naar den haard en begon het spit te draaien; maar Spiet, de slimme dwerg, nabij komende, trok hem zijne

Hosted by Google

kap over het hoofd; toen nam hij het spit met het gebraad en liep er mede weg. De kok sprong van schrik op; maar hij viel over eene wijnkruik, die daar stond, terwijl zijne gezellen in het leger liepen, roepende : Die vermaledijde tooveraars zijn hier, die onzen heer en koning naar de stad hebben gevoerd. Dit bericht gingen zij ook den graaf van Palerne overzeggen.

Spiet was hen tot in diens tent gevolgd, en als hij den graaf zag, die juist aan tafel zat, hief hij zijn zweerd op en sloeg hem het hoofd af, dat het op tafel neervloog. Op dit zicht, sprongen de heidenen verschrikt op en liepen naar hunne wapens. Maar Spiet, die onzichtbaar was, liep stedewaarts, en bracht de levensmiddelen aan die zij noodig hadden.

Hoe Galaffer den koning Yvorijn van Monbrant uit den kerker verloste en de stad van Eggermont aan de heidenen overleverde.

Als koning Yvorijn daar nu gevangen zat, begon Galaffer, die het toezicht over den koning had, bij zich zelven te overleggen, hoe hij best den koning in vrijheid zou stellen, om door hem tot eer en rijkdom te komen. Hij gaf zijn voornemen te kennen aan zijnen neef, den poortier. Deze keurde het goed, en zij gingen met grooten eerbied tot den koning Yvorijn en zeiden : Heer, gij die altijd geëerd en gelukkig waart, hoe moet het u verdrieten hier als een misdadiger gevangen te zijn, verwijderd van het gezelschap uwer heeren. De koning antwoordde met bitterheid : Niets is mij lastiger of pijnelijker dan de eenzaamheid van dezen kerker; al wat ik bezit zou ik gaarn geven om hier uit verlost te worden; maar het kan niet baten. Heer, sprak Galaffer, als er iemand gevonden werd, die uwe vrijheid bewerkte en u daarbij de stad overleverde, zoudt gij hem rijkelijk loonen? De koning, die een straal van hoop begon te krijgen, gaf hierop tot antwoord : Indien er

Hosted by Google

iemand was, die mij verloste en mij mijn leed hielp wreken, ik zou hem begiftigen met het hertogdom van Eggermont. Deze belofte viel in den smaak der verraders. Zij ontsloten dan des konings kerker en brachten hem in eene afgezonderde zaal. Alsdan zeide de poortier tot Galaffer : Ga de poort uit, begeef u naar het leger, en zeg aan de heeren, dat zij zich strijdveerdig maken ; als men eene vuurvlam op den toren zal zien, is dit het teeken dat de poort zal open zijn en dat ik hen zal binnen laten.

De verrader liep dan in het leger der heidenen en werd voor den emir Calaut gebracht, die hem vroeg : wat hij bij nacht in het leger kwam doen? Waarop Giraffer antwoordde : Koning Yvorijn, uw heer, is door mij uit zijne gevangenis verlost; hij beveelt dat gij u terstond strijdvaardig moet maken : ik zal de stad aan u leveren. Terwijl hij dit zegde, had de poortier eene vlam op den toren aangestoken. Ziet gij, heeren, sprak de verrader, men toont ons reeds het teeken dat wij mogen binnen komen.

Daarop reden de heidenen terstond naar de stadsmuren en vonden de poort open ; zij liepen dan met wel twee duizend mannen de stad in. Als de koning van Monbrant zag dat zijn volk binnen was, stelde hij zich aan hun hoofd. Toen steeg er een luid en vervaarlijk geroep op : Leve Yvorijn van Monbrant! en het volk verdeelde zich al roepende in alle straten. Daarna ging de koning met Galaffer naar het paleis des hertogs ; zij stampten de deuren open en kwamen in de groote zaal. Daar liet de koning Spiet gevangen nemen, en liep vervolgens de kamer in, waar Druwane met Benfloer en Aymijn zat. Toen sprak de koning den jonkheer schimpend toe : Gij wildet mij dooden, maar thans zal ik u aan eenen boom doen hangen ! Waarop Aymijn woedend riep : Had ik mijn wil mogen doen, het zou zoo ver niet gekomen zijn !

Vrouw Druwane en Benfloer, zich zoo onverwachts

Hosted by Google

overvallen ziende, schreiden zeer en knielden aan de voeten des konings : zij smeekten met gevouwen handen om genade ; maar het was vruchteloos : zij werden in den kerker geworpen. Alsdan werd er menigen man in de stad vermoord, en menig kind weeze gemaakt; de heidenen sloegen alles dood wat zij vonden.

Dit gebeurde in Eggermont, terwijl hertog Buëvijn met zijne kinderen te Montcler waren, waar zij koning Karel gevangen hielden.

Hoe koning Karel zich met hertog Buëvijn en diens geslacht liet verzoenen, en hoe Viviaan geboodschapt werd, dat Eggermont door de heidenen gewonnen was.

Als koning Karel op zekeren dag, gedurende zijne gevangenschap, aan tafel zat, begon Roeland aldus te spreken : Heer koning, wilt gij dan uw leven lang hier gevangen blijven? gij ziet dat de genooten u verlaten en naar u niet omzien. Mij denkt dat wij hier reeds te lang vertoeven. Hierop antwoordde de koning droevig : Neef Roeland, mij ook verveelt het hier langer te blijven ; maar nimmer zal ik de verzoening aanveerden, of Malagijs moet daar buiten gesloten zijn, hij, die mij zoo veel oneer heeft aangedaan.

Roeland verliet dan den koning en ging tot de heeren, die hij weerdiglijk groette. Zoodra hertog Buëvijn hem zag, vroeg hij hem, of de koning nog niet tot verzoening gezind was. De koning wil de verzoening aanvaarden, die gij hem aanbiedt, sprak Roeland ; op voorwaarde dat Malagijs er buiten blijft. Op die wijze kan ik niet met eere tot verzoening met mijnen koning komen, zeide Buëvijn treurig. Is koning Karel mij dan zoo vijandig? vroeg toen Malagijs lachend. Vader, laat daarom niet uwe verzoening met hem te maken. Doch Buëvijn wilde van geen vredeverdrag hooren, waar Malagijs zou buiten gesloten worden. Maar Malagijs zelf bracht zoo vele redenen in, dat zij eindelijk in het aan-

Hosted by Google

nemen der voorwaarden tevreden waren. Zij gingen dan gezamentlijk tot koning Karel en deden voor hem een ootmoedigen knieval. Heer koning, spraken zij, wij hebben grootelijks tegen u misdaan; maar in naam van onze lieve Heer, die aan het kruis zijne vijanden vergiffenis schonk, vergeef ons ook de dood uws zoons. De koning deed hen opstaan en ontving ze in genade.

Als de verzoening dus bewerkt was, zeide de grijze hertog Buëvijn : Ter gedachtenis van uwen zoon Lothair, die daar verslagen is, zullen wij op de plaats waar uwe tent stond, eene kapel laten bouwen, waar men ten eeuwigen dage dagelijks eene mis zal zingen, tot rust zijner ziele. Die woorden waren den koning zeer aangenaam. Vervolgens zwoeren zij hem eeuwige trouw en bijstand, uitgenomen als zij voor hem zouden moeten strijden tegen hunne kinderen of broeders. De koning eischte echter, dat, als hij tegen Malagijs in oorlog zou wezen, zij dezen niet zouden helpen. Dit alles werd aangenomen en met eed bevestigd. Daarna zeide Buëvijn in stilte tot Roeland : Edele graaf, ik bid u, zorg toch dat mijn zoon Malagijs 's konings genade bekome. Heer, sprak Roeland, wees verzekerd dat ik daartoe mijn best zal doen, zooveel ik vermag. Dat zal God u loonen, zeide de grijze hertog; ik reken op u. Na dit gezegde reden de koning en Roeland naar Parijs.

Als de heeren gescheiden waren, en dat de nacht aankwam, gingen zij welgemoed te bed; maar, terwijl eenieder sliep, kwam Chrisiola, Spiets moeder, met hare kamervrouw, tot Viviaan en sprak : Jonkheer Viviaan, uwe echtgenoote Benfloer, Druwane uwe moeder, en Aymijn uw zoon, zijn gevangen van koning Yvorijn van Monbrant; zoo gij ze niet redt, zal hij ze allen doen sterven. Toen Viviaan die woorden vernam, zuchtte hij diep en vroeg : Wie zijt gij, opdat ik u gelooven mag? Ik ben Chrisiola, Spiets moeder, zeide zij : ik waarschuw u dus, wilt gij uwe dierbare nabestaanden nog levend zien, dan moet gij u haasten.

Hosted by Google

Viviaan riep toen in overgroote droefheid uit : Och, ellendig mensch, die ik ben! wat zal ik beginnen? Mijne vrouw Benfloer, mijne moeder en mijn zoon zijn thans gevangen! Wat kan ik tot hunne verlossing doen? Zoo ging hij voort met klagen en zuchten tot dat de dag aanbrak. Toen ging hij in de zaal, waar hij de heeren vergaderd vond, en vertelde hun, met weenende oogen, wat hem geboodschapt was. De hertog Buëvijn was over hetgeen hij vernam zoo bedroefd, dat zijn hert scheen te breken. De beide broeders waren dan zoo zeer ter neer geslagen, dat de graaf van Montcler alle moeite had om hen te troosten. Maar Buëvijn begon dan op nieuw te klagen : Hoe zwaar valt mij het eene ongeluk op het andere! riep hij uit. Broeder, wat er ook van kome, sprak hij voort tot Montcler, ik wil met mijne zonen en mijn volk tegen de heidenen optrekken, om de gevangenen te verlossen. Na dit gezegd te hebben, maakten de heeren zich reisveerdig en reden naar Eggermont.

Als koning Yvorijn de stad ingenomen en de rijkste inwoners gevangen had, sloeg hij al de beelden aan stuk, die aan de kerk stonden, zeggende : Daar zijn afgoden in. Galaffer had den koning reeds den raad gegeven, om de gevangenen spoedig te laten dooden, en de koning had den dag bepaald en deed hen dan allen ter poort uitvoeren. Onder de edele vrouwen steeg er een bitter geklag op, dat ze nu sterven moesten zonder biecht. Benfloer sloeg de oogen tot haar vader op, en Aymijn smeekte met haar; doch Spiet zeide in stilte : Laat uwen rouw varen! Wil God mij bijstaan, ik zal u nog helpen in den uitersten nood.

Intusschen kwamen 's konings knechten ter plaats, waar men het gerecht zou uitvoeren. Toen sprak Yvorijn tot Spiet : Booze dwerg, gij hebt mij veel leed gedaan; maar wilt gij uw geloof verzaken en Mahomet vereeren, ik zal u groote rijkdommen geven. En gij, Aymijn, om dat gij mijn kinds-kind zijt, vergeef ik u alles wat gij

Hosted by Google

misdreven hebt; maar gij moet uw christen geloof verlaten, dan zal ik u hertog maken van mijn volk. Heer, sprak daarop de stoute jonkheer, wij zouden dwaas zijn als wij ons geloof afgingen en de duivels vereerden. Op dit gezegde, werd de koning woedend en riep in toorn : Mahomet straffe mij, zoo ik u niet doe hangen!

Alsdan ging hij tot Druwane en sprak : Edele vrouw, wilt gij aan onze wet gelooven, ik zal u tot koningin verheffen. Maar zij wees hem van zich af. Toen zwoer hij bij Mahomet en Apollijn, dat hij ze aan eenen staak zou doen verbranden, en hij beval Galaffer aanstonds Spiet te laten ophangen. De verrader nam dan Spiet, maar de dwerg stak den ring aan de hand; men zag rond, doch niemand wist waar hij gevlogen was. Toen ontsnapte Spiet onzichtbaar uit des vijands handen, en sloeg met zijn lang mes op de knechten des konings, dat zij langs alle kanten weken, zonder te weten met wien zij het te doen hadden. Dan riep Yvorijn met hevige gramschap : Bindt Aymijn, die ten minste zal ons niet ontkomen!

Toen hertog Buëvijn en zijne zonen uit Montcler vertrokken, hadden zij eenen spioen vooruit gezonden, om te vernemen, hoe het binnen Eggermont gelegen was. De spioen kwam juist aan, als Spiet de galg ontloopen was, en de anderen den dood wachtten. Met dit treurig nieuws kwam hij bij de heeren terug en sprak : Rijdt dapper aan, heeren! Vrouw Druwane en Benfloer staan aan den staak om verbrand te worden ; Aymijn was men reeds bezig met binden om hem te hangen!

Op dit bericht reden de heeren met haast naar de stad. Inmiddels had Galaffer den strop gemaakt, om Aymijn te hangen; maar Spiet sneed het strop in stukken en wierp Galaffer van de ladder. Op dat oogenblik vielen Malagijs en Viviaan, met al hun volk, onder het geroep van : Eggermont! in de stad. De Turken stelden zich wel met 16,000 man te weer. Groot was alsdan het geschrei et krijgsgedruisch.

Hosted by Google

Hoe koning Yvorijn verslagen werd en hoe de stad van Eggermont werd herwonnen.

De heeren reden op de Turken, altijd roepende : Eggermont! De heidenen schenen vol moed en verweerden zich dapperlijk. Maar Malagijs was vooruit gestormd met Beijaert om den eersten strijd te wagen. Viviaan was hem op de hielen gevolgd, en de twee broeders versloegen menigen Sarazijn.

Koning Yvorijn, ziende dat hertog Buëvijn aan de eene zijde met het zweerd groote slachting onder zijn volk deed, verzamelde wel drij honderd man te peerd en reed daarmede op hem. Toen werd de hertog van alle zijden aangetast, en hij zou daar gebleven zijn, had Malagijs het niet opgemerkt, die aanstonds op Yvorijn kwam toegevlogen : hij gaf den koning een zoo zwaren slag op den helm, dat hij in den zadel bleef zitten alsof hij dood ware geweest. Een der Turken, die dat zag, greep 's konings peerd bij den teugel en wilde het wegleiden ; maar Spiet gaf den turkschen ridder met een looden kolf een zoo hevigen slag, dat hij aan zijne voeten dood viel. Alsdan kwam koning Yvorijn weder tot zich zelven ; hij hief het zweerd op, en stelde zich moedig te weer ; maar Malagijs liet hem den tijd niet er gebruik van te maken, hij sloeg hem door den helm tot in de borst, dat hij van zijn peerd ten gronde viel.

Intusschen streed Aymijn altijd langs de zijde waar zijne moeder en vrouw Druwane gebonden stonden : hij verdedigde hen gansch alleen. Terwijl hij aldus vocht, zag hij Galaffer liggen, die als een lafaard op handen en voeten kroop, om den dood te ontgaan. Verrader! riep Aymijn, gij, die de schuld zijt van al het kwaad dat hier bedreven wordt, zoudt gij mij ontkomen? Neen, boef! dat zult gij niet. Genadige jonkheer, riep Galaffer, spaar mij! Doch Aymijn luisterde niet naar hem : hij bond hem aan handen en voeten en liet

Hosted by Google

hem zoo liggen, wel verzekerd zijnde, dat hij hem niet kon ontsnappen.

De Sarazijnen, die al strijdende uit de stad geweken waren, in de hoop van in het open veld beter hunne vijanden te kunnen bevechten, zagen zich verplicht, na veel strijdens, weder stadwaarts te keeren; maar zij konden daar niet meer in, want de burgers hadden de stad gesloten, en de Turken, die dapper vervolgd werden, waren zoo bevreesd in hunne vlucht, dat zij meest allen in de stadsgrachten verdronken.

Als de heidenen aldus verslagen en verstrooid waren, vergaderden zich de vrome mannen op het veld, en alsdan vroeg Viviaan, waar zijn zoon Aymijn was? Ginds, antwoordde Spiet, hij staat daar, waar hij dapper heeft gevochten. Ik wil beproeven, sprak Viviaan, of hij vroom is en onversaagd.

Aymijn was juist bezig den verrader Galaffer aan den steert zijns peerds te binden. Viviaan reed tot hem en sprak : Jonkheer, wat misdeed u deze man? Laat hem gaan, of ik zal het doen. Indien gij het dierft wagen aan dezen man de hand te steken, zei Aymijn, bij Sint Jan! gij trokt arm noch hand terug. Bij het heilig kruis! dat wil ik beproeven, riep Viviaan; ik heb mijn kloek zweerd in de hand en eerder wil ik u bevechten, dan u dezen man te laten. Zoudt gij u tegen mij stellen, zei Aymijn ; ik vermeen dat niemand zoo stout zal zijn, die dit zou durven bestaan!

Dit zeggende, trok Aymijn het zweerd, en gaf zijn vader een zoo zwaren slag op het hoofd, dat hem het bloed uit neus en mond sprong. Op dien onverwachten aanval, sloeg Viviaan met alle kracht naar Aymijn; maar de jongman ontsprong den slag. Zij streden aldus eenigen tijd voort. Malagijs, dit merkende, sprak : God helpe mij! ziet gij, heeren! Viviaan en zijn zoon zullen elkander leed doen! Viviaan, riep hij vervolgens met zware stem, het is eene groote schande, aldus uwen zoon te bevechten! Ik kan er niets aan doen, ant-

Hosted by Google

woordde Viviaan, ik meende hem slechts te beproeven of zijne dapperheid niet in schijn bestond; maar, bij sint Joris! het beproeven heeft mij zwaar gevallen.

Toen kwam Spiet, zoo hard zijn peerd loopen kon, toegesneld, en schreeuwde met luide stem : Heer Aymijn, laat af! weet dat het uw vader is, tegen wien gij vecht! God van hemelrijk, help mij! riep de jongeling uit. Hij sprong dan van zijn peerd en viel op beide knieën voor zijnen vader. Vergeef het mij, heer, sprak hij, dat ik u sloeg; ik wist niet dat gij mijn vader waart. Toen nam Viviaan zijn zoon in zijne armen en omhelsde hem met uitgelatene blijdschap.

Intusschen was hertog Buëvijn bijgekomen en zag Galaffer liggen. Snoode verrader! riep hij hem toe, hoe zult gij voor God verantwoorden voor al dat Christenbloed, dat hier vergoten is. Ontbindt hem, riep Malagijs tot een der knechten; dat men hem langs den grond slepe en vervolgens bij de keel ophange, als loon zijner verraderij.

Hoe de heeren van vrouw Druwane en Benfloer ontvangen werden.

Aymijn had zijne moeder en vrouw Druwane in de stad geleid. Zij kleedden zich dan zoo kostbaar mogelijk en geboden dat men de huizen zou behangen en versieren. De inwoners deden het geerne en zij bedreven groote vreugd. Al de klokken luidden, en de bisschop ging de heeren te gemoet, met al zijne geestelijkheid, met kruisen en vanen, maar relikwiën waren er niet te zien, want de Turken hadden ze allen verbrand.

Intusschen waren de heeren zoo dicht de stad genaderd, dat de edele vrouwen voor de peerden stonden. De priesters gingen langs beide zijden van de straat staan en heetten de heeren wellekom. Als Viviaan Benfloer zag, sprong hij van zijn peerd, nam zijne geliefde vrouw in zijne armen, omhelsde haar teederlijk en

Hosted by Google

betuigde haar alle vriendschap. Benfloer was bijna van haar zelven en schreide in spraaklooze blijdschap. Buëvijn van Eggermont groette daar ook zijne vrouw. En toen Malagijs zijne moeder zag, knielde hij voor haar neder en zeide : Gegroet moet gij zijn, welbeminde moeder, die ik voor de eerste maal in mijn leven mag aanschouwen. De teerhertige vrouw Druwane, bij het zien van haar kind, vielen de tranen van vreugd uit hare oogen, en zij omhelsde hem vuriglijk. Toen liep Viviaan tot zijne moeder en knielde ook voor haar, zeggende : Allerliefste moeder, wees niet ontevreden dat ik Benfloer, mijne lieve vrouw, voor u gegroet heb : in achttien jaren heb ik het geluk niet gehad haar te mogen zien. Hierop gaf vrouw Druwane met weenende oogen tot antwoord : Och, zij wellekom, lief kind! zoo ik ontevreden ware, ik zou ongelijk hebben.

Vervolgens werden in de stad allerlei genuchten bedreven om de inkomst des hertogs met zijne kinderen te vieren.

Nadat de vreugdebetuigingen eenigszins bedaard waren, ging Viviaan tot zijnen vader en zeide : Heer, nu wij elkander zoo blijdelijk weder gevonden hebben en met koning Karel verzoend zijn, nu mogen wij ook met grooten luister feest vieren ; wij moeten open hof houden, en ter eere der edelen, tornooispelen inrichten ; ook, als het met uwen wil is, zal ik in koning Karels hof boden zenden, om te vragen, of het de heeren genooten believen zou de spelen bij te wonen. Viviaan, mijn zoon, sprak de hertog, ik vrees dat daaruit onmin zou kunnen ontstaan, en dat wij dus licht met den koning weder in oorlog zouden geraken. Heer, zeide daarop Malagijs, wees daarover niet bekommerd, wij zullen niets dan edele genuchten hanteeren. Maar de grijze hertog bracht nog het een en ander in en stond het hun nog niet toe. Dan kwam Aymijn en viel voor hem op de knieën, zeggende : Heer, ik bid u dat het u zou believen de bede mijns vaders toe te staan, opdat

Hosted by Google

ik mijne krachten moge beproeven tegen de genooten van koning Karel, die ik u zoo hoog hoorde roemen. Hertog Buëvijn zeide dan : Aymijn, mijn geliefde kleinzoon, u kan ik het niet ontzeggen : uwe bede is toegestaan.

Toen zond Viviaan een bode naar het hof van koning Karel, en Malagijs zeide tot hem, toen hij reeds te peerd zat : Als de koning naar mij vraagt, zeg dan dat mijn vader of mijne vrienden van mij niet weten. Heer, sprak de bode, wat gij mij beveelt, zal volbracht worden. Hij vertrok dan uit Eggermont en kwam te Parijs aan, op H. Sacramentsdag, onder de hoogmis. Als de keizer en koning Karel met zijne heeren uit de kerk kwam, viel de bode voor hem op de trappen neder en kuste zijne voeten. De koning vroeg : wat zijne begeerte was? Heer koning, antwoordde de bode, ik kom van wege hertog Buëvijn van Eggermont, hij doet uwe edelheid, de genooten en graaf Roeland eerbiedig groeten ; hij laat uwe edelheid met al de genooten ter zelver tijd ter steekspelen noodigen, die hij voornemens is in zijne stad te geven, bij gelegenheid der gelukkige overwinning die hij op de Turken behaald heeft ; ook is hij voornemens open hof te houden, dat wel veertien dagen zal duren. De koning vroeg, of Malagijs daar ook was. Neen, heer koning, sprak de bode; ook weet zijn vader noch iemand zijner vrienden waar hij gevaren is.

Na van den koning oorlof bekomen te hebben, reed de bode tot voor de koninklijke burcht, deed den trompet steken en riep : Hoort, edele ridders en baronnen, gij allen, die harnas draagt of baniere bindt, Buëvijn van Eggermont laat verkondigen, dat hij open hof en tornooispelen houdt; dat den overwinnaars kostelijke juweelen zullen omhangen worden, en dat hij u allen oproept, zoowel van binnen als van buiten, niemand uitgezonderd, allen zullen daar wel ontvangen worden.

Roeland vroeg dan den heraut of bode, of Malagijs binnen Eggermont was. Ja, edele graaf Roeland, was

Hosted by Google

het antwoord; maar hij verbood mij het aan koning Karel te zeggen. Hij deed wel, zeide Roeland; waarna de heraut naar Eggermont terug reed.

Toen vergaderde Roeland al de genooten : Olivier, Aymerijn, Ogier enz.; zij wenschten mede te kampen, om prijs en eer te behalen, en gingen gezamentlijk tot koning Karel, die juist in den kring zijner heeren stond. Roeland sprak : Heer koning, er is hier verkondigd, dat er open hof is en tornooispelen, van wege hertog van Eggermont; dus, wij zouden geern derwaarts reizen, om prijs en eer te behalen. Daarop ving Guweloen aan te spreken : Het ware voor de genooten meer eere hier te blijven. Gedenken zij dan niet meer, dat hertog Buëvijn en zijne kinderen den koning en graaf Roeland gevangen hielden? Indien ik dat dacht, sprak de edele man Roeland, dan was ik een verrader? Gedenkt het u niet dat er een eeuwige zoen is gemaakt? Wat meer is, hadt gij, heer, dàar anders gehandeld, den koning zou die schande niet overkomen zijn. Zoo ook spraken bisschop Tulpijn en Olivier.

Toen Guweloen dat hoorde, ging hij de zaal uit, zeggende : Bleef ik langer hier, de schuld daarvan zou mij nog aangerekend worden. Dan nam de vrome Roeland weer het woord : Heer koning, sprak hij, indien wij daar niet gingen, ware het voor ons groote schande : zij zullen ons van valsche verzoening verdenken. Gaat dan, heeren! sprak de koning; gaat naar den tornooistrijd. God geve u eer!

De heeren namen dan oorlof van den koning en reden naar Eggermont. Zij zonden de heer Diederik van Briessenmont vooruit, opdat hij voor hen goede herbergen zoeken en bespreken zou.

Als Viviaan en Malagijs vernamen dat Diederik in de stad was, gingen zij tot hem en heetten hem vriendelijk wellekom, en vroegen hem, of Roeland en de genooten nog verre van de stad waren. Zij zijn thans nog twee mijlen van de poort, sprak Diederik, en hij voegde er

Hosted by Google

bij, dat de koning hen verzocht en zelfs begeerd had, geen omgang met Malagijs te hebben. Ik hoop, sprak Malagijs, dat de genooten daar niet naar vragen zullen : nimmer waren zij mij vijandig.

Spiet kwam toen in de zaal geloopen en zei heimelijk tot Malagijs : Heer, stijg spoedig te peerd, want de hertog en zijne heeren willen u de eer ontnemen den graaf Roeland en de genooten te ontvangen : deze zijn niet ver meer van de poort verwijderd.

Als Malagijs dat hoorde, sprong hij op Beijaert en reed ter poort uit. Intusschen stegen al de heeren in het hof des hertogs te peerd en reden wel eene mijl ver de aankomende ridders te gemoet. Maar als zij Roeland en de genooten nabijkwamen, zagen zij Malagijs op Beijaert gezeten, die de heeren reeds wellekom heette. Buëvijn van Eggermont naderde dan met zijne heeren, en heette den graaf Roeland en de genooten insgelijks wellekom en reden toen te zamen met praal en groote blijdschap stedewaarts.

Des anderdaags was het de dag dat men feest hield. De kerk was kostbaar versierd, en omtrent ten 9 uren kwam Viviaan ter kerke, gekleed in gouden laken met vellen omzoomd ; hij werd door al de heeren gevolgd ; een zoet geluid van muziektuigen liet zich hooren. Vrouw Benfloer kwam ook ter kerk gereden, gezeten op een wit peerd, en haar zoon Aymijn reed nevens haar. Zij werden gevolgd door vrouw Druwane met al de jonkvrouwen. Zoo kwamen zij met volle pracht in de kerk. De bisschop zong de mis, en als die ten einde was, werden al de klokken geluid, tot dat geheel de stoet in de zaal van het paleis terug was. Iedereen nam alsdan plaats aan de tafel, zoowel de edele vrouwen als de heeren, en er werden allerlei kostelijke spijzen opgediend en lekkeren wijn geschonken, waarvoor de hertog Buëvijn en zijne edele echtgenoote veel lof en eer behaalden.

Hosted by Google

Hoe het tornooi plaats greep, waar graaf Roeland den prijs van steken en Ogier dien van tornooien won.

Als de maaltijd geëindigd was, ging Benfloer met de edele vrouwen aan de hooge burchtvensters plaats nemen, om van daar het steekspel te aanschouwen. De prijs van steken was eene gouden lans, omtrent eene el lang, zeer prachtig bewerkt; de prijs van tornooien was een zilveren zweerd, met een verguldcn appel en een verguld kruis, en in het kruis stond een kostbare steen.

Als de heeren geharnast waren, zaten de bewaarders der prijzen reeds geplaatst, om eenieder te geven wat hij winnen zou. Toen kwam heer François Boudewijn in het perk : voor hem reden zes jonkers met zijne banier. Heer Boudewijn reed tegen Aymijn; zij staken elkander de lans aan stukken, zonder dat iemand uit den zadel gelicht werd. Toen reed Gaudebant de Fries tegen Viviaan; zij staken elkander met zoo groote kracht, dat de peerden nedervielen; zij ernamen telkens den strijd, zonder dat de een of de ander overwinnaar was. Aymijn reed dan weder op Boudewijn en wierp hem van zijn peerd. De broeders Huyge en Henrick reden vromelijk op elkander, maar zij werden beiden geveld, zoodat zij geen prijs konden behalen. Toen kwam de vrome Olivier met Aymerijn van Nerboen en Ogier in het perk gereden : ieder hunner was door zes ridders vergezeld, op het kostbaarst gekleed in rood scharlaken en fluweel; hun banier werd door een geboren baanderheer gedragen; het tuig hunner peerden blonk van rood goud. Na veel wederzijdsch stekens, reed Ogier op Viviaan, en dat met zulke kracht, dat hij hem en zijn peerd ter neer velde. Als Aymijn dat zag, reed hij met zulke kracht op Aymerijn, dat men dezen uit het strijdperk dragen moest. Men bracht dan Viviaan het peerd dat hij van koning Antenor van Spanje behouden had, en dat sterk en snel ter pooten was. Roeland, de vrome

krijgsman, en Olivier kwamen dan aan. Viviaan en de graaf Roeland reden lang op elkander zonder eenig voordeel. Eindelijk viel Roeland zijnen tegenstrever met zoo veel kracht aan, dat hij hem uit den zadel wierp; want het dient gezegd te zijn, dat er nooit iemand is geweest, die met zweerd of speer Roeland heeft kunnen vellen.

Aymijn, die dacht zijns vaders leed te wreken, reed op Olivier; maar de steek kwam te laag, en Olivier stak met zoo veel kracht op den jongeling, dat Aymijn met zijn peerd ter aarde viel. Als Aymijn van de steek bekomen was, ging hij in de zaal om zich te ontwapenen, want de prijs van steken was reeds gewonnen.

Toen blies men de trompetten om het tornooi aan te kondigen; de heeren vergaderden zich op nieuw en reden telkens met zoo groote kracht op elkander, dat meest al de lansen braken. Elk greep dan zijn stevig zweerd, en zij vielen met een hevig geroep op elkander aan en kampten zoo vreeselijk, dat de helmen van de zware slagen inbogen, en de maliën lossprongen en in het zand des strijdperks vielen. Menig krijgsman werd daar uit den zadel geslagen; man en peerd vielen bij wijlen te zamen; dat duurde tot 's avonds, en toen werden de trompetten geblazen om het ophouden te bevelen. Vervolgens vereenigden zich allen in het hof, waar er groote feesten plaats hadden en waar men zoo vele genuchten bedreef, dat het niet te zeggen is.

Des anderdaags morgens kwamen de heeren bijeen, om over het uitloven der prijzen te handelen, en er werd eenparig gestemd, dat men Roeland den prijs van steken en Ogier van Denemarken dien van tornooien geven zou. Nadat dit gedaan was, beriep Malagijs de heeren om met hunne peerden het snelst te loopen tegen het zijne; maar, in waarheid, geen ros kon het tegen Beijaert in het loopen en springen volhouden.

Als men dus veertien dagen in volle feest had doorgebracht, wilden de genooten afreizen. Zij kwamen in

Hosted by Google

de zaal en graaf Roeland nam het woord en zeide : Edele hertog, wij danken u voor de hoffelijke eer welke gij ons veertien dagen lang bewezen hebt. Heeren, sprak daarop de grijze hertog, wat ik deed was te uwer believe en die van koning Karel, mijn wettigen heer.

Toen namen de genooten oorlof en reden de poort uit, begeleid door de heeren van het hof van Buëvijn. Als zij te Parijs kwamen, stegen zij van hun peerd en gingen ten hove. Zoodra zij koning Karel zagen, groetten zij hem met allen eerbied, en hij vroeg hun, hoe zij te Eggermont ontvangen waren. Heer koning, zei de graaf Roeland, wij zijn daar met alle eer ontvangen, zooals men den genooten verschuldigd is. Hertog Buëvijn bad mij daarenboven, dat ik u zijne oprechte trouw zou betuigen. Er is geen dapperder jonkheer in 's konings hof, zeide toen Aymerijn van Nerboen, dan Aymijn, de zoon van Viviaan.

Koning Karel was over hetgeen men hem zegde zeer tevreden. Hebt gij met uwe dapperheid geene prijzen gewonnen? vroeg hij. Ja, heer, antwoordde Olivier, wij hebben de prijzen gewonnen; anders ware het eene eeuwige schande voor ons geweest. De koning wilde dan de juweelen zien, en de kostbaarheid van de lans en het zweerd werd daar door menigen edelman geprezen. Ogier gaf dan zeer hoffelijk den koning het gewonnen zweerd in de hand, en de koning dankte hem voor de eer, die hij hem deed, voor al de heeren.

Hoe Glutifax, koning van Alexandriën, met zijne heeren raad hield, om den dood van koning Antenor van Spanje te wreken, en hoe de stad Rootsefleur door de heidenen werd belegerd.

Als koning Antenor van Spanje door Malagijs verslagen was, kwam die tijding tot zijn broeder Glutifax, koning van Alexandriën. Hij vroeg dan aan zijne heeren om raad, en wilde, kost wat kost, zijns broeders dood

Hosted by Google

wreken. De heeren gaven hem tot raad, in al zijne landen, boden te zenden om zijn leger te vergaderen. Er werd ook afgekondigd, dat allen, die hem het aangedane leed op de Christenen wilde helpen wreken, maar te Alexandriën hadden te komen. Toen de heidensche koning Sinageel het verzoek van Glutifax had verstaan, bereidde hij zich om hem met zijn volk ter hulp te snellen en trok naar Alexandriën.

Zoodra koning Glutifax dat vernam, riep hij op nieuw zijnen bode en zeide : Ga naar het land van Perzie, tot Barthelute, mijne moeder; draag haar dezen brief, en zeg haar, nadat zij den inhoud er van gelezen heeft, dat ik haar bid, dat zij mij den dood van haren zoon Antenor, den koning van Spanje, helpe wreken.

De bode vertrok dan naar Perzie, en intusschen vaarden de koningen Glutifax en Sinageel met hun volk naar Rootsefleur, om de stad te beleggen.

Na eene langdurige reis kwam de bode in het land van Perzie, in eene stad, die Surmozane heette, alwaar vrouw Barthelute hof hield. De moeder van koning Glutifax was met Jolence, hare dochter, in de hofzaal. Als de bode de koningin naderde, viel hij op zijne knieën en groette haar, zeggende : Edele vrouw, ik ben van koning Glutifax van Alexandriën gezonden, om u dezen brief te overhandigen; hij wil naar de stad Rootsefleur gaan, om de dood van koning Antenor van Spanje te wreken. Hij laat u bidden niet na te laten uwe macht te vergaderen en tot hem te komen.

Toen de koningin den brief gelezen had, zag men hoe diep zij bedroefd was en hoe zij uit wanhoop de handen wrong. Och! klaagde zij, is mijn zoon, de koning van Spanje, door der Christenen zweerd verslagen! Zeg mij, heeren, wat staat ons te doen? Daarop antwoordde Macketeir, een dappere krijgsman : Edele vrouw, laat ons naar het Christenrijk varen; mijn hert verblijdt zich, als ik denk dat wij nog Christenbloed zullen vergieten. Jolence voegde er dan al weenende

Hosted by Google

bij : Lieve moeder, laat ons zoo gauw mogelijk vertrekken om den dood mijns broeders Antenor te wreken.

Als vrouw Barthelute hoorde dat hare dochter genegen was tot de moeielijke reis, maakte zij zich gereed en verzamelde al haar volk. Zij vaarde dus tot haren zoon, om hem in het beleg van Rootsefleur behulpzaam te zijn.

Als de twee heidensche koningen over het water waren, namen zij geene rust tot dat zij voor Rootsefleur kwamen. Alsdan begonnen zij te branden en te vernielen al wat buiten de muren lag. Intusschen was Barthelute ook aangekomen, met wel dertig duizend krijgsmannen; zij trokken vooruit onder het geschal van trompetten en groot krijgsrumoer. Als koning Glutifax dat leger in de verte zag naderen, vroeg hij verschrikt, wat dat mocht beduiden; er werd hem gezegd, dat zijne moeder hem ter hulp kwam met wel 30,000 man, voorzien van goede harnassen, om zijns broeders dood te wreken.

Terwijl hij nog sprak was vrouw Barthelute reeds in de legerplaats gekomen, en de koningen reden haar aanstonds te gemoet en ontvingen haar met groote eer. Dan sloegen de heidenen hunne tenten rond de stad, zoodat er niemand uit noch in kon.

Te dien tijde was vrouw Oriande alleen in de stad, want al de heeren waren te Eggermont voor het tornooifeest. Als zij de Sarazijnen de stad zag beleggen, was zij in groote droefheid; zij bad onze Lieve Vrouw om bijstand en zond dan eenen bode tot Malagijs. Deze bode heette Migreel en sprak zeer wel de taal der heidenen. Toen deze bode door het leger ging, vroeg men hem, wat hij daar kwam doen; maar dewijl hij zoo goed de tale sprak, liet men hem ongedeerd voortgaan. Eindelijk ontmoette hij koning Sinageel, die het leger rondreed. Sta, boef! riep de heidensche koning hem toe; waar gaat gij? Gij draagt zeker brieven naar een christen koning, om de stad ter hulp te komen. De bode was slim en stout. Met onvervaard gelaat sprak hij : Heer, ik draag een brief van jonkvrouw Jolence, die ik in

Hosted by Google

Perzie bestellen moet. Als koning Sinageel dat verstond, werd hij bedaard; hij gaf den bode zijn handteeken, opdat hij in vrede en ongehinderd overal zou mogen doorgaan. Koning Glutifax, die dit bemerkt had, kwam dan bij Sinageel en vroeg hem, waar hij den christenbode zond. Heer, zeide Sinageel, het was de bode uwer zuster, jonkvrouw Jolence. Bij Mahomet! riep Glutifax, heer koning, hebt gij dien schelm laten heen gaan en hem uw handteeken gegeven? Ik ben zeker dat hij naar een Christenrijk gaat, om daar hulp voor de belegerden te zoeken.

De koningen reden dan tot de tent, waarin vrouw Barthelute en Jolence waren; zij vertelden haar hoe er een bode naar het Christenrijk was getogen, die zegde, drager van een brief te zijn van jonkvrouw Jolence. Doch deze ontkende eenen brief aan iemand gegeven te hebben; maar het was te laat, en men besloot dan de stad maar dadelijk aan te vallen.

Zij lieten vervolgens door het leger roepen, dat ieder zich bereiden moest, om de stad te bestormen. Als het klaren dag was geworden, trokken de Turken te voet en te peerd tot onder de muren; daar gekomen zijnde, blies men trompetten en horens; die in de stad waren stelden zich dan ter weer en schoten met pijlen en wierpen met hunne werptuigen zware steenen onder de bestormers. Doch ondanks de bedrijvigheid der Christenen, die naar alle kanten pijlen schoten en steenen uitwierpen, begonnen de Turken de stadsgrachten te vullen, zoodat men in weinig tijds daarover te voet ging tot aan den muur. Dan haalden de heidenen ladders en richtten die tegen de stad, waarna men op vele plaatsen de bestorming begon; hunne schutters schoten pijlen naar de muurtransen, en die van binnen daarentegen, wierpen pijlen en kareelsteenen, die zoo dicht en menigvuldig vielen als hagel en sneeuw. De Christenen staken met sterke speren op de beklimmers en wierpen de ladders af: met reden mocht men ze om hunne dap-

Hosted by Google

perheid prijzen. Maar de Turken liepen telkens met vernieuwde krachten de ladders weder op, want hunne macht was groot. De Christenen begonnen dan vuur van de torens te werpen, en de heidenen, die wilden opklimmen, sloegen zij brandende reepen om den hals: er lagen reeds meer dan negen honderd Turken verslagen, dus dat zij wijken moesten en de stad in vrede laten. Als de koningen zagen dat hun volk week, beraadslaagden zij wat er te doen stond: die in de voorste rangen stonden, dekten zij tot over de schilden met versche ossen- en peerdenvellen, opdat zij, ongedeerd van het vuur, daar onder zouden strijden, en zij kleedden hen verder over het harnas geheel in vellen, zoowel armen als beenen, en dat tot drij honderd mannen toe.

Aldus uitgedoscht begonnen zij op nieuw de stormladders te beklimmen en kwamen op den muur; menigmaal nogtans werden zij op hunne schilden neergeworpen. Het streed daar al ondereen, ridders en knechten; er werd daar menige vrome daad bedreven; vele Turken tuimelden van den muur, somtijds twee en drij te gader; maar de Christenen, ondanks hunne dapperheid, werden overmand en te zeer langs alle zijden aangetast. De Turken kwamen steeds in grooter getal op den muur, en schoon op hen met vuur en steenen geworpen werd, was hunne macht zoo groot, dat de Christenen eindelijk wijken moesten; want zij telden reeds vele dooden en gekwetsten. Zij liepen dan van de stadsmuren naar de burcht, sloten die toe en versperden de poorten met ketens en lange en sterke boomen. De heidenen stormden dan in de stad en roofden alles, goud en zilver, en staken het vuur in de huizen.

Intusschen was de bode tot Malagijs gekomen en had hem den nood geboodschapt, waarin Oriande zich bevond. Aanstonds ging hij met zijnen vader en al zijne bloedverwanten in beraad, en zij wapenden zich, om de heidenen te gaan bevechten; zij hadden zestien duizend man vergaderd; met deze gingen zij scheep en

Hosted by Google

vaarden in twee dagen tijds tot voor Rootsefleur. De poorters, die op het kasteel waren, zagen de schepen met kruisen en het wapen van Malagijs versierd, waarop zij in blijdschap tot elkander zeiden : Ziet, vrienden, wij zullen verlost worden, want Malagijs is daar!

Malagijs zag van den steven dat de stad reeds genomen en verwoest was. Met droefheid zeide hij toen tot zijnen broeder : Viviaan, broeder, ik vrees dat de goede Oriande met de stad zal omgekomen zijn; indien dit wezentlijk zoo is, nimmermeer zou ik nog een blijden dag beleven. Viviaan trachtte hem met zoete woorden te troosten. Inmiddels stapten zij aan land en stelden hun volk in slagorde. Zoodra de Sarazijnen dit zagen, reden zij uit de stad en maakten zich insgelijks tot den strijd gereed. Als dit gedaan was, vielen de twee legers op elkander en het geroep en gedruisch der wapens was oorverdoovend. Menig heiden werd van zijn peerd gestooten en moest het met den dood bekoopen. Heeren! slaat maar onversaagd op de vijanden Gods! riep Malagijs, terwijl hij op Beijaert vooruit reed en met verbolgen moed heen en weer sloeg. Hertog Buëvijn deed daar zoo veel vroomheid blijken, dat het roemensweerdig was; ook Viviaan deed wonderen van dapperheid.

Als koning Sinageel bemerkte dat Viviaan zoo menigen Turk versloeg, greep hij eene nieuwe lans en liep met zoo veel kracht op hem, dat hij Viviaans halsberg doorstak, en had zijn harnas hem niet beschut, hij had daar zijn laatsten dag beleefd. Help, Jezus van Nazareth! riep de vrome strijder, ik ben gekwetst! En hij reed tot Malagijs, die zich in het hevigste gevecht bevond, en klaagde hem dat hij gewond was. Als Malagijs het bloed langs zijns broeders wapens zag vloeien, beval hij hem, dat hij naar het kasteel zou rijden, om zich te laten verbinden. Alsdan ontstak hij in toorn, en, om zijns broeders leed te wreken, sloeg hij zoo hevig onder de heidenen, dat elk van schrik en angst voor hem vluchtte. Aldus vechtende, reed hij zoo diep onder de

Hosted by Google

heidenen, dat hij van Beijaert werd geworpen, door de Turken gevangen genomen, aan handen en voeten gebonden, en stedewaarts werd gevoerd.

De Christenen waren intusschen zoo sterk bevochten, dat zij de vlucht moesten nemen naar het kasteel. Als zij de poorten van den burcht gesloten hadden, zagen zij dat Malagijs niet mede was binnen gekomen, waarover zij in groote droefheid waren en tot elkander zeiden : Eilaas! zou de edele Malagijs dan dood zijn! Doch de dwerg Spiet sprak : Ik bid u, heeren, laat dat klagen daar : bij mijn geloof! ik zal weten wat er van Malagijs geworden is. Hij stak dan den ring aan de hand en liep onzichtbaar in de stad, tot de plaats waar Malagijs gevangen zat. Malagijs alleen zag den dwerg en vroeg hem, hoe het met zijn vader en broeder gesteld was. Zij zijn op het kasteel, sprak Spiet, en zijn zeer met u bezorgd. Dat zij over mijn toestand gerust zijn, sprak Malagijs; God zal de heidenen met schande beladen! Na dit gezegde, vertrok Spiet.

Als de nacht aankwam, begon Malagijs zijne kunst te toonen : hij verbrak al zijne banden, de ketens en haken vielen van zijn lichaam en de deuren openden zich voor hem. Hij kwam dan tot aan de stadspoort; hij las de wachters in slaap, ontnam hun den sleutel, opende de poort, en bij het maanlicht vlood hij toen naar het kasteel.

Hoe koning Glutifax met Sinageel voor het kasteel kwam, om Malagijs en Viviaan ten kamp te beroepen.

Als de koningen des morgens vernamen dat Malagijs ontvlucht was, spraken zij : Is het niet eene eeuwige schande, dat deze Christen ons aldus ontsnapt is? Dan voegde Sinageel er bij : Laat ons voor het kasteel gaan, en de twee broeders tot eenen kampstrijd uitdagen : zij zijn eerzuchtig en zullen het gretig aannemen.

Zij kwamen dan voor de poort, waar zij door Malagijs

Hosted by Google

en Viviaan gezien werden; deze laatste kwamen buiten, en zoodra zij vernamen dat men hun ten kampe daagden, namen zij den handschoen op en reden naar het strijdperk. Toen zij daar waren, stelden zij zich over elkander, en kwamen dan met zoo veel kracht toegesneld, dat bij de eerste ontmoeting de lansen braken; ieder nam toen zijn zweerd, en Malagijs en Viviaan zouden de koningen verslagen hebben, want deze konden de slagen der gebroeders niet wederstaan; maar Barthelute had heimelijk eenige mannen in hinderlaag gelegd, en als deze hunne koningen zagen zwichten, sprongen ze schielijk te voorschijn en overvielen de kampioenen. Zoo werden Malagijs en Viviaan verraderlijk gevangen; want de heidenen bezitten geene riddertrouw. Toen zij aldus overrompeld werden, riep Malagijs : Help, Maria, moeder Gods! wij zijn door boozen list verraden geworden! niemand van ons maagschap zal ooit weten waar wij gevaren zijn. Maar Viviaan zeide al zuchtende : Broeder, dit hebben wij om onze zonden verdiend! dus, troost u : Gods wille geschiede.

Zij werden dan naar de heidensche schepen gevoerd, en de koningen, ziende dat zij het kasteel niet dan met groot verlies konden winnen, zeilden door dat golvende meer tot zij weer in het rijk van Perzie kwamen, waarvan Barthelute koningin was. Zij stapten dan te land, en de ridders werden geboeid mede geleid.

Jolence, Barthelutes dochter, was, sedert zij te Rootsefleur was geweest en het Christenrijk had gezien, het christen geloof zeer genegen geworden. Zij kreeg medelijden met de twee vrome ridders, die door boozen list gevangen waren en nu in boeien gingen, alsof het veroordeelde moordenaars waren. Zij sprak dan tot hare moeder : Edele vrouw, zoudt gij mij eene bede willen toestaan? Ja, lief kind! sprak de koningin : is het in mijne macht, het zal u niet ontzegd worden. Daarop zeide de jonkvrouw : Moeder, gelief mij die gevangenen te geven, ik zal ze tot onzen godsdienst

Hosted by Google

trachten te brengen. Barthelute vroeg dan aan de beide koningen, of dit met hunne goedkeuring was. Waarop de koningen zeiden, dat zij er mede tevreden waren; want zij wisten dat Jolence in de heidensche wet zeer geleerd was, beter dan menig meester onder hen. De jonkvrouw was dan blijde dat hare bede werd ingewilligd. Terwijl de heeren nu in de zaal ter maaltijd gingen, maakte zij gebruik om in den kerker te gaan. Zij had califen en meesters met zich genomen, om de gebroeders over hun geloof te ondervragen.

Heeren, sprak zij, toen zij voor hen stond, zoudt gij uw geloof willen verzaken en aan onze wet gelooven? Indien wij dat deden, antwoordden de ridders, dan zouden wij slecht handelen. Met ons geloof te verzaken, zouden wij ook den waren God van het hemelrijk verloochenen. Ik beloof u, zeide Jolence, zoo gij mijne vraag wilt voldoen, dat gij schatten en dank zult verwerven, en bij mijne moeder, de koningin, zoo hoog in eer zult stijgen, dat gij voor de edelste van het land niet zult behoeven te wijken. Jonkvrouw, gaven de ridders tot antwoord, beloof wat gij wilt, wij doen het niet; wij gelooven alleen in God, die voor onze zaligheid onschuldig stierf aan het kruis. Daarop begon Viviaan haar van het leven onzes Heeren te verhalen, gelijk de engel hem vroeger geleerd had, zoodat Jolences hert van binnen begon te veranderen.

Na eenige stonden in bedenking te hebben gestaan, zeide zij tot de califen : Laat mij wat alleen, ik wil met krachtige woorden beproeven of ik hun niet kan overreden. Als zij nu alleen was, sprak zij : Heeren, wilt gij mij Christene maken, ik zal u dan uit dezen kerker leiden? Zeker ja, jonkvrouw, antwoordden zij; wij zullen u in het Christenrijk brengen, waar gij ten vollen in het geloof zult onderwezen worden. Zweert gij mij dat? vroeg Jolence, zoo zal het ook geschieden. De ridders zwoeren het haar bij het heilig kruis.

Zij overlegden dan de middelen om te ontvluchten.

Hosted by Google

Bezorg ons vooreerst goede wapens, zeide dan Malagijs, en ga morgen vroeg ter poorte uit, tot aan het woud, waar wij eene fontein hebben gezien : wij zullen daar bij u komen en u, volgens onze belofte, naar het Christenrijk leiden.

Zoodra het dag werd, wapenden zich de gebroeders en bleven een gunstig oogenblik afwachten. Inmiddels waren de koningen Glutifax en Sinageel in de groote zaal gegaan om te banketeeren, want men wilde de blijde terugkomst uit het Christenrijk met een groot feest huldigen. Waar is Jolence, mijne dochter? vroeg Barthelute; waar mag het lieve kind toeven, ik heb ze nog van daag niet gezien. En zij zond lieden uit om hare dochter te gaan zoeken. Malagijs en Viviaan kwamen intusschen, in volle harnas, omzichtig uit hunnen kerker en traden de zaal in, waar de koningen en andere heeren zaten. Toen Malagijs hen zag, ontstak hij in toorn en riep met eene vervaarlijke stem : Gij allen zijt laffe verraders, die ons gevangen naamt met aan uw ridderwoord te kort te blijven! God belade u met schande! Hij naderde dan de tafel, waar de heeren als verstomd van verbazing zaten, en sprak : Heeren, al zijn wij niet genoodigd, wij komen u toch op den dag uwer feest onzen eerbied betuigen. Ik zal u van eenen wijn schenken, waaraan gij al uw levensdagen zult genoeg hebben. In duivels naam! riep daarop Barthelute, wie heeft hen uit den kerker gelaten? En zich vervolgens tot hare knechten wendende, zeide zij : Dat men hen spoedig vange, en kluistert ze met zware ketens aan den kerkermuur! Na dit bevel sprongen de heeren op; maar op het zelfde oogenblik stiet Malagijs de tafel om, en gaf Glutifax met zijn zweerd een zoo harden slag, dat deze geen lust meer had zich te verweeren. Vang en bind mij nu! riep Malagijs; zijt ge dapper, sta dan op. Intusschen bevocht Viviaan den koning Sinageel, en sloeg hem, dat hij voor zijne voeten nederviel; ook werd de koningin niet gespaard. Dan sloegen de broeders met

Hosted by Google

het zweerd onder het gevolg der koningen, dat het schrikkelijk was om zien. Men kan zich geen denkbeeld maken van het geroep en getier der strijdenden en vallenden; de heidenen vochten met al wat hun onder de hand kwam, kannen en banken; zij verpletterden elkander in de verwarring, het bloed liep door de zaal, en de dooden rolden de trappen af, tot in het voorhof toe.

Toen sprong Malagijs te peerd en reed tot Viviaan, die hem reeds aan de burchtpoort afwachtte. Zij wikkelden zich dan in de mantels der heidenen, opdat zij onbekend door de stad konden rijden, en snelden aldus in groote haast de poort uit. Eindelijk kwamen zij ter plaats waar Jolence hen wachtte, en zij vloden te zamen voort, maar zegden de jonkvrouw niets van hun gevecht en dat de koningen verslagen waren.

Als zij nu in het Christenrijk aankwamen, zagen zij op een berg een klooster liggen. Heeren, sprak Jolence, ik bid u mij naar gindsch klooster te geleiden. De heeren reden dan naar het klooster en klopten aan de poort. De gastmeester deed het winket open en keek naar buiten. Als hij de heeren zag, groette hij ze en vroeg, wat hunne begeerte was. Wij zouden geern den abt spreken, zeide Malagijs; wij moeten hem raadplegen over des soudans dochter van Perzie, die hier bij ons is.

De poortier ging den abt de boodschap overbrengen, en deze kwam buiten en heette de heeren en ook jonkvrouw Jolence wellekom. Malagijs verhaalde hem toen, hoe des soudans dochter uit haar land gevlucht was, om het christen geloof te omhelzen, en bad den abt, dat hij haar daartoe wilde helpen. Ginds bij het dorp, zeide de abt, staat een klooster van maagden; zij kan derwaarts gaan, en, als zij wil, daar blijven wonen; ik zal u tot daar geleiden, en men zal haar gaarne, om onzes Heeren wille, ontvangen.

Jolence ging dan met de ridders en den abt naar het klooster en zij werd daar van de zusters met blijdschap ontvangen. Als Malagijs en Viviaan haar gegroet en haar

Hosted by Google

minnelijk voor hunne verlossing gedankt hadden, sloegen zij den weg in naar Eggermont.

Op dit tijdstip zat hertog Buëvijn in de zaal; hij was in volle droefheid om zijne kinderen; Benfloer ook beklaagde haren echtgenoot, dien zij dood waande. Toen kwam Spiet schielijk in de zaal geloopen en riep: Wees welgemoed, heeren en edele vrouwen, ik heb Malagijs de poort zien inrijden met Viviaan.

Als Aymijn dat hoorde, liep hij naar het venster, en zag zijn vader met Malagijs komen. De oude hertog liep zoo spoedig hij kon zijne kinderen te gemoet. Mijne dierbare zonen, sprak hij, hoe droef ben ik geweest om uwent wille: God zij dank dat wij u gezond wederzien! Daarna werden zij met overgroote blijdschap door Benfloer en Druwane ontvangen. De broeders dankten hen voor dit hertelijk onthaal en gingen dan te zamen aan tafel. Alles was er feestelijk toebereid, zoowel van kostelijke spijzen als van lekkeren wijn.

Terwijl zij dus in volle genuchten aan tafel zaten, kwam voor de zaal een arme ridder, die stram en krank was ten gevolge eener langdurige gevangenis, die hij in het koningrijk van Turkomaniën had ondergaan. Hij werd binnen gelaten en hij groette de heeren en edele vrouwen met eene heusche taal. Hertog Buëvijn dankte hem, en verzocht hem zich aan tafel te zetten. Heer, sprak Buëvijn, van waar komt gij, en wat nieuws brengt gij ons van het heilig land? Edele hertog, antwoordde de ridder, sedert het beleg van Eggermont, was ik bij de heidenen in gevangenschap. Daar werd ook vrouw Ysane als gevangene gebracht. Zij heeft mij gebeden u te willen zeggen, in hoeveel lijden zij is; want in waarheid zij lijdt daar om het heilig geloof als eene martelares.

Toen hertog Buëvijn dit vernam, fronste hij de wenkbrauwen van smert en toorn en stond recht: Heeren! riep hij met luide stem, bij het heilig kruis, ik trek naar het heidensche land, om de edele vrouw te verlossen! Zoo doen wij ook! riepen al de heeren; en zij

Hosted by Google

begaven zich aanstonds aan het werk, tot het verzorgen hunner wapens en reisschikkingen te nemen.

Des anderdaags waren zij reeds in optocht en na vele dagen reizens, kwamen zij in het land van Majorka, waar eene sterke burcht lag, die koning Werroen had doen bouwen; de broeders van dien koning, waren Croisis en Fortunus genaamd. Buëvijn was verplicht die burcht te winnen eer zij verder gingen, opdat de heidenen van daar op zijn volk niet zouden vallen, en bij dag en nacht het niet hinderen of onverwachte slagen toebrengen. Malagijs reed dan te peerd rond het kasteel en bezag diens hooge muren en torens. Bij Sint Simoen! sprak hij, de burcht is moeielijk te winnen; ik weet wel, moet het met geweld gebeuren, dat er veel van ons volk zal verslagen worden. Indien de heeren het mij wilden toelaten, sprak Spiet, ik zou ze raad geven. De heeren stemden er in toe. Gij, heer Malagijs, vervolgde hij dan, maak gebruik van uwe kunsten : ga heen en verander u in een oud man, bruin van wezen; vervolgens zult gij mij met eene koorde binden, en ik zal gebaren alsof ik een bezetene was; gij zult eene roede in de hand houden en mij dreigen te slaan. Roept dan aan het kasteel, dat men ons inlate om den afgod Balentron offerande te doen, opdat hij mij, indien het mij gegund is, moge genezen.

Nadat Spiet dit gezegd had, begon Malagijs hertelijk te lachen en zeide : Bij mijn geloof! uw raad kan niet beter zijn, wij zullen hem volgen. Hij las dan in zijn kunstenboek, begon te zingen, ging dan in het veld verschillige kruiden zoeken en mengde die ondereen. Daarmede bestreek hij zich en hij veranderde geheel : zijn aangezicht was bruin en vol rimpels; het wit hoofdhaar hing tot op zijne kaken, en zijn baard was zeer lang; hij droeg eene kaproen en een armoedig roksken; maar daaronder was zijn goed zweerd verborgen. Als de heeren hem aldus vermomd zagen, begonnen zij te lachen en toonden hem elkander met den vinger aan.

Hosted by Google

Zie, spraken zij, wie zou in hem onzen neef Malagijs herkennen.

Hertog Buëvijn legde dan eene hinderlaag, om te zien hoe dit alles zou afloopen; de heeren lagen langs alle kanten tegen den burcht verspreid. Malagijs had in de eene hand de koord, waarmede Spiet gebonden was, en in de andere de roede, om hem te kastijden. Spiet hield zich als een bezetene en gaf luide schreeuwen. Aldus kwamen zij tot voor de poort. Toen riep Malagijs tot den poortier in der Turken taal, die hij zeer wel sprak, en de heidenen zagen uit en vroegen wat hij begeerde. Lieve heeren, sprak Malagijs, wij zouden geerne den god Balentron bezoeken; dat bidden wij u in naam van Mahomet! Hij moge u deelachtig maken van het heerlijk rijk, waar hij thans is.

Deze woorden behaagden den Turken zoo zeer, dat zij de poort openden en ze binnen lieten. Toen trok Malagijs zijn zweerd en sloeg den poortier dood. Als Buëvijn dat zag, riep hij : Op, heeren! valt aan! Toen sprong ieder uit zijnen schuilhoek en stormde in het kasteel. Alles wat hun weerstand bood werd verslagen. Op die wijze wonnen zij de sterke burcht. Maar de emir Corborijn, die inmiddels vernomen had, dat de Christenen met een krijgszuchtig leger opdaagden, verzamelde al zijne macht, die groot was, en kwam daarmede het kasteel ter hulp; maar toen hij zag dat de Christenen op de burchtmuren lagen, en de kruisen en vanen, die er geplant waren, ontwaarde, begreep hij dat de burcht reeds gewonnen was en trok verschrikt terug. Hij sloeg zich dan in het veld neder en vatte het voornemen op het kasteel te beleggen.

Als de heidenen nu in rust lagen, reden de heeren, wel gewapend, te middernacht de poort uit. Zij togen met groote macht van volk in het veld en drongen door tot de plaats, alwaar de emir in zijne tent lag te slapen. Op eens begonnen zij met het scherpe zweerd onder de slapende scharen te slaan, zoodat er velen verslagen

Hosted by Google

werden eer zij zich ter weer konden stellen. Corborijn, het geroep hoorende, sprong op, greep naar zijne wapens en meende op zijn ros te springen; maar het was hem ontnomen, zoodat hij verplicht was te voet te vechten. Hij liep dan in de legerplaats, waar het geroep en het wapengedruisch oorverdoovend waren. De emir verhief dan de stem en riep zijnen oorlogskreet, om de heidenen weer te vereenigen. Maar Malagijs, die zich aan het hoofd der Christenen bevond, schoot op hem toe. Als de emir Malagijs bij het fakkellicht zag naderen, hief hij het zweerd en sloeg op hem een zoo zwaren slag, dat de ridder als bedwelmd in den zadel zat. Maar dadelijk nam hij toch het zweerd en sloeg op Corborijn. Zoo streden zij langen tijd. Hun volk kwam hun eindelijk ter hulp, en rondom hen werd zeer hevig gevochten. De strijd duurde tot dat het dag werd. Toen moest Corborijn wijken, want de slagen van Malagijs vielen hem te zwaar. Al vluchtende riep hij dan : Het moeten valsche goden zijn, die ik diende, want zij verlaten mij in den nood. Dat is een waar woord, riep Malagijs hem toe; maar, ik zeg het u : stel u ter weer, want ik zal u niet sparen, ten zij gij Christen wordt. En hij stond voor hem met dreigend gelaat. Genadige heer, sprak de emir, ik geef mij gevangen.

Als de heidenen nu verslagen waren, kwamen de heeren bijeen, en Viviaan sprak : In den strijd dien wij nu gaan voeren, ware het beter dat wij ons volk verdeelden, dan zouden wij van twee kanten in het land van Majorka vallen, te zee en te land : wij hebben volk genoeg onder ons gebied. Die raad dacht aan al de heeren goed. Laat mij te water reizen, sprak Viviaan; heer Baldaris en meester York zullen mij volgen, met mijn zoon Aymijn. Waarop Malagijs zeide : wij zullen dan naar Majorka te land reizen, met Beijaert. Corborijn zullen wij doen doopen en hem tot ruwaard van dit kasteel aanstellen, tot dat wij wederkeeren; op die wijze zullen wij van deze zijde tegen de heidenen beveiligd zijn.

Hosted by Google

Na deze beraadslaging, deden de heeren de oorlogschepen in gereedheid brengen; zij deden Corborijn doopen, die Isbrant genaamd werd; vervolgens maakte Malagijs hem daar tot slotvoogd. Toen namen Viviaan en zijne heeren oorlof van hertog Buëvijn en Malagijs en gingen te scheep. Zij vaarden dan op Gods geleide de zee in naar het land van Majorka.

Als de schepen uit het zicht waren, keerde Buëvijn en de heeren naar het kasteel terug. Des anderdaags maakten zij zich insgelijks reisvaardig, en begaven zich in aantocht, tot dat zij eindelijk tot op eene dagreize van de stad Majorka gekomen zijn, waarin toen de koning hof hield, en die van de komst der Christenen niets vermoedde.

Vrouw Ysane leed daar verduldig veel smaad om Christus wille. Somtijds zeide zij zuchtend: Heer van hemel en aarde, laat mij dit lijden bij u te stade komen, en verleen mij verlossing, indien het met uwen goddelijken wil overeenkomt. Ysane werd door de heidenen in eenen toren opgehouden; zij zat daar reeds een geruimen tijd. Zij gaven haar niets dan brood en water tot spijs en drank: daar moest zij bij leven; dus was de edele en goede vrouw in groote armoede en wee.

De heidenen, die haar bewaakten, gingen tot den koning en zeiden: Heer, wat leed wij die gevangene Christene ook aandoen, zij wil haar geloof niet verzaken. Zoo gij wijs wildet handelen, spraken wij tot haar, gij zoudt deze pijn niet te lijden hebben; verlaat uw geloof, dan zult gij eene machtige vrouw worden. Als de koning dit vernam, fronste hij de wenkbrauwen en vroeg: Wat was haar antwoord? Heer, zeide de bewaker, zij wil naar niets luisteren, zij blijft haren God aangekleefd. De koning rees dan op van zijnen troon: Ik zal haar zoo veel doen lijden, sprak hij, dat haar het leven berouwen zal!

Intusschen hielden de heeren van Eggermont raad, en er werd besloten een bode stedewaarts te zenden,

Hosted by Google

om uit des konings handen de edele vrouw Ysane op te eischen. Spiet werd gelast die boodschap te volbrengen. Ik doe het geern, sprak de stoute schildknaap. Vervolgens nam hij oorlof van de heeren en trok stedewaarts. Op dat zelfde oogenblik zond de koning zijne dienaars tot Ysane, met bevel haar te pijnigen. Als Spiet de edele vrouw zag staan, aan een boom gebonden, en dat de heidenen haar wreeddadig sloegen, ontstak hij in toorn; hij greep zijn zweerd en liep tot de Turken, roepende : Laat af, ellendigen!. God zal u straffen! En ter zelver tijd sloeg hij zoo vreeselijk in het rond, dat de Turken verschrikt en gekwetst heen liepen. Dan ontbond hij de edele vrouw. Heer, sprak zij, God moge het u met het Paradijs loonen. Ik bid u nu mij te zeggen wie gij zijt. Ik ben de schildknaap van Malagijs, zei Spiet; hertog Buëvijn van Eggermont komt met zijne kinderen herwaarts om u te verlossen.

Vrouw Ysane was op die gelukkige nieuwstijding zoo verheugd, dat zij er nauwelijks geloof kon aan hechten.

Spiet drong dan in de zaal van het paleis, waar de koning met zijne heeren zat. Hij deed hem eene eerbiedige groete en sprak onbedwongen : Edele heer koning, hertog Buëvijn van Eggermont laat u groeten, en eischt ter zelver tijd de edele vrouw Ysane, die gij gevangen houdt, uit uwe handen op. Bewilligt gij zijne vraag niet, dan laat hij u of uw geslacht geenen vrede. Hij zal komen en uw land te vuur en te zwaard verdelgen. Dus, edele heer koning, zeg mij uw besluit, opdat ik het den hertog overbrenge. De koning zeide daarop verbaasd : Word ik in mijne eigene stad van de Christenen besprongen, wie zal er mij bijstaan! Maar zich bedenkende, beval hij dat men den stouten bode smadelijk uit de zaal en uit de stad zou drijven. De knechten stieten dan Spiet uit de zaal dat hij op de trappen nederviel. Daarna geleidde men hem rond de plaats, waar hem allen mogelijken smaad werd aangedaan.

Hosted by Google

Hoe Malagijs den koning versloeg en hoe de heidenen verdreven werden.

Toen Malagijs Spiet niet zag terug keeren, werd hij ongerust; hij reed dan tot aan het kasteel. Als men voor Spiet de poort ontsloot, zag de vrome Malagijs hoe men zijnen schildknaap hoonde. Hij reed er schielijk naar toe, sloeg den poortier dood, en trad aldus in 's konings burcht. De heeren hem in volle harnas ziende, riepen : Verraad! Maar Malagijs, het zweerd trekkende, sloeg onder de heidenen als een verbolgen leeuw; elk vluchtte zooveel het hem mogelijk was; ook de koning, die aan tafel zat, werd door Malagijs verslagen. Daarna riep hij tot Spiet : Loop in het leger en ontbied mijn volk; breng mij ook mijn goed ros Beijaert : heb ik hem, dan acht ik al het doen der heidenen als een niet.

Spiet vloog dan ter poorte uit en vertelde den hertog, hoe de koning verslagen was. Haast u, voegde hij er bij, trek met uw volk de stad in, ik zal u aanstonds met Beijaert volgen. Buëvijn, dit hoorende, verzamelde al zijn volk en reed met hen de stad in.

Op het kasteel was alles in beweging; elk wapende zich om 's konings dood te wreken en men luidde de noodklok. De heidenen drongen elkander en men wilde met geweld in de zaal komen, om Malagijs te vangen; maar hij hield met zijne kunst de poort gesloten, tot dat hertog Buëvijn kwam, die met zijne mannen onder de heidenen sloeg, want zij waren tot daar genaderd, omdat men in de verwarring vergeten had de stadspoort te sluiten. De Turken stelden zich jegens hem ter weer. Van weerskanten werd er menig dapper man verslagen. Intusschen zag Malagijs verlangend naar Beijaert uit. Eindelijk zag hij het goede ros van verre komen. Toen Beijaert zijn meester ontwaarde, deed hij zóo geweldigen sprong, dat Spiet uit den zadel vloog en in onmacht op het zand bleef liggen.

Hosted by Google

Toen draafde Beijaert tot Malagijs, en zoodra de ridder op het ros zat, reed hij in het midden der heidenen en sloeg zoo vervaarlijk met zijn zweerd in het rond, dat ieder hem als den dood vluchtte. Beijaert liep waar de heidenen het meest in getal waren, en sloeg en beet, zoodat hij menigen schildknaap omhals bracht, en dat ieder waar hij kwam met schrik wijken moest.

Hertog Buëvijn en zijn volk vielen insgelijks de Turken zoo dapper aan, dat dezen het eindelijk moesten opgeven en hun behoud in de vlucht zochten. Aldus behaalden de Christenen de zege. Zij dankten vurig onzen Heer, en verlosten de vrome vrouw Ysane uit hare gevangenschap.

Hoe Viviaan, meester York en Baldaris door Goriant, zoon van koning Yvorijn, verslagen werden.

Nadat Viviaan zijn vader en Malagijs had verlaten en dat hij nu met zijne heeren eenige dagen in zee was, ontstond er een hevige storm, die zijne schepen tot aan het koninkrijk van Monbrant voerde. De zoon van koning Yvorijn, Goriant genoemd, had op de zee altijd veel schepen kruisen, om te vernemen wat vreemdelingen daar aankwamen. Als hij de Christenen aan het eiland zag liggen, deed hij zijne schepen optuigen en zeilde daarheen. Toen zag hij Viviaans standaard wapperen. Mahomet en alle goden moeten zijn geloofd! riep hij; hier vind ik mijnen allergrootsten vijand! Zijne heerên vroegen hem, waarom hij zoo blijde was. Toen toonde hij hun met den vinger de schepen. Gij weet, gaf de koning hun tot antwoord, hoe mijn vader verslagen werd door Viviaan, die Benfloer, mijne zuster, Christen maakte; welnu, die man is daar! Dus, ik bid u, wilt mij dat leed en die schande helpen wreken! Dat willen wij geerne doen, spraken de Sarazijnen eenpariglijk. Mahomet zal het u loonen, antwoordde de jonge koning.

Als Viviaan de heidensche schepen het eiland zag

Hosted by Google

naderen, wees hij hen aan Baldaris en Aymijn en zeide: Help ons, Jesus van Nazareth! ik zie daar de standaard van Yvorijn van Monbrant waaien; het uur van zorge is gekomen! Daar is een vreeselijke strijd op handen; maar dat niemand onzer denke aan vluchten of wijken! Gij, heeren! helpt mij hem vromelijk bestrijden, en laat ons op de ongeloovigen het lijden onzes Heere Jesus-Christus wreken; die hier verslagen wordt, sterft als martelaar Gods.

Toen stelden de heeren hun volk in slagorde. Baldaris had het beheer der mannen, die het zeestrand zouden beschermen. Meester York met al zijn volk lag bij de schepen, en Viviaan wilde in persoon met Aymijn de heidenen aan den voet der bergen afwachten.

Koning Goriant kwam te land met zijn volk; zijne schepen bleven voor het eiland liggen, zoodat daar niemand van kon vluchten. Toen kwamen de Turken op met groot geluid van trompetten, om de Christenen te verschrikken. Viviaans volk wachtte hen af met blakende oogen, als mannen, die den dood niet vreezen.

De legers reden dan verwoed op elkander. Mahomet en Apolijn! was de kreet der Turken. De strijd was zeer hevig: in het aanrennen werd menig speer gebroken. Met onverschrokken moed vochten de Christenen; zij versloegen velen der heidenen met groote kracht; in het heetste van het gevecht werd Baldaris doodelijk gewond. Als Aymijn hem zag vallen, reed hij met verbolgen moed onder de heidenen, en sloeg zoo vreeslijk onder hen, dat allen van Baldaris weken. Toen nam hij den ridder op zijn eigen peerd en voerde hem uit den strijd. Baldaris sprak dan zijne biecht op het veld en beval zijne ziel aan God — zoo sneefde de grijze ridder. De macht der heidenen was op dien dag voor de Christene heeren te groot. Meester York werd ook verslagen; Viviaan bestreed de zoon van koning Yvorijn; beide waren met bloed overdekt. Langs alle kanten vochten de Christenen als heldhaftige mannen: zij weerden zich zoo lang tot

Hosted by Google

hunne zweerden gebroken waren en de donkere avond kwam. Het getal ridders en schildknapen, die daar verslagen bleven, is bijna onnoemlijk. Eindelijk werd Viviaans peerd onder hem gedood; dan stond hij te voet en streed alleen in het midden der heidenen. Vermoeid, en op vele plaatsen erg gewond, zeeg hij ten laatsten neer, terwijl de heidenen in de duisternis aftrokken.

Men had Viviaan voor dood op het slagveld laten liggen; Aymijn ging alom zijn vader onder de verslagenen zoeken, tot hij hem vond. Vader, sprak de jonkheer met schreiende oogen, hoe staat het met u? Hoe is uw aangezicht zoo veranderd en uwe wezenstrekken zoo ineen gekrompen? Aymijn, mijn zoon, antwoordde de heldhaftige strijder, dit uur baart mij kommer en vrees; ik bid God, dat hij al mijne zonden vergeve; want de dood is mij nabij. Ik begeer dus, dat gij uwe moeder van mijnent wege zult groeten. Als gij tot haar komt, zeg haar, dat zij voor mij haar leven lang zou bidden; breng ook mijne groete aan mijn vader, mijne moeder, aan Malagijs, en aan al onze vrienden, want hier is de plaats waar ik sterven zal. Na deze weinige woorden, zag Aymijn dat zijn vader stierf, en hij begon bitter te weenen: het was niet alleen de dood zijns vaders welke de jonkheer beweende, maar ook die van zoo vele dappere Christenen, die daar gesneuveld lagen. Eindelijk laadde hij het lichaam zijns vaders op den hals, en ging er mede naar een verlaten en geheel ontredderd schip, waarmede hij op Gods genade heen zeilde. Zijne eigene wonden moest hij, zoo goed hij kon, zelf vermaken, want zijne mannen, wanende dat hij ook dood was, waren van het eiland gevaren.

Te dien tijde stond hertog Buëvijn met Malagijs op het zeestrand van Majorka: zij zagen van ver een schip drijven, zonder mast of riem, en waar zij niemand op ontwaarden; zij zagen ook dat het een oorlogschip was. Malagijs beval dadelijk aan Spiet, dat hij daar heen zou varen. Als Spiet het schip genaderd was, klopte hij op

Hosted by Google

het dek, om te zien of er niemand te voorschijn zou komen. Toen hief Aymijn het hoofd uit de handen en zag de stad van Majorka voor zich liggen. Help, Maria moeder Gods! riep hij verschrikt uit, wat zal ik beginnen. Ik ben gekomen onder de heidenen : nu mag ik mijns vaders lichaam in zee werpen en mij redden zoo goed ik kan, want ik heb zweerd noch harnas om mij te verdedigen! Bij God! riep Spiet, die dat hoorde, neen, jonkheer! dat zult gij niet doen.

Als Aymijn Spiet hoorde spreken, antwoordde hij met zwakke stem. Ik bid u, om Gods wille, die van het kruis afgedaan zijnde, naar het graf gedragen werd, dat gij mijn vader, Viviaan van Eggermont, wilt helpen begraven. Als Spiet dat vernam, stond hij verslagen. Wat! riep hij, is uw vader gesneuveld! dat zij Gode en den hemel geklaagd! En de tranen vielen hem uit de oogen. Hij hielp dan het schip aan land. Als het daar was, zagen Buëvijn en Malagijs hoe Viviaan verslagen en Aymijn gewond was, waarover zij allen in diepe droefheid waren.

Hoe de stad van Majorka verbrand werd, hoe de heeren met Ysane te scheep gingen en hoe zij te Eggermont aankwamen.

Als Aymijn van zijne wonden wat hersteld en Viviaans lichaam gebalsemd was, deed men al den kostelijken buit der stad, zooals prachtige kleederen, het gouden en zilveren vaatwerk, naar de schepen dragen, en zij staken dan het vuur in de huizen, waardoor de stad, met torens en poorten, tot den grond toe afbrandde. Dan gingen de heeren te scheep, en zij voerden Viviaans lichaam met zich; Aymijn beweende bitterlijk zijn vader, omdat hij zoo wreed van de heidenen was verslagen. Vrouw Ysane troostte hem met zoete woorden : Neef Aymijn, zeide zij, laat dat klagen daar! God heeft uw vader ten hemel opgenomen en Hij moge hem genadig zijn! hij

Hosted by Google

is gestorven, strijdende tegen de heidenen en voor het geloof.

Zij kwamen aldus met hunne schepen in de haven van Eggermont en stapten aan land. Vrouw Druwane was op dit tijdstip in de zaal aan het hooge venster en zag in de verte de schepen aankomen; zij liep aanstonds naar beneden en ging de heeren in volle vreugde te gemoet. Hertog Buëvijn kwam ook met zijne ridders aan land, en toen voerde men de peerden en wapens uit de schepen. Vrouw Druwane zag nu hare zuster Ysane komen: Weest welkom, heeren en ridders, sprak zij; en welkom moet ook wezen mijne lieve zuster, die ik in twee en twintig jaren niet gezien heb. Alsdan vlogen de beide edele vrouwen elkander in de armen en betuigden eene buitengewone blijdschap. Ysane nam dan het woord en sprak: Zuster, God zal het u loonen! Ik keer behouden weder, waarvoor ik onze lieve Vrouw hertelijk danke.

Intusschen zat Aymijn bij het lijk zijns vaders. Toen hij zijne grootmoeder zag, riep hij: Edele vrouw, wist gij mijn lijden, uwe blijdschap zou in droefheid verkeeren! Aymijn, mijn zoon, sprak de edele vrouw Druwane, wat weemare brengt gij ons? De jonkheer gaf al weenende tot antwoord. Zie hier, hier ligt het lijk mijns vaders en uws kinds. Mijn vader is door de heidenen verslagen, hetwelk wraak roept bij God. Als Druwane het aangezicht haars overledenen zoons zag, werd zij doodelijk bleek en viel van smert in onmacht. Als zij weder tot zich zelven kwam, klaagde zij met gesmoorde stem: Heer van het Paradijs, is mijn kind aldus verslagen! Viviaan, lieve zoon! moet ik u aldus ontzield weder zien! Ach! nu moge God zich mijner ontfermen! En zij schreide veel bittere tranen. Vrouw Benfloer, die nog in het kasteel was, kwam dan ook in de zaal, van waar zij uit het venster insgelijks de schepen ontwaarde. Zij klom spoedig de trappen af en liep naar het water. Daar hoorde zij dat haar echtgenoot verslagen was en

Hosted by Google

trad in het schip waar zich het lijk nog bevond. De droefheid welke zij daar liet blijken, is onbeschrijfelijk; zij wrong zich de handen en bleef langen tijd naast het lichaam knielen, terwijl een vloed van tranen hare wangen afrolden.

De grijze hertog Buëvijn sprak dan : Mijne kinderen, troost u! wat gebeurd is, kan niet hersteld worden; thans zullen gebeden hem heilzamer zijn dan tranen; wij zullen eene heerlijke uitvaart doen houden, tot rust zijner ziel. Vervolgens beval hij Spiet aanstonds naar koning Karel te varen, en hem te bidden, dat het zijne edelheid zou believen naar Viviaans uitvaart te komen; ter zelver tijd deed hij den koning veertig dagen vrede bidden voor Malagijs, want deze was nog altijd in den rijksban. Spiet kwam dan te Parijs en ging naar de troonzaal. Hij viel daar voor koning Karel op de knieën en sprak : Heer koning, hertog Buëvijn van Eggermont laat u bidden ter uitvaart te komen van zijn zoon Viviaan. Als koning Karel den schildknaap bedrukt aan zijne voeten zag en die tijding hoorde, was hij uitermate droevig. Is Viviaan, die moedige strijder, verslagen! sprak hij, zoo heeft het Christenrijk een vroom ridder verloren. En hij beval Spiet, den hertog te boodschappen dat hij naar Eggermont zou komen.

Koning Karel deed dan aanstonds alles tot zijne reis bereid maken en reed met de genooten naar Eggermont. Als de misse gezongen en de uitvaart gehouden was, die met veel bisschoppen en priesters had plaats gehad, en waarin de heeren tot tweemaal ten offer gingen, trokken zij allen naar des hertogs hof, waar eene heerlijke maaltijd voor hen werd opgediend.

Hosted by Google

Hoe Oriande Malagijs ging zoeken en hoe zij tot Ierland kwam in St-Patricius vallei.

Toen de heeren van Majorka heengingen, zooals voorschreven is, was Oriande in de zaal te Rootsefleur. Er kwam een arme pelgrim in het hof, die, na de edele vrouw eerbiedige groete gedaan te hebben, om een stuk brood bad. Vriend, zei Oriande, van waar komt gij en wat nieuws brengt gij ons uit vreemde landen? Ik moet u voorwaar eene slechte tijding doen, sprak de pelgrim. Koning Yvorijn van Montbrant heeft de vrome ridders Malagijs en Viviaan verslagen. Ik was daar in den strijd; ik heb Viviaan zien vallen; de dood van Malagijs is mij maar onderweg verhaald geworden. Menig edel ridder heeft daar den dood gevonden; ik ben het gelukkig ontkomen.

Toen Oriande dat hoorde, schoten haar de tranen in de oogen; zij toonde onuitsprekelijke droefheid. Eilaas! riep ze, Malagijs, mijn dierbare zoon, is dan verslagen! God moge zijne ziel genadig zijn! Neen, nimmer zal ik nog een blijden dag beleven! Edele vrouw, zei daarop de schildknaap Migreel, het ware niet wijselijk die reizigers in alles te gelooven. Wie weet of deze wel ooit den heere Malagijs gezien heeft. Belief het u, ik zal op het oogenblik van hier varen, tot ik hem gevonden heb. Neen, niet gij, sprak vrouw Oriande, maar ik zelf zal die reis ondernemen, om hem te zoeken.

Oriande deed dan alles tot de reis bereiden, en zoodra alles gereed was, trok zij heen. Menig land is zij doorgevaren, en in alle steden en burchten vernam zij naar haren pleegzoon Malagijs. Zij kwam ook in Pruisen, dat toen nog aan de heidenen behoorde, en als de schildknaap Migreel zag dat al hun zoeken vruchteloos was, ging hij daar te lande bij eene wijze vrouw, en vroeg haar, waar Malagijs, zoon van Buêvijn van Eggermont, zich thans bevond. De wijze vrouw zegde hem : Wilt

gij een voldoende antwoord op uwe vraag bekomen, ga dan tot Sint Patricius vallei in Ierland, bezijden Noorwegen; daar staat een klooster, wiens monniken, ten getalle van twaalf, in het wit gekleed zijn, behalve de abt; als gij uwe zonden aan hem zult gebiecht hebben, gaat dan in de genoemde vallei en gij zult weten waar Malagijs is.

Migreel ging dan tot Oriande, en verhaalde haar wat hij vernomen had. Oriande ging dan weer te scheep en reisde naar Ierland. Na veel varens kwam zij met het schip aan een berg, waarop het klooster lag. Zij klom op de rots en klopte aan de poort. Haar werd opengedaan en zij zeide tot den abt, dat zij gekomen was om bij het graf van Sint Patricius te vernemen, waar Malagijs, de koene krijger, levend of dood te vinden was. Edele jonkvrouw, sprak de abt, ik raad u voor best niet naar dat graf te gaan, want veel zoudt gij moeten uitstaan, en was er slechts eene vlek van zonde in u gebleven, dan zou de booze vijand u leelijk mishandelen. Doch Oriande vreesde niet : om Malagijs wille zou zij alles verduren. Lief kind, vervolgde de abt, hoor mij dan ernstig aan : gedurende negen dagen zult gij vasten en bidden en uwe zonden biechten, opdat God zich uwer zou ontfermen; vervolgens zult gij het heilige Sacrament ontvangen, en gaat dan in Gods geleide.

De edele vrouw begaf zich dan tot bidden en vasten, en ontving het H. Sacrament. Als de negende dag voorbij was, kwam de abt tot haar en zeide : Edele vrouw, de dag is gekomen; gij zijt tot het heilig Sacrament genaderd, hoe zijt gij nu beraden? Heer, antwoordde Oriande, ik zal met Gods genade in de vallei gaan, om daar van hem tijding te hooren, dien ik reeds zoo lang zoek. Lieve dochter, sprak de abt, bedenk u wel, of er geen smet van zonde meer in u gebleven is, de booze vijand mocht u onderweg te keer gaan. Oriande zeide, dat zij van geene zonde meer wist; waarop de abt antwoordde : Dan zal ik u in de vallei laten gaan; maar

Hosted by Google

wat gij ook ziet, gij moogt niet spreken; maar denk op den naam Jesus. Gaat altoos ter rechter zijde; al zaagt gij een brandend vuur voor u, dat mag u niet bevreesd maken; ook mocht gij niet rusten voor dat gij komt aan de relikwiekas; vraag niets, maar bid alleen met het hert.

Toen voegde een monnik er nog bij : Zorg dat gij om negen uren terug zijt, of gij zoudt daar eeuwig moeten blijven.

Als zij de edele vrouw aldus onderwezen hadden, zegenden zij haar met wijwater en leidden haar achter het altaar; daar namen zij eenen zerk op : dit was de ingang der vallei. Is het zake, sprak de abt, dat gij wederkeeren moogt, eer wij den ingang openden, zoo neemt het hamerken, dat daar hangt, en klopt; wij zullen u wachten en voor u bidden. Daarmede bevolen zij haar aan God, en de abt sloot achter haar de vallei.

Oriande, die dan in het duister voort trad, nam den naam Jesus in haar hert, en het eerste dat zij ontmoette, waren veel gewapende mannen, die al tierende op haar liepen, als wilden zij haar dood slaan. Maar, door Gods hulp, geschiedde haar geen kwaad. Hare vrees was nogtans groot. Zij ging altijd voort, ter rechterhand, gelijk de abt haar bevolen had; zij kwam nu voor een water, vol serpenten en ongedierte; maar zij ging er ongehinderd door, want het waren slechts schrikbeelden en eene schaduw.

Met veel voorzichtigheid ging zij verder, tot haar vele vijanden te gemoet kwamen geloopen, roepende met eene vervaarlijke stem : Laat ons die tooverheks verdelgen! zij heeft ons te veel gekweld om Malagijs te vinden!

Nu was het uur van zorgen voor Oriande gekomen, en zij zou voorzeker gewanhoopt hebben, had de goede engel, die haar bewaarde, haar niet aangemoedigd. Zij kwam nu eene gedaante tegen, die al klagende riep : Wee mijner! wee mijner! dat ik mijn leven in deze duistere plaats slijten moet. Oriande! waar moogt gij

wezen? Als de edele vrouw dat hoorde, overviel haar eene groote vrees, want zij meende dat het de ziel van Malagijs was. Maar de booze vijand, bij haar komende, riep : Vrouw Oriande, hoe komt gij hier? Och, vlucht van deze plaats. Oriande vreesde des duivels bedrog, daarom sprak zij niet, gelijk de abt haar had bevolen. Oriande, sprak hij voort, waarom geeft gij mij geen antwoord? Zie, in wat lijden ik mij bevind. Doch de edele vrouw bewaarde voortdurend het stilzwijgen. Ga met mij tot den mond der Duwiere, vervolgde hij, daar zult gij zien dat ik Malagijs ben. Bij het hooren dezer woorden, kwam Oriandes hert vol wee, zij zou gesproken hebben, maar zij vreesde voor bedrog en dacht op den naam Jesus. Terstond verdween de gedaante, en hij schaterlachte, dat het ware alsof het gewelf er van beefde.

Oriande zette haren weg in groote benauwdheid voort. Zij zag wel schemeringen van gedrochten en geesten, die tegen haar kwamen; zij hoorde menig geluid van zware stemmen; eindelijk verrees er eene groote klaarte van toortsen en keersen, die eeuwiglijk voor het graf van Sint Patricius branden. Zij meende recht derwaarts te gaan; maar terstond verscheen daar eene roode draak, die geheel den weg met zijn lichaam bedekte en vuur spuwde. Zij ging dan stil biddend voort tot in den mond der draak, die slechts eene schaduw was om haar te verschrikken. Zij kwam dan zoo ver, dat zij het graf zag, waarin Sint Patricius lichaam rust : zij was hierover zeer blijde en viel voor het graf op de knieën, groetende met haar hert den heiligen vriend Gods, en zij bad ootmoediglijk, dat zij mocht weten waar Malagijs was. Dan hoorde zij eene stem : Oriande! uw gebed is verhoord, om Sint Patricius verdienste, dien gij met groote moeite zocht. Terwijl gij uwe reis ondernaamt, is Malagijs uit de heidensche landen terug gekeerd; hij is thans met koning Karel en de edelsten van het Christenrijk te Eggermont.

Oriande stond dan op en keerde getroost weder, tot

Hosted by Google

dat zij aan eene spelonke kwam, die zij voor de uitgangdeur aanzag, want de booze geesten hadden daar eene poort opgeslagen en een hamer gehangen, en zij hadden daar post gevat als monniken gekleed. Toen Oriande naderde, zeiden zij haar : Eilaas, jonkvrouw! al wat gij zaagt was bedrog! Sint Patricius graf is nog wel éens zoo ver. Maar zij luisterde naar dit gezegde niet, want het kwam haar voor als bedrog; zij aanriep inwendig den zoeten naam Jesus, en het verschijnsel verdween. Dan stegen er in de verte vlammen vuurs op, waarin draken en ongedierte krioelden, die haar menigmaal den weg belemmerden. De vrees, die zij daar uitstond, ware zij niet te boven gekomen, had God haar met zijne genade niet ondersteund. Eindelijk kwam zij aan de poort. Zij vond de deur open, maar zoodra zij in het koor trad, viel zij in onmacht.

Als Oriande tot zich zelve gekomen was, ging zij voor het hoog altaar, waar zich het heilig Sacrament bevond, en viel op de knieën. Heer God, bad zij, die mij beschutte tegen de aanvallen der booze geesten; ik dank u voor die gunstbewijzing.

De abt vroeg haar dan, hoe zij al die gevaren had kunnen doorstaan. God stond mij mirakeleus bij, antwoordde de edele vrouw, want mijn lijden was zoo groot, dat ik nimmermeer verblijd zal kunnen wezen. Al kon ik geheel de wereld winnen, nooit meer zou ik de reis naar Sint Patricius graf ondernemen; het is onmogelijk te zeggen wat ik al zag en wat ik geleden heb.

Als zij aan tafel zaten en het middagmaal namen, vroeg de abt, of zij vruchteloos gezocht had. Neen, heer, antwoordde zij; ik heb van hem dien ik zocht nieuwstijding bekomen. Zij gaf dan eene milde aalmoes aan het klooster, en bad den abt voor haar te willen bidden, alsook voor Malagijs. Toen nam zij oorlof en bedankte hem zeer voor den haar bewezen dienst.

Aldus verliet Oriande met haren schildknaap Migreel het klooster, en ging naar de rots, waar zij het schip

gelaten had. De abt en de monniken vergezelden haar tot aan het schip. Zij vaarde dan af en onderstond vele stormen, want de duivel Balkare, die de groote tempeesten verwekt, beroerde de wateren. Ten laatste kwam zij voor Eggermont. Malagijs zat dan juist voor het hoogste venster en zag het schip komen, met de wapens van Rootsefleur. Hij liep aanstonds naar de plaats waar het schip lag en groette Oriande met groote vreugd. Ik ben onuitsprekelijk verheugd, riep de edele vrouw, dat ik mijnen zoon Malagijs heb wedergevonden.

Hoe koning Karel zich met Malagijs liet verzoenen.

Op zekeren dag dat koning Karel in zijn hof ter tafel zat, kwamen daar menigvuldige klachten, betrekkelijk twee draken, die zich in het woud van Bordeas ophielden, en die geheel het land verwoestten : bijgevolg werd den koning gebeden, dat hij met zijne genooten het landvolk van die woeste en schadelijke dieren zou komen verlossen. De koning, dit vernemende, vroeg den genooten, wie hunner stout genoeg was om die draken te gaan bevechten, hij zou de kamper voor die daad rijkelijk beloonen. Heer koning, zeiden de genooten, er is geen peerd ter wereld, die het tegen die ondieren kan uithouden. Ze vluchten allen van schrik en vervaardheid. Het dappere ros Beijaert alleen zou hen kunnen weerstand bieden. Beijaert is onvervaard en snel : hij vreest de gedrochten niet, maar valt ze aan. Neef Roelant, sprak dan koning Karel, moest het mij de stad Parijs kosten om Beijaert te koopen, ik zou het geerne doen; ik gaf hem u, om daarmede die draken te bedwingen.

De genooten zeiden dan ondereen : de koene ridder Malagijs heeft Beijaert met kracht overwonnen, wie anders zal hem ooit durven berijden? Laat ons den dapperen man kennis geven van wat hier ten hove omgaat, sprak Aymerijn, wellicht kan hij daardoor zijne verzoening met koning Karel verwerven.

Hosted by Google

De genooten keurden dat voorstel goed; want het verdroot hen dat Malagijs met den koning in veete bleef, te meer, omdat zij hem beloofd hadden tot zijne verzoening mede te werken. Zij zonden dan een bode naar Eggermont, en zoodra Malagijs den bode gehoord had, liep hij tot den stal, zette zich op Beijaert, liet aan allen zeggen dat hij naar Parijs ging en begaf zich op weg. Wanneer de genooten zijne aankomst vernamen, gingen zij hem te gemoet en namen hem onder hun geleide. Zij gingen dan tot de plaats waar de koning zich bevond: bisschop Tulpijn nam Malagijs bij de hand, en zij knielden beide aan koning Karels voeten.

Zoodra de koning Malagijs zag, werd hij gram en wilde opstaan, doch Malagijs greep 's konings kleed en sprak: Machtige heer koning, hoe lang zal ik met uwen toorn nog beladen zijn? Aanvaard, bid ik u, mijne onderwerping; ik won het goede ros Beijaert, ik zal er mede de ondieren, die uw land verderven, bevechten, al moest het mij ook het leven kosten, als ik maar daardoor de verzoening van mijn koning mag bekomen. Met Malagijs baden ook bisschop Tulpijn en al de genooten. Eindelijk veranderde koning Karels gemoed en zijn toorn bedaarde. Wil Malagijs zweren mij eeuwig ten dienste te staan, sprak hij, gelijk het een trouw onderdaan betaamt, zoo zal ik hem vergeven wat hij mij misdeed en zijne onderwerping aanveerden.

Malagijs viel dan weder voor koning Karels voeten; hij bad hem, te vergeven al wat er misdaan was, zwoer hem eeuwige trouw en deed hem hulde en onderdanigheid zooals het betaamde. De koning ontving hem toen in genade, hetwelk al de heeren met blijdschap toejuichten, maar bijzonderlijk bisschop Tulpijn en Aymijn. Sta op, Malagijs, dappere ridder! sprak toen de koning; ga, bevecht de draken: verlost gij mijn volk van die plaag, schatten en dank zal ik u geven.

Ridder Malagijs stond toen op en ging heen; hij voorzag zich van een goed harnas, zadelde het goede ros

Hosted by Google

Beijaert met zeven riemen, en steeg er dan op als een stout en vroom man. Hij hing zijn schild aan den hals en nam eene zware en sterke speer. Aldus uitgedoscht, kwam hij tot aan de poort gereden, waar al de heeren en edele vrouwen vergaderd waren, om hem te zien uitrijden. Als Oriande hem zag komen, zuchtte zij in zich zelven : Ik heb zoo veel lijden om zijnent wille onderstaan ; nu meende ik voortaan in vrede te zullen leven, en een nieuwe en zware druk overkomt mij. Als Malagijs met Beijaert haar naderde, trad zij hem te gemoet, en zeide : Heer, God van het hemelrijk beware u voor het geweld der dieren ; want, verloor ik u, mijne dagen zouden smertelijk eindigen.

Als Malagijs haar aldus met weenende oogen hoorde spreken, zeide hij : Edele vrouw Oriande, ik bid u, klaag niet! Mijne kunsten zullen, zoo ik meen, mij niet verlaten ; dus, stel u maar tevreden. Hij nam dan oorlof aan den koning, aan al zijne heeren, aan de edele vrouwen, en sprak nogmaals tot Oriande : Edele vrouw, voed geen kommer : bij Sint Jan! de draken zullen weldra geveld zijn. Lieve Malagijs, antwoordde zij daarop, aanroep Maria, de heilige Moeder Gods, zoo doende zult gij zonder twijfel overwinnen. Maar Malagijs zeide met verwaanden hoogmoed : Mevrouw, ik herhaal u, ik betrouw op mijne kunsten en op mijn goed zweerd; dus, ween niet! Hij sloeg dan zijn ros met de sporen en reed ter poorte uit.

Hoe Malagijs de draken bevocht, hoe de gedrochten hem wegvoerden, en hoe het ros Beijaert gewond in de stad kwam geloopen.

Malagijs volgde den rechten weg, tot hij aan het woud van Bordeas kwam, waar de draken zich bevonden. Als zij den stouten ridder zagen naderen, schoten zij uit het riet op, en kwamen zoo snel tot hem gevlogen, dat Beijaert ervan schrikte en van vrees achterwaarts sprong.

Hosted by Google

Beijaert, mijn goed ros, zei de ridder, schaamt gij u niet? Denk hoe menig edelman ons van ver gadeslaat, en gij zoudt vluchten! Hij sloeg toen zijn ros met de sporen en velde zijne speer; Beijaert liep met toornigen moed op de wangedrochten; maar Malagijs miste den steek, en vloog dus voorbij hen. Toen schaamde hij zich, omdat zoo menig vroom man van verre stond en dat zag. Beijaert, voorbij de draken springende, werd erg aan de heupen gekwetst; toch weerde het goede ros zich, het beet en sloeg naar de draken; maar zij konden niet gewond worden.

Malagijs wierp dan zijne speer weg, vatte zijn zweerd en reed vromelijk op de draken in: hij sloeg op hen met vervaarlijke slagen; maar, eilaas! het baatte niet; zij bliezen op hem vuur en rook ten neuze uit, zoodanig, dat men van ver den stoom uit de boomen zag opgaan. Toen sloeg hem een der wangedrochten met den steert, dat hij van Beijaert viel. Het moedige ros, aldus van zijnen ruiter ontlast en op verscheidene plaatsen gewond, liep terug naar de stad.

Wee mijner! riep dan Malagijs, wat zal mij overkomen! Zal ik van dat ongedierte overwonnen blijven! dat ware eene eeuwige schande! Ik heb den naam onder de edelen van dapper en vroom te zijn en van in kunsten alle meesters te overtreffen; en zou ik nu wijken! Neen, bij God! eerder vocht ik mij dood! Hij verhief dan op nieuw zijn zweerd en ging tegen de dieren op; hij sloeg nu op het eene, dan op het andere; maar zijn welsnijdend zweerd was plomp als lood in zijne handen, en hij kon er de draken geene wonde mede toebrengen.

Als de heldhaftige man gevoelde dat hem de krachten begonnen te ontbreken, werd hij mistroostig. Help mij, Maria, moeder Gods! bad hij; hoe sta ik hier zoo machteloos! ik, die weleer zoo vele vrome daden bedreef? Mijn zweerd is ontaard in mijne handen!

Toen hoorde hij eene stem, die sprak: Hebt gij Maria's hulpe, van die reine moeder, niet versmaad,

Hosted by Google

toen gij uit de stad ten strijde trokt? Gij vertrouwdet op uwe krachten en kunsten, en daarom zullen die wangedrochten niet van uwe hand verslagen worden. Malagijs zeeg toen op de knieën en wrong zich het zweerd tegen de borst; de draken sloegen de vleugelen open en stegen met hem boven het woud : doch zij droegen met moeite den geharnasten krijgsman door de lucht.

Inmiddels was Aymijn ter plaats gereden waar den strijd geschied was; daar vond hij het zweerd en de speer van Malagijs liggen en nam die op. Als hij dan Malagijs nergens zag, begon hij zich de handen te wringen en in wanhoop riep hij : Ben ik niet in waarheid de ongelukkigste man, dien de zon bestraalt! Ik heb mijn vader onder het zweerd der heidenen zien vallen, en nu heb ik ook mijn oom Malagijs verloren! Aldus klagende, reed hij stedewaarts en liet het hoofd van droefheid op zijn schild hangen.

Koning Karel, hem met eene speer en een zweerd ziende naderen, vroeg van waar hij die wapenen bracht. Heer koning, antwoordde de jonkheer, ik kom van de plaats waar mijn oom Malagijs de draken bevochten heeft; ik mag te recht klagen, want hij zal er gebleven zijn. Zie, ik breng u zijne wapenen, die ik in het gras in het woud van Bordeas gevonden heb. Koning Karel zeide daarop : Wat! zou Malagijs, de dappere ridder, daar gesneuveld zijn! Dat verhoede God! Niettemin, ging de koning voort, ik zal zijne onverschrokkenheid aan u beloonen.

Als de draken met Malagijs de lucht invlogen, riep hij God aan met een geprangd hert; de ondieren wierpen hem dan in eene rookende duwiere, aan den voet eens bergs. Laten wij nu den tooveraar kwellen, die ons zoo lang onder zijn gebied hield! riepen de booze geesten, en God gedoogde het, opdat Malagijs zou boeten, voor zijne gepleegde tooverij.

Als hij daar nu twee dagen had verbleven, kwam Spiet van Eggermont gereden, en Oriande vertelde hem,

Hosted by Google

hoe Malagijs door de draken was weggevoerd. Spiet sprak : Edele vrouw, ik zal niet rusten voor ik weet waar hij is. En dat zwoer hij bij het H. kruis. Oriande was daarover zeer blijde en zij bad Spiet dat hij zich haasten zou, zij zou het hem rijkelijk loonen.

Spiet sprong dan te peerd en reed naar het woud van Bordeas, om Malagijs te zoeken; hij reed zoo lang tot hij den rook en de vlammen der duwiere zag opgaan. Als hij op den dorren berg kwam, sloegen de vlammen hem tegen, dat het hair hem schroeide. Hij zag alom naar Malagijs en riep hem bij zijnen naam; maar er kwam een hevige wervelwind op, die hem in den poel bij Malagijs wierp. Als Malagijs Spiet zag, hief hij het hoofd en sprak : Trouwe vriend, hoe komt gij hier? Ik lij benauwdheid en wee, want mij is gezegd, dat Eggermont verwoest, en dat geheel mijn geslacht verdelgd is. Meester Malagijs, zei Spiet, die u dat gezeid heeft, waren uwe vrienden niet. Over weinige dagen was ik nog te Eggermont : ik sprak daar den hertog en uwe moeder; Valentijn en Oursson, 's keizers zonen van Constantinopel, waren daar ook aangekomen. Oriande klaagde mij, hoe gij weggevoerd waart, en ik beloofde haar u te zoeken, ofschoon het nog maar drij dagen geleden is dat gij van haar afscheid naamt om ten strijde te trekken.

Toen Malagijs hoorde dat hij daar nog maar drij dagen verbleven had, was hij verwonderd ; want hem dacht dat het reeds meer dan een jaar was dat hij daar lag : zoo groot was zijn lijden geweest.

Hoe Oriande Malagijs beklaagde, omdat hij niet weder kwam, en hoe zij van een engel vertroost werd.

Als Oriande zag dat ook Spiet niet terug keerde, werd zij geheel bedrukt. Dat overdenkende, zeide zij : Malagijs! nimmer nog zal ik van u hooren. Ik mag het uur wel beklagen toen gij herwaarts reedt! Waart gij hier nooit gekomen, dat ongeluk zou u niet gebeurd

Hosted by Google

zijn; maar het was om uwe verzoening met den koning te verwerven. Als ik daaraan denk, komen mij van rouw en hertzeer de tranen in de oogen. Welke moeder deed ooit zoo veel voor haren zoon! welke vrouw deed meer voor haren man, dan ik voor u gedaan heb? Om uwent wille heb ik menig land doorloopen! Nu ik u gevonden had en in vrede meende te leven, wordt gij mij voor altijd ontnomen! Ach, van smert zal ik gewis nog sterven! Aldus klagende en van droefheid overstelpt, ging Oriande naar hare kamer en viel daar in onmacht. De kamervrouwen kwamen geloopen, en bleven bij haar tot dat zij bij haar zelven kwam; toen beval zij de vrouwen haar alleen te laten; als zij heen waren, viel zij op de knieën, en aanriep onze lieve Vrouw. Zoete moeder onzes Heeren Jesus, smeekte zij, almogende Vrouw van hoogere macht, wil mij ontfermen! Zuiver schoone duif en roos zonder doornen! gelief nu Malagijs bij te staan, die ridder, dien ik als mijn kind opvoedde! Door onbezonnenheid is hij misleid en bedrogen en van den helschen vijand tot hoovaardij gebracht. Gij, genadige Vrouw, die genoemd zijt eene ster, geleid hem tot mij weder, bewaar hem, opdat zij hem niet verderven aan lijf of ziel! Hij heeft het wel om zijne zonden niet verdiend, maar aanzie hem toch, bid ik u, met de oogen uwer bermhertigheid!

Als zij dus lang gebeden had, onder het storten van vele bittere tranen, hoorde zij eene engelen-stem, die zegde: Sta op, Oriande! uw gebed is verhoord. Onze lieve Vrouw heeft bij haren zoon verkregen, dat het lijden van Malagijs op dezen dag zal eindigen.

Oriande, die, op het vernemen dier stem, luisterend was opgestaan, viel verblijd terug op hare knieën, en dankte uit geheel haar hert den almogenden God en zijne lieve Moeder. Toen verliet zij hare kamer en kwam in de groote zaal, waar Aymijn en de graaf Roelant zich bevonden; zij groetten de edele vrouw eerbiedig, en haar helder gelaat ziende, sprak Roelant: Mevrouw, zij

Hosted by Google

welkom. Waarschijnlijk hebt gij goede tijding van Malagijs; want uw bedroefd gelaat, dat sedert zijn vertrek merkelijk zichtbaar was, is thans opgeklaard. Iets wat mij in Malagijs mishaagt, voegde Aymijn er bij, is zijne kunsten van necromancie; hij zou deze wel mogen daar laten, want zij hebben hem misleid. Oriande antwoordde daarop : Dank, heeren! voor uwe deelneming in zijn behoud; ik hoop dat hij, door Gods hulp, eer de dag ten einde is, hier zal wezen.

Nadat de engel aan Oriande die blijde tijding had geboodschapt, vloog hij tot den put, waar Malagijs in lag. Hij beval de booze geesten hem los te laten en wees hem den weg, langs waar men uit den afgrond raken kon. Toen trad de engel met den voet op de draken en versloeg ze in den poel, waar Malagijs en zijn schildknaap hadden gelegen. Zoodra zij bevrijd waren, vielen Malagijs en Spiet op de knieën en dankten God voor hunne verlossing. Toen trokken zij naar het hof, en als Malagijs de stad intrad, liep straks een bode tot Oriande, om haar te zeggen, dat de ridder en Spiet de poort inkwamen, en dat Malagijs nog geharnast was, zooals hij ten strijde ging.

De edele vrouw liep in blijdschap haren pleegzoon te gemoet en sprak : Wees wellekom, heer! Waarop Malagijs antwoordde : Daarvoor loone u God, edele vrouw. Lieve zoon, ging zij voort, waar hebt gij zoo lang geweest? Hoe wreed word ik gestadig door de fortuin vervolgd! wat al vrees heb ik om u uitgestaan!

Intusschen was het nieuws, dat Malagijs was teruggekeerd, reeds tot den koning gekomen. Als de ridder ten hove kwam, groette de koning hem en hij bracht hem lof toe voor al zijne heeren. Doch Malagijs viel geknield aan koning Karels voeten en sprak : Niet mij, edele heer koning, maar God moeten wij loven, die zijnen engel zond om de ongedierten te verdelgen. Als koning Karel dat hoorde, dankte hij vurig God. Vervolgens zette hij zich neer om Malagijs met grootdadigheid

Hosted by Google

te begiftigen. Maar Malagijs nam dan Aymijn bij de hand en zij gingen beide knielen voor 's konings voeten. Heer koning, zei de edele ridder, ik bid voor mij zelven van u schat noch eer, kasteelen noch sloten : alleen bid ik u, dat gij Aymijn, mijnen neef, jonkvrouw Aye van Piérlepont, uwe zuster, tot bruid zoudt willen geven.

De koning sprak dan met zijne heeren en baronnen, die hem allen voor raad gaven, die vraag in te willigen. Koning Karel bedacht zich dan eens rijpelijk, en vervolgens stemde hij de bede der heeren toe. Ik zal u geven wat gij vraagt, sprak hij tot Malagijs; ik zal Aymijn met de heerlijkheid van Dordoen begiftigen, zoo kan hij zijn staat ophouden; 't is een allerschoonst leengoed, dat ligt tusschen Parijs en den Rijn.

Aymijn viel dan voor den koning op de knieën en kuste hem de handen. Daarna gingen de heeren ter kerk, om voor het altaar van onze lieve Vrouw, waar bisschop Tulpijn de misse zong, de H. Moeder Gods te danken.

Hoe Malagijs en Oriande van hertog Buëvijn en vrouw Druwane ontvangen werden, en hoe Malagijs als eremijt boetpleging doet.

Nadat de feestelijkheden van den trouw van Aymijn en jonkvrouw Aye gedaan waren, nam Malagijs van koning Karel afscheid, en reed met Oriande naar Eggermont. Als hertog Buëvijn hoorde dat ze kwamen, verzamelde hij zijne heeren en toog hen te gemoet. Malagijs, hen ziende naderen, sprak : Zie, mevrouw, al is mijn vader oud en grijs, hij komt ons in groote vreugd te gemoet. Dan kwam hertog Buëvijn aangereden en zei : Wees wellekom, mijn beminde zoon, en gij ook, edele vrouw Oriande! Heer, antwoordden zij : God loone u daarvoor! Zij reden dan voort naar de stad; maar onderweg zeide de oude hertog : Zeg mij, mijn zoon, waar is uw trouwe schildknaap Spiet? Eilaas! antwoordde Malagijs met bedroefde stem, Spiet is door

Hosted by Google

Beijaert gedood. Hoe kan dat zijn, vroeg de hertog, dat het goede ros Beijaert Spiet gedood heeft? een dier dat hem zoo wel kende en dat hij placht te bewaren en te voederen. Heer, zei Malagijs bedrukt, wij zaten aan koning Karels tafel. Daar waren luitspelers en zangers; de wijn maakte ons allen vroolijk. De heeren spraken daar van wapenfeiten en van de goede rossen: elk prees het zijne. Ik roemde Beijaert, en zei dat in het loopen niemand ter wereld het den prijs zou ontvoeren. Daarop riep Spiet overmoedig, dat hij honderd mark gaf, als er een peerd gevonden werd, die het in 't loopen tegen hem kon uithouden. Jonkheer, zei ik, trek uw woord in, het zou u kunnen berouwen. Doch Spiet werd daardoor nog meer opgewonden, en zeide, dat hij om Beijaerts draven geen stroohalm gaf. Die vermetelheid, God weet het, was oorzaak zijner dood. Ik steeg dan te peerd, en als wij op de bepaalde baan waren, gaf ik het ros van de sporen, en bij de eerste sprongen, die Beijaert deed, sloeg hij Spiet op de borst, dat hij dood ter neder viel. Eilaas, arme Spiet! sprak de hertog, moest gij daarom naar Parijs gaan om aldaar te sterven! Dat is mij eene smertelijke tijding. Maar, mijn zoon, sprak hij verder, wat is er van Beijaert geworden? Ik zie hem hier niet. Heer, antwoordde Malagijs, ik heb hem aan Aymijn in bewaring gelaten, die hem in een stal heeft gesloten in eenen toren, waar hij zal blijven, tot dat iemand van onzen bloede stout genoeg zal wezen het te bedwingen.

Nauwelijks was Malagijs te Eggermont aangekomen, of hij riep heimelijk den schildknaap Migreel tot zich en sprak: Als ik van hier vertrokken ben, groet dan van mijnentwegen den hertog mijn vader, mijne moeder en ook de edele vrouw Oriande; zegt hun dat zij voor mij bidden. Hij legde dan zijne kostbare kleederen af, want hij gevoelde wroeging over de zonden die hij bedreven had. Hij wachtte dan den nacht af en ging als een arme pelgrim van Eggermont heen; hij vervolgde zijnen weg

Hosted by Google

door hitte en koude, in groote ontberingen, tot dat hij in Rome kwam. Daar gekomen, richtte hij zijne schreden naar de Sint Pieterskerk en biechtte zijne zonden; er werd hem door den Paus tot boete opgelegd, dat hij zeven jaar in de wildernis moest leven, God in groote strengheid dienende, om zijne zonden van tooverij en bloedvergieten uit te wisschen. Hij vertrok dan uit Rome en reisde zoo lang, tot hij in eene uitgestrekte woestijn kwam. Daar bouwde hij zich eene kluis en leefde in groote strengheid; hij bad bij dag en nacht en kastijdde zich; hij at niet anders dan wortelen en dronk het water eener fontein.

Intusschen was koning Pultiblas van Ortaniën, vader van Sinageel, die Malagijs vroeger versloeg, met zijne schepen naar het Christenrijk gevaren, om daar te rooven en te branden. Eenige zijner krijgers liepen overal als bespieders het land af en lieten niets onbezocht: ook de woestijn, waar Malagijs zich ophield, werd niet vergeten; zij vonden hem zitten in zijne kluis, bonden den machtelooze aan handen en voeten, en voerden hem in huns konings tent. Is dat niet Malagijs, die 's konings zoon, Sinageel, verslagen heeft? vroeg een der heidenen. Mahomet mag hem tot schande brengen! Daarop begon de een en de andere hem harde slagen in het gezicht te geven. Malagijs verdroeg dat gelaten en met opgeruimd gelaat, hij gaf zelfs geen antwoord op al hun schimpen. Ook koning Pultiblas sprak den heldhaftigen ridder smadelijk aan, en zwoer hem te zullen doen hangen, omdat hij Sinageel, zijn zoon, gedood had.

Als de heidenen nu hunnen roof ingepakt hadden, gingen zij te scheep en vaarden van daar weg. Malagijs werd in zware kluisters geslagen, en zoo naar hun land medegevoerd.

Hosted by Google

Hoe graaf Wouter zijne klachten kwam doen voor koning Karel en geheel zijn hof.

De graaf Wouter van Lyons had kennis gekregen hoe de heidenen Malagijs hadden weggevoerd. Hij reisde dan naar de stad Parijs, ging naar het koninklijk hof, en als hij in de groote zaal kwam, vond hij daar koning Karel, omringd van al de genooten, die hij eerbiedig groette, zooals het behoort. Edele graaf, zei koning Karel vriendelijk, wat voert u in zoo grooten spoed ten hove? Heer koning, antwoordde de graaf, het is ten opzichte van Malagijs, den vromen man : God en Sint Jan mogen hem behoeden! want koning Pultibles van Ortaniën heeft hem gevangen weggevoerd en zwoer hem te zullen doen hangen. Ik kom u bidden, heer koning, den edelen Malagijs met uwe macht bijstand te bieden en hem te verlossen. De koning gaf op dat smeeken eerst geen antwoord. Maar eindelijk sprak hij somber : Ik word thans door de heidenen met oorlog bedreigd : hoe wilt gij dat ik hem bijsta?

Als Aymijn dat hoorde, sprong hij op en sprak met overmoedige taal : Heer koning, ontzegt gij mijnen oom uwen bijstand, nu hij gevangen is? bij het heilig kruis! dan zal ik hem bijstaan. Gij, heeren, riep hij luid in de zaal, wie uwer wil mij volgen, om den edelen Malagijs te redden?

Toen koning Karel Aymijns hoogmoedige taal hoorde, ontstak hij in toorn : Ik zal zien, sprak hij, wie liever Malagijs wil helpen dan zijnen koning! Daarop baden hem de genooten, dat hij eerst Malagijs zou helpen verlossen; want het was hun plicht voor Malagijs te bidden, zij waren van zijn maagschap en konden hun geslacht niet verzaken. Maar de koning bleef onverbiddelijk Dan sprak Ogier : Heer Aymijn, ik zal u helpen uwen oom verlossen, wien het lief of leed is; ik schik u ter hulp twee honderd wel gewapende mannen. Dat zullen wij

Hosted by Google

ook doen, riepen daarop Olivier en Bertram. Aymijn dankte de heeren, en reed vervolgens naar Eggermont; intusschen gingen de genooten zich wapenen.

De edele vrouw Aye stond aan het venster en zag de heeren de stad uitrijden, met ontplooide standaarts en banieren, en met al hunne mannen in schoone orde. Zij liet dan aan de heeren vragen, werwaarts zij zich begaven. Ogier reed daarop naar den burchttoren : Edele vrouw, gaf hij tot antwoord, wij willen Malagijs uit de handen der heidenen verlossen en heer Aymijn daartoe helpen, ten spijt van hen, dien het leed is.

Als koning Karel dan het volk in het veld onder de tent zag liggen, sprak hij tot graaf Roelant : Ik bid u, neef, mij te zeggen waar de genooten zich heen wenden. Heer koning, zei de vrome krijgsman, zij willen Aymijn hulp leenen om zijnen oom Malagijs te verlossen. Welhoe! sprak de koning verbolgen, er is dan onder mijne edelen geen eerbied voor hun koning meer gebleven! Ik heb hen zoo hoog verheven en zoo rijkelijk begiftigd, en nu versmaden zij mij, als ware ik voor hen geen koning meer. Heer koning, antwoordde Roelant, zij mogen toch van de heidenen hun eigen bloed niet laten verderven : dat ware hun eene eeuwige schande! Neef Roelant, sprak de koning, gaat gij ook met hen uwen koning verlaten, die bedreigd wordt van de heidenen, de vijanden Gods? Neen, heer! sprak de vrome Roelant, te uwer liefde zal ik blijven, schoon er ginder eer te behalen is.

Koning Karel ging dan toornig naar de groote zaal. Guweloen en Macharis bevonden zich daar en spraken met veinzende taal : Indien den koning nu door zijne vijanden aangetast werd, wie zou hem helpen? De dapperste krijgers zijn tegen 's konings dank heengetogen ; zij leiden het beste volk mede, en dat om dengenen te helpen, die den koning vroeger zoo weinig eer bewezen heeft. Niemand is hier gebleven dan bisschop Tulpijn en eenige oude ridders, die onbekwaam zijn om oorlog te voeren. Daarop zei bisschop Tulpijn : Guwe-

Hosted by Google

loen, zult gij de oude krijgers in 's konings tegenwoordigheid versmaden? Weet, dat die niet vlug genoeg te voeten zijn om hunnen koning in den nood te ontvlieden, zooals het gebleken is bij Roncevalle : dat moet gij u voorzeker nog wel herinneren.

Dit gezegde deed Macharis en Guweloen schaamrood worden. Zij verlieten de zaal en zwoeren zich op den bisschop te zullen wreken.

De koning barstte dan weder in klachten uit : Ik heb mijne edelen met weldaden overladen, sprak hij; ik heb ze groot en machtig gemaakt, en nu stellen zij mij achter een ander. Heer koning, zei de bisschop met zoete woorden, bedenk dat Ogier van Malagijs verwantschap is : zou hij voortaan nog met eer onder de ridders mogen verschijnen of aan uwe zijde rijden, indien hij zijn maagschap weerloos door de heidenen liet verdelgen! Bertram en Olivier zijn hem alleen gevolgd om eer te behalen en hem als ware ridders bij te staan.

Intusschen was Aymijn met graaf Wouter van Lyons naar Eggermont bij hertog Buëvijn gereden en hem zijn voornemen bekend gemaakt. Hoeveel mannen zal de koning ons toeschikken? vroeg de hertog. De koning! sprak Aymijn, hoe zou hij ons volk zenden! Bij het heilig kruis, ware het in zijn vermogen, hij zou het den genooten, om ons bij te staan, ontzegd hebben : dat weet ik maar al te wel! Deze tegenkanting, van wegens de koning, maakte Buëvijn droevig. Heer hertog, sprak Wouter, de genooten zullen ons, wien het lief of leed is, volgen; zij vragen daar niet naar.

Als de edele vrouw Druwane het leger zag optrekken, beval zij het aan God en sprak : Onze lieve Vrouw zal ik dagelijks bidden, opdat zij het heir onder hare hoede neme en mijn zoon Malagijs verlosse.

Ogier, Olivier en Bertram waren inmiddels met hun volk de heeren nagereden en haalden hen in op eenen berg, waar Buëvijn met zijne mannen gelegerd lag. Als zij al te zamen waren, braken zij de kampeering op en

Hosted by Google

trokken welgezind en vol verzekering van de overwinning, de heidenen te gemoet.

Koning Pultiblas van Ortaniën hield Malagijs in den kerker gevangen; doch zijne edelen zeiden dagelijks : Had dien Christenen ons misdaan, wat hij jegens u misdreven heeft, hij zou voorzeker zoo lang niet leven! 't is eeuwige schande dat men hem zoo lang in het leven laat! Om dit gestadig gemor zijner heeren te ontgaan, beval de koning, dat men Malagijs uit den kerker zou halen en hem voor de heeren brengen. Als de dappere man daar stond, beladen met ketenen, sprak koning Pultiblas : Malagijs, te lang reeds verleende ik u genade; niemand komt u hier opeischen : dus bereid u om te sterven.

Malagijs voelde de waarheid van dit gezegde en sprak bij zich zelven : God van het hemelrijk! blijft mij dan niet éen vriend meer over? Ik heb hen zoo menigmaal ter hulp gestaan! Ha, wilde ik mijne tooverij weder laten zien, niemand zou mij kunnen hinderen! Maar neen, Heer God! dat beloof ik u : nog liever wil ik sterven!

Hoe hertog Buëvijn met de genooten tegen de heidenen vocht, en hoe Malagijs verlost werd.

Hertog Buëvijn had zoo lang met de heeren gereden, tot dat hij in de verte het leger van koning Pultiblas zag : toen zond hij een spioen derwaarts, om te vernemen of Malagijs nog leefde. Als de spioen daar aankwam, stond Malagijs nog voor den koning, die hem menig smadelijk woord toesprak, doch de vrome man verdroeg dat verduldig. Heer, bad hij in stilte, gij, die gebonden werdt van de joden, wees mijner gedachtig en verlos mij uit het geweld der heidenen!

Eenige knechten des konings, die buiten voor de poort zaten, lachten en dronken daar zonder zorgen. Bij hen stond de bespieder, die Buëvijn gezonden had, en hij

Hosted by Google

hoorde, dat koning Pultiblas zijne knechten bevelen liet, eenen staak buiten het legerkamp te planten, om Malagijs daaraan te verbranden. Hij liep dan, zoo spoedig hij kon, naar de plaats, waar het leger zich achter een woud had verscholen, en vertelde den heeren wat hij gezien en gehoord had. Daarop zeide hertog Buevijn zeer bedrukt : Goede raad is hier noodig, of mijn zoon laat daar het leven ! Heer, zeide Aymijn, laat ons van den nacht gebruik maken om het heidensch leger nabij te komen. Bij het aanbreken van den dag zullen wij ons achter de heuvelen in twee verdeelen. Wanneer de heidenen met Malagijs uittrekken, om hem ter strafplaats te voeren, zal men den horen blazen ; het eene gedeelte van ons volk komt dan uit zijne hinderlaag en snijdt hun den weg af, opdat hun geene hulp kan toekomen ; wij, die het ander gedeelte zullen uitmaken, snellen van het gebergte onder de heidenen, en wij leveren ze slag. Bij Sint Jan, riep Ogier, die raad is goed. Bertram en Olivier zullen zich met het eerste gedeelte gelasten, en ik en Aymijn zullen op de heidenen vallen. Nadat dit alles goed bevonden was, gingen de heeren een weinig rusten, en te middernacht trokken zij op, om elk zijne bestemde plaats te gaan bezetten.

Nauwelijks was het dag geworden, als Malagijs uit het leger werd geleid, om eene wreede dood te ondergaan; de knechten hadden reeds het hout en het vuur aangebracht. Dan zei de koning : Malagijs, gij waart een dapper ridder en daarom wil ik u het leven schenken, als gij mij belooft het geloof van Mahomet aan te nemen. Heer koning, antwoordde de vrome man, het ware dwaas zulks te doen. Zou ik den almogenden God verloochenen, die hemel en aarde heeft geschapen en voor onze zaligmaking onschuldig aan het kruis stierf, om afgoden te gaan aanbidden? Op deze bekentenis schoot de koning in gramschap en beval dat men Malagijs onmiddellijk aan den staak zou binden. Als de bespieder dat hoorde, blies hij tot tweemaal toe op den hoorn.

Hosted by Google

Zoodra Aymijn dat vernam, sprak hij : Heeren ridders, het is tijd : laat ons den aanval beginnen. Toen sloegen de heeren hunne peerden met de sporen ; hertog Buëvijn galmde zijnen oorlogskreet : Christus en Eggermont! en zij vielen op de heidenen. De zweerden, die eerst door den schitter der vroege morgenzon blonken, werden weldra door het geplengde bloed verdoofd. Aymijn streed met verbolgen moed en kwam tot den staak, waar Malagijs aan gebonden stond; hij sneed zijne banden door en gaf hem een zweerd, opdat hij zijne vijanden zou helpen verdelgen. Het gehuil en gewoel was alsdan schrikkelijk om hooren. De heidenen wilden vluchten; maar de Christenen, die in hinderlaag lagen, braken op en vielen de Sarazijnen in den rug, zoodat niet éen der uitgetogenen het ontkwam. Als Aymijn koning Pultiblas rijden zag, sloeg hij zijn ros met de sporen en stak Pultiblas met de speer, dat hij uit den zadel viel. Heer koning, riep hij, ik neem u gevangen! Bij Mahomet! dat zal nimmer gebeuren, riep de koning, en hij sloeg met hevige kracht naar Aymijn; de jonkheer ontweek den slag en hief dan driftig het zweerd op, waarmede hij den koning zoo krachtdadig trof, dat hij dood voor zijne voeten viel.

Nadat de koning gevallen was, knielde Malagijs voor zijn vader en al de heeren neder, en hij dankte hen voor zijne verlossing. De heeren gaven daarop tot antwoord : Wat wij gedaan hebben, was onze plicht; en ook, wij hebben het geerne gedaan, en zouden het ook voor elken christenen ridder doen. Toen verzochten zij hem om met hen weder naar Eggermont te keeren. Dat mag niet zijn, antwoordde Malagijs, ik moet nog drij jaren van de zeven, die de Paus mij tot boete voor mijne zonden oplegde, in de wildernis doorbrengen.

De heeren reden dan af, en zoodra zij in het Christenrijk kwamen, ging Malagijs weder naar het woud van Lyons, om zijne opgelegde boete te volbrengen ; Aymijn bleef bij hem, om zijnen oom te dienen.

Hosted by Google

Ogier en de genooten reden weder naar koning Karels hof. De nieuwmare was hun reeds vooruit geloopen, dat Malagijs verlost en de koning der heidenen verslagen was : daarover werd hun ten hove veel eer gesproken.

Hoe de koningin Torele tot den koning van Monbrant een bode zond, en hoe zij zich bereidden om in het Christenrijk te trekken.

Als de koningin van Ortaniën vernomen had dat haar heer en echtgenoot verslagen was, beweende zij hem lang, en zond dan eenen bode naar het koningrijk van Monbrant, om Yvorijns zoon, Goriant, dien schrikkelijken tegenslag te laten kennen. Vervolgens ontbood zij hare emirs, om met hen te raadplegen. Gij, heeren, sprak zij, gij weet hoe de Christenen den koning verslagen hebben; dus, ik roep uwen raad in, opdat wij zijnen dood zouden wreken.

Daarop sprak de emir Faratijn : Edele vrouw, zend een bode naar Mesopotamiën tot des konings broeders; als zij de oorzaak zijner dood zullen kennen, is er geen twijfel of zij zullen zich haasten om dien te wreken. De koningin keurde dien raad goed, en liet aanstonds een bode naar Mesopotamiën vertrekken. Koning Pultiblas broeders waren nog met drij; onder de heidenen waren zij als de dapperste ridders gekend; zij waren genoemd : Gardimant, Gardifort en Morgalijn. Als de bode bij hen in de verhoorzaal kwam, viel hij op de knieën, hij groette eerbiedig de prinsen en overreikte hun den brief waarmede hij gelast was. Als de prinsen met den inhoud bekend waren, werden zij toornig en droevig, en spraken : Hoe zullen wij den dood onzes broeders kunnen wreken? Loopen wij geen gevaar dat geheel ons geslacht door de Christenen zal verdelgd worden? De emir Jorabijm antwoordde daarop : Heeren, verzamelt zonder uitstel al uw volk, en trekt met hen naar het Christenrijk : gij zijt machtig genoeg om de

Hosted by Google

dood uws broeders te wreken. Daar deze raad door de prinsen werd aangenomen, spraken zij dan tot hunne soudanen : Heeren, als wij dezen moeielijken tocht aanveerden, wie uwer is dan bereid ons te helpen ? Daarop gaven zij allen tot antwoord : Edele prinsen, waar gij u in het gevaar begeeft, daar willen wij u volgen. Dat zal u Mahômet loonen ! zeiden de heidensche prinsen.

Zij maakten zich dan met hun volk reisveerdig; zij tuigden de schepen op en vaarden naar het koningrijk van Monbrant; daar werden zij met blijdschap door Goriant ontvangen en zij vereenigden hunne legers, om te zamen naar het Christenrijk te trekken, tot wraakneming van koning Pultiblas dood.

Terwijl de heidenen dus in optocht waren, was Malagijs in beêvaart naar Sint Jacob gegaan ; bijgevolg hadden de heidenen nu de handen vrij om te rooven; dat werd ook alom gedaan zonder tegenstand ; zoo kwamen zij voor Rootsefleur, waar zij hunne legers stil hielden, om die stad te overmeesteren.

De broeders van koning Pultiblas lieten drij kasteelen of torens rond de stad oprichten, elk wel tien boogscheuten van elkander, om haar geheel te omsluiten.

Galier, de slotvoogd van Rootsefleur, zag van de hooge muren hoe dat de heidenen de stad belegden. Hij vergaderde dus de heeren en sprak : Hoe zullen wij het aanvangen om de stad tegen de ongeloovigen te verdedigen ? Van boven de torens zag ik, dat zij drij versterkingen bouwen, waardoor niemand onzer in of uit de stad zal kunnen ; ook zal het ons onmogelijk zijn die te ontzetten, ten ware God het deed ; zij zullen hunne woede op ons botvieren; er blijft ons dan geen ander middel over als de stad zoo zeer te versterken als het maar immer zijn kan.

De Christenen richtten dan hunne mangeneelen en allerlei krijgstuig op de muren ; bij dag en bij nacht hielden zij schildwacht, en terwijl zij daar op de tinnen lagen, zagen zij hoe koning Goriant door het leger reed,

Hosted by Google

om de kasteelen te bezien en zijn volk aan te wakkeren. Het eerste kasteel, waarvan de kleur wit was, was van kepers en houtwerk opgetimmerd, en dat zoo sterk en hecht, dat geen geschut of werptuigen daar hinder kon aan toebrengen; en daar rondom was eene gracht gedolven, van honderd voet wijd. Gardifort had het bevel over dat kasteel; alle Christenen, die daar omtrent gingen, of dien men in velden of wegen bereiken kon, werden de eene hand afgekapt : dat was de tol, zeiden die wreede heidenen al spottende, die men den koning te betalen stond. Gardimant bewaarde het ander kasteel, waarvan de kleur zwart was. Het was nog sterker gebouwd dan het vorige : daar eischte men tot tolbetaling het schrikkelijk verlies der beide oogen. Het derde kasteel was het allersterkste, zeer hoog van tinnen en torens, en midden daarop stond een belfort met vier vensters : daarin lag de wachter, die wijd en zijd het land kon overzien. De kleur van dat kasteel was rood. Morgalijn, die daarop het bevel voerde, wilde voor tolrecht het afkappen van eenen voet.

Wanneer nu de drij kasteelen geheel opgericht waren en dat koning Goriant zag dat er niets meer aan ontbrak, beval hij dat ieder zich zou bereiden om op de stad storm te loopen, en hij zelf stelde zich aan het hoofd van zijn volk. De Christenen, die in de stad waren, zagen de heidenen den voet der muren naderen, en zij schoten en wierpen zoo hevig met zware scherpe pijlen en steenen, dat daar menig heiden dood bleef; ja, zij verdedigden zich zoo dapperlijk, dat koning Goriants volk moest wijken.

Als de broeders zagen dat Goriant met groot verlies afgeslagen werd, zwoeren zij dat des anderdaags te zullen wreken. Inderdaad, zoodra de wachter op den toren met zijn trompet den dag aankondigde, kwam Gardifort met zijn volk om storm te loopen; hij beloofde zijne mannen de gansche stad aan hunne willekeur te zullen overlaten.

Hosted by Google

Het heidensch volk snelde dan ten storm en begon de muren te breken en de vesting te beklimmen; maar de Christenen wierpen van alle zijden vlammend vocht op hen; zij, die op de wallen kwamen, werden van boven neergeworpen; men stak naar de heidenen, die de ladders beklommen, met lange speren; langs die zijde was de strijd zoo hevig en de verdediging zoo krachtig, dat de Turken moesten wijken. Maar op het zelfde oogenblik liep Morgalijn langs eenen anderen kant storm. De ridders en de mannen, die Gardifort met zijn volk verdreven hadden, liepen dan met vervaarlijk geschreeuw en wapengeklank naar de andere zijde, want de Turken waren reeds op de muren; de Christenen vielen hun dan dapper aan en sloegen de heidenen dat zij weder van de muren moesten vlieden. Maar Gardinant, dat ziende, was met zijn volk naar de stadspoort getrokken; hij brak het winket en de ketens, die ze gesloten hielden, en stormde langs daar binnen. Toen zagen de Christenen dat zij de stad niet langer konden behouden, en liepen naar het kasteel; maar Galier, die tegen Morgalijn streed, kon op het kasteel niet komen. Geheel het heidensch leger trok dan de poort in, sloegen al dood wat zij vonden en begonnen te rooven.

Als de slotvoogd Odaert van het kasteel zag dat de heidenen de stad plunderden, liet hij de brug neder en riep: Heeren, het betaamt niet dat wij langer aarzelen: het is nu tijd om het lijden onzes Heeren op de heidenen te wreken. Welaan, laat ons zoo veel het mogelijk is de vijanden Gods verdelgen! Hij reed dan met vijftig vrome ridders ter poort uit en viel in de stad. Zij begonnen dan hardnekkig de heidenen, waar zij ze ook ontmoeten konden, zoowel in de straten als in de huizen, te bevechten, en sloegen al dood wat hun te voorkwam. Zoo reden zij de stad rond, en als de macht der heidenen hun te groot werd, weken zij weder kasteelwaarts, waarvan de poort door de wachters ontsloten werd, als zij hen zagen terug keeren.

Hosted by Google

In hunnen uitval hadden de Christene ridders twee broeders gevangen genomen, zonen van den emir Faratijn, en menig andere heidenen. Maar als de Turken gewaar werden, wat er gebeurd was, toen zij volop aan 't plunderen waren, was hunne droefheid en woede groot, en zij plaatsten eene sterke wacht aan het kasteel, opdat er niemand meer uit zou treden.

Onder de gevangenen, die de ridders gemaakt hadden, was er een die vroeger zijn geloof van Christen verloochend had. Deze gevangene, Godevaert genaamd, gevoelde wroeging in het hert, toen hij dacht hoe hij God vergramd had, met zijn heilig geloof te verlaten voor dat van Mahomet. Als hij nu zag, dat de zonen van den emir Faratijn mede gevangen waren, kwam een edel gedacht in hem op en sprak hij tot zich zelven : Ik heb zeer tegen God misdaan, nu wil ik het goede doen, opdat de bermhertige Heer mij vergeve. Hij trad dan tot den slotvoogd Odaert en zeide : Heer, voordezen heb ik God kwalijk gediend ; heden heb ik er uitermate berouw over : ik verliet mijn geloof, waarvoor ik van den Heer vergeving afsmeek ! Nu bid ik u een oogenblik naar mij te willen luisteren : Hoe vele Christenen zijn thans niet door de heidenen in kluisters geklonken ; het zou ons tot eeuwige schande dienen, indien wij niet alles beproefden om hen te verlossen. Ik zie dat hier twee Turken gevangen zijn, waartegen wij velen uwer ridders en manschappen kunnen verruilen. Om mijne genade te bekomen, wil ik dat op mij nemen, en beproeven of ik dit kasteel tegen den vijand niet kan behoeden.

Na elkander geraadpleegd te hebben, lieten de heeren hem uit, want zij zagen dat hij het oprecht meende. Hij ging dan stedewaarts naar de plaats waar de turksche heeren vergaderd waren, en groette ze in de sarazijnsche taal. Zij dankten hem, en dan zich tot den emir Faratijn wendende, vroeg hij : Heer, waar zijn uwe zonen? De emir antwoordde droefgeestig : Ik weet niet waar zij zijn ; ik zag ze de laatste maal, bij den storm-

Hosted by Google

loop, aan den ingang der poort. Mahomet neme ze in zijne hoede; want ik weet niet of zij levend of dood zijn. Toen stond de sterke man, Gardifort, op, en sprak om den vader te troosten : Heer, als uwe zonen nog leven, dan zweer ik bij Mahomet en Apollijn, dat zij zullen verlost worden!

Nadat nog eenige heeren getracht hadden den emir te troosten, nam Godevaert het woord en zeide : Heer, uwe beide zonen laten u groeten. Als Faratijn dat hoorde, verhelderde zijn gelaat. Zij zitten op de burcht gevangen, ging Godevaert voort, en met hen menig ander edelman. Op dit bericht, wilde Gardifort weten, langs welke zijde van het kasteel hunne gevangenis was, hij zou ze, zoo verzekerde hij, met geweld gaan halen. Heer, sprak Godevaert, uw vermetel bestaan zou vruchteloos zijn! ik zeg u, die op dat kasteel zijn, zult gij of zal niemand kunnen deeren, of dan zou Malagijs zijne kunsten moeten vergeten zijn. Maar, wilt gij wijs handelen, gelief dan naar mijnen raad te luisteren : lever uwe gevangen uit tegen de hunnen, zoo zult gij, heer emir, uwe zonen weder zien ; geweld zal u nimmer baten ; wat meer is, ik geef u voor raad hier op te breken en met uw volk heen te varen ; want kwam Malagijs van Sint Jacob terug, terwijl gij hier nog zijt, hij zou u waarschijnlijk met zijne kunsten te keer gaan en veel hinder toebrengen. Hij zegt de waarheid, spraken de Turken ondereen; kwam Malagijs terug, het lot van Barteluten zou ons gewis ten deel vallen. De anderen zeiden daarop : Lever liever de gevangenen uit, om ons volk te verlossen : één der onzen is meer weerd dan tien der hunnen. Zij gaven dan Godevaert bevel die boodschap aan de Christenen over te brengen.

Als dat gedaan was, werd er een trompet gestoken en afgekondigd, dat elk zijne gevangenen voor koning Goriant te brengen had. Alsdan werden er velen van de Christenen voor den koning gebracht, zoowel mannen, vrouwen als kinderen, die allen naar het kasteel werden

Hosted by Google

geleid en tegen heidensche gevangenen verwisseld. Zoo kreeg de emir Faratijn zijne beide zonen weder, terwijl de Christen gevangenen met blijdschap door hunne vrienden werden ontvangen, in de groote zaal gebracht en daar spijzen en drank ontvingen. Ook werden zij verzorgd en getroost voor al het leed dat zij in der Turken gevangenis onderstaan hadden.

Als dat alles verhandeld was en dat de heidenen voor vast geloofden dat het kasteel niet was te winnen, zeiden zij : Laten wij ons van hier verwijderen en naar Eggermont trekken, om ons leed op hertog Buëvijn en zijn zoon Aymijn te wreken.

Zij gingen dan met al hun volk heen, en voerden op wagens hun krijgstuig mede, om te schieten en te graven. Als zij te Eggermont aankwamen, begonnen zij de stad te beleggen, en sloegen hunne tenten en paviljoenen in het veld neder. Dan zond de koning van Monbrant een bode stedewaarts, om van den hertog Buëvijn te eischen, dat hij in het veld zou komen, barrevoets en blootshoofd, en zich aan hem onderwerpen, zoo niet, zou men met de stad Eggermont doen zooals men met Rootsefleur had gedaan.

De bode ging dan naar de stad en, toen hij voor den hertog werd gebracht, knielde hij neder en gaf hem den bevelbrief. Hertog Buëvijn het zegel verbroken hebbende, las den inhoud, en als hij dien verstaan had, toonde hij 's konings brief aan de heeren en vroeg wat antwoord hij daarop geven zou. Toen zei Aymijn met grammen moed : Zouden wij ons aan een heiden onderwerpen, alsof wij van hem genade verzochten? God overlade hem met schande! In plaats van mij te onderwerpen, vocht ik mij veel liever dood! Wat scheelt mij koning Goriant, ik geef om al zijn doen en zijne bedreigingen nog geen verdorden stroohalm! Ik zal met hem doen wat mijn oom Malagijs met zijn vader deed.

Zoo is het en zoo moet het geschieden! riepen de heeren; wij zullen ons verweeren als vrome mannen!

Hosted by Google

Vervolgens begeerden zij dat de hertog den koning in dien zin zou antwoorden. De hertog gaf dan aan den bode voor zijnen koning een brief, waarin vermeld stond, dat hij liever oorlog had dan zich aan hem te onderwerpen. Als de bode in het leger kwam en aan de heeren het antwoord had overgebracht, die hij van Buëvijn ontvangen had, waren zij vol gramschap en zwoeren dat te zullen wreken.

Hoe de heidenen Eggermont belegerden, hoe hertog Buëvijn met graaf Wouter van Lyons en den graaf van Montcler verslagen en hoe Aymijn gevangen werd.

Zoodra de dag aanbrak, kwamen de Turken met grooten spoed op de stad aangesneld; zij voerden ladders en ander stormtuig aan en begonnen de muren te breken. Zij schoten ook pijlen opwaarts naar de tinnen, waardoor menig edelman gewond werd. Het volk van Buëvijn daarentegen rolden molensteenen van het kanteel op de aanvallers en de pijlen vielen zoo dicht als de regen.

Buëvijn was overal in de weer; hij liep langs de wallen en sprak : Heeren, houdt u moedig! onze strijd is rechtveerdig! God zal ons niet verlaten! Wat meer is, het is noodig dat wij ons krachtdadig verdedigen, want vluchten is hier onmogelijk. Elk weersta dan den vijand of hij is verloren!

De drij heidensche gebroeders bleven in werkzaamheid niet ten achteren : zij dreven met het bloote zweerd hun volk tot den storm. Maar in het hevigste van den strijd werd Gardiforts arm van een pijl doorschoten, en Gardimant, die aan eenen anderen muur storm liep, kreeg een steen op de borst dat het bloed hem ten neuze en monde uitliep. Zijne mannen droegen hem in bezwijming naar zijne tent, en zijn volk vluchtte van de muren weg.

Toen de Christenen dat zagen, waren zij innig ver-

Hosted by Google

blijd, en de oude hertog hief de handen ten hemel en dankte God, omdat zij dien storm doorstaan hadden. En hij had reden om zulks te doen; want had God hen niet bijgestaan, zij waren daar allen gebleven.

Koning Goriant beklaagde zeer de groote schade die hij geleden had, en sprak: Wie toch mag den vasten strijdlust der Christenen zoo aanmoedigen? Zij vechten niet als menschen, maar als leeuwen! Gardiforts arm is doorschoten; Gardinant is zwaar gekwetst door een steen die hem de borst heeft getroffen; veel onzer dapperste mannen zijn onder de muren gebleven, wat zal daarvan het gevolg zijn! Morgelijn zeide daarop: Aan wat gebeurd is, is niets te doen; maar dat mag zoo niet blijven duren: het best is, hen niet meer aan te vallen, om ons volk geen gewissen dood te laten te gemoet loopen; er is een zekerder middel: zij kunnen het niet lang meer volhouden, omdat hun de levensmiddelen zullen ontbreken; derhalve moeten zij de stad opgeven of zich wanhopend dood vechten. De heidenen plaatsten dan wachten rond de stad, zoodat niemand daarin of uit kon. Ten laatsten kwam er hongersnood in de stad en was er de uiterste nood.

Hertog Buëvijn hield dan raad met zijne heeren, die allen met den toestand zeer bezorgd waren. Wat zal er ons gebeuren? sprak de grijze hertog; de macht der Turken is overgroot; wanneer God ons niet bijstaat, dan moet onze kleine legerschaar hier ellendig omkomen. De graaf de Montcler nam dan het woord en zei: De nood is dringend: mondbehoeften zijn er niet meer en er bestaat geen middel om er aan te geraken. Laat ons dan door het leger der Turken heen breken, al zouden wij er ook allen blijven; beter toch met de wapens in de vuist te sterven, dan hier als bloodaards te verhongeren, die zich niet verweren durven.

Dit gezegde had overal bijval, want de heeren antwoordden: Ja, laat ons dat met Gods hulp ondernemen; wij kunnen of mogen geene betere uitkomst verwachten;

Hosted by Google

wij strijden tegen Gods vijanden, en zullen ten minste ons leven duur verkoopen!

Na zich allen aan God bevolen te hebben, trokken zij de poort uit en snelden naar de plaats waar koning Goriant met zijn volk lag. Toen begon er een bloedige en wanhopige strijd. Wederzijds werd menig ridder van zijn peerd gestooten; de slachting onder de heeren en het krijgsvolk was groot; de Christenen weerden zich dapperlijk, want geheel het heidensch leger moest tegen hen oprukken. Ook koning Goriant sprong te peerd en reed op Buëvijn; zij bestreden elkander langen tijd zonder eenig voordeel; eindelijk verhief de koning in woede zijn zweerd en bracht er Buëvijn zoo een hevigen slag mede toe, dat hij ontzield van zijn ros viel. Zoo sneefde daar de edele hertog, en met hem werden verslagen de dappere graaf van Montcler en graaf Wouter van Lyons!

Toen Aymijn hertog Buëvijn zag vallen, reed hij met verbolgen moed op Goriant, en gaf hem een zoo vervaarlijken slag, dat het zweerd des konings hoofd kliefde tot aan den mond, en dat hij dood voor 's jonkheers voeten viel. De heidenen omringden dan met al hunne macht de Christenen : dan ging het lijf om lijf. Doch de heeren werden door zulke talrijke kampers overvallen, dat allen, na zich heldhaftig verweerd te hebben, tot dat hun zweerd verbroken was, op het slagtveld bleven, uitgezonderd één ridder, die dwars door het vijandlijk leger was gedrongen en het aldus gelukkig ontsnapt was. Aangaande de stad, daar konden de Turken nog niet binnen; want zij werd op nieuw door de achtergeblevene inwoners gesloten. De heidenen braken dan op en trokken weder in hunne opgerichte kasteelen.

Als de Turken de lijken opnamen, vonden zij Aymijn nevens zijns grootvaders lijk in zwijm liggen. Zij namen hem op en voerden den jonkheer voor de gebroeders. Toen hij weder tot zich zelven kwam, zeiden de trotsche heidenen tot hem : Aymijn, gij zijt nu onze gevangene;

Hosted by Google

maar wilt gij uwen God verloochenen en in Mahomet gelooven, dan zullen wij uw leven sparen, omdat gij van den bloede der oude koningen van Monbrant zijt; gij zijt heldhaftig en stout boven menig ridder; dus, wilt gij aan ons verlangen voldoen, wij beloven u de kroon van dat land. Neen, dat doe ik niet! antwoordde Aymijn; veel liever te sterven, dan dat ik God zou verloochenen, die, zoo minnelijk en goedertierend, zich om onze zonden aan de galg des kruizes liet nagelen, opdat Hij onze zielen in den hemel zou kunnen opnemen.

Nadat de heidenen in woede hem deze bekentenis hadden hooren uitbrengen, deden zij hem, zwaar gekluisterd, naar het kasteel voeren, waarvan de kleur rood was.

Hoe de ontsnapte Ridder bij koning Karel kwam en klaagde dat de Christenen verslagen waren, hoe de koning zich ten oorlog bereidde, en hoe Malagijs zijn leven eindigt.

Als de ridder het vijandlijk leger ontkomen was, reed hij in allerhaast naar Parijs, kwam op de burcht van koning Karel en groette hem zeer eerbiedig. Heer koning, sprak hij, God hoede u voor eenig ongeval! Als de koning den ridder zag, geheel in wanorde zooals hij den strijd ontvloden was, ontstelde hij en vroeg: Heer ridder, wat slechte tijding komt gij ons mededeelen? Edele heer koning, was het antwoord, de heidenen hebben Rootsefleur ingenomen en bijna alles verwoest; dan zijn zij op Eggermont getrokken, waar zij den hertog Buëvijn, den graaf van Montcler en graaf Wouter van Lions verslagen hebben. Het getal Christenen, die daar gesneuveld zijn, zoowel edelen als anderen, mag wel op vijf duizend gerekend worden. Ik geloof dat ik het alleen ontkomen ben.

Als de oude koning deze noodlottige tijding hoorde, sloot hij de handen te zamen, en een traan ontsprong

Hosted by Google

zijn oog. Zijn daar al die edele mannen gebleven! sprak hij zuchtend; heeft het zweerd der heidenen al die vrome krijgers verslagen, de edelsten van het land! Ach! dat moet Gode geklaagd zijn! Toen vroeg hij den ridder: En Malagijs, is hij daar ook gebleven? Neen, heer, antwoordde de ridder, hij is in pelgrimage naar Sint Jacob van Compostella; reeds lang hoorden wij niet van hem. Ik bid u, heer, om het lijden onzes Verlossers, ging de ridder voort, dat gij met uwe macht het volk gaat beschutten, dat ginder nog belegerd wordt.

Toen richtte de koning zich op en riep in de zaal met luider stem: Heeren, gij hebt gehoord wat kwaad ons de heidenen hebben gedaan; ik trek er tegen op: wie uwer zal mij volgen? Op die vraag stonden graaf Roelant en de genooten op en antwoordden: Heer koning, wij gaan met u! Zoo spraken ook de hooge baronnen en de edelsten van het land. Alsdan zwoer de koning bij zijne kroon, dat hij de heidenen uit geheel zijn rijk zou verdrijven. Hij beval dan zijn volk zich te wapenen, zoowel edel als onedel, en ontbood Namels van Beieren, Ritsaert van Normandië, heer Ingelram van Gasconje, en graaf Reinier van Geneven. Intusschen dat de koning zich ten oorlog bereidde, had Gardimant een jongeling gevangen, die naar koning Karel reed om hem eene boodschap over te brengen, en sneed hem den neus af: in dien toestand kwam de jongman voor den koning. Toen ontstak 's konings toorn nog meer en hij trok, met groote heirkracht, naar de heidensche kasteelen. Als koning Karel ze van ver ontwaarde, rond het kanteel met de schilden en wapens van al de heeren behangen, die daar gevangen en verslagen waren, deed hij zijn volk in slagorde stellen. Maar eensklaps kwamen Roelant, Olivier en Ogier, de vrome krijgers, vooruit gereden, en zeiden: Heer koning, gun ons de eer, dat wij de heidensche opperhoofden ten kamp uitdagen. De koning stemde hun verzoek toe.

De heeren reden dan tot de kasteelen, en Olivier sloeg

Hosted by Google

op het schild, dat aan het roodkleurig kasteel hing, en beriep Gardifort ten kamp; Roelant sloeg insgelijk op het schild van het kasteel wiens kleur wit was, en eischte Gardimant ten strijd, en Ogier, de dappere man, beriep Morgalijn.

De drij heidensche vorsten kwamen dan uit : zij reden op de heeren en deze op hen, en dat zoo hevig, dat bij den aanval de lansen braken. Olivier sloeg dan met zijn zweerd op Gardifort, dat de heiden zijne beide handen verloor, die het slagzweerd vast hielden; toen hieuw hij met een tweeden slag hem het hoofd af. Roelant stak Gardimant, in het aanrennen, met de lans door den halsberg heen, dat hij van zijn peerd viel. Maar Ogier was zoo gelukkig niet; want hij werd door Morgalijn zwaar gewond : de vromen mans zweerd was in zijne handen gebroken; toch begaf hem den moed niet : hij wierp den heiden het gevest van zijn zweerd met zulke kracht tegen het hoofd, dat deze uit den zadel ten gronde stortte.

Toen kwam koning Karel vooruit gereden, en al de genooten volgden hunnen heer. De koning galmde zijnen oorlogskreet en dan vielen zij te zamen op de heidenen aan : deze zochten hun behoud in de vlucht; zij werden achtervolgd en uit alle deelen des rijks verdreven, tot aan de zee.

Daarna doorzochten zij de kasteelen, en verlostten al de gevangenen die zij daar vonden, zooals Aymijn en Valentijn en Oursson, zonen des keizers van Constantinopel, en meer anderen. Van daar keerde koning Karel weder naar Parijs, waar hij God voor de behaalde overwinning vurig dankte.

—

Hoort nu het einde van Malagijs en hoe hij in vrede is ontslapen.

Als Malagijs zijne bedevaart tot Sint Jacob van Compostella volbracht had, keerde hij naar Eggermont terug. Aymijn ging hem te gemoet en sprak met een

Hosted by Google

bedroefd hert : Heer, uw vader is gedurende uwe afwezigheid hier verslagen. Op het hooren dier woorden, schoten Malagijs de tranen uit de oogen en hij was als sprakeloos van droefheid. Neef Aymijn, zeide hij alsdan, ik wil weder naar mijne kluis gaan en daar voortaan mijn leven slijten met God te dienen. Dan riep hij zijnen schildknaap Migreel en zeide tot hem : Tot loon uwer trouw zal ik u ridder maken, en u tot ruwaart der stede van Eggermont aanstellen.

Nadat alles geschikt was, nam Malagijs afscheid van zijnen neef Aymijn, en trok naar het woud van Lyons; daar leefde hij als heremijt in zijne oude kluis, in de grootste strengheid : des daags werkte hij en des nachts begaf hij zich tot het gebed, en hij is daar godvruchtiglijk gestorven.

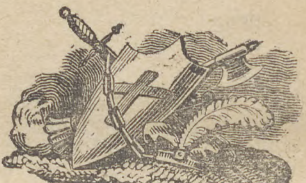

Hosted by Google

Hosted by Google

Hosted by Google